

VESIHUOLTOLAITOSTEN VÄLISTEN SOPIMUSTEN MALLIT

Vesilaitosyhdistyksen monistesarja nro 89

Helsinki 2023

Julkaisun jakelu:

Vesilaitosyhdistys
Ratamestarinkatu 7 B
00520 Helsinki

puh. (09) 868 9010
sähköposti: vvy@vvy.fi
kotisivu www.vvy.fi

ISSN-L 2242-7279
ISSN 2954-2014 (verkkajulkaisu)

ISBN 978-952-7545-07-2

Helsinki 2023

KUVAILEHTI			
<i>Julkaisija</i>	Suomen Vesilaitosyhdistys ry		
<i>Tekijät</i>	Rautiainen, J., Rinne, T., Sipilä, A. & Töyrylä, T. Ramboll Finland Oy		
<i>Julkaisun nimi</i>	Vesihuoltolaitosten välisten sopimusten mallit		
<i>Julkaisusarjan nimi ja numero</i>	Vesilaitosyhdistyksen monistesarja nro 89		
<i>Julkaisun teema</i>	Vesihuoltolaitosten välisten sopimusmallien päivitys ja täydennys		
<i>Saatavuus</i>	Julkaisu on saatavissa Vesilaitosyhdistyksen verkkosivuilta.		
<i>Tiivistelmä</i>	<p>Julkaisu ”Vesihuoltolaitosten välisten sopimusten mallit selityksin” laadittiin alun perin Vesilaitosyhdistyksen hallinto- ja talousneuvostossa vuosina 2005–2007, ja se otettiin käyttöön vuonna 2008. Julkaisun taustalla oli jo vuonna 1987 Kunnallisen vesihuollon neuvottelukunnan julkaisema ”Vesi- ja viemärlaitosten välliset sopimukset”. Nämä julkaisut ovat osin vanhentuneita, joten Vesihuoltolaitosten kehittämisrahasto on antanut rahoituksen mallien uudistamiseen ja päivittämiseen, mikä on tässä hankkeessa toteutettu.</p> <p>Sopimusmallit käsittelevät talousvesihuollon ja jätevesihuollon yhteistyötä. Lisäksi uutena osana julkaisuun on lisätty malli sopimuksesta yhteistyön tekemiseen vesihuollon häiriötilanteissa. Sopimusten tavoitteena on auttaa ja kannustaa vesihuoltolaitoksia tekemään yhteistyötä. Sopimusmallit on päivitetty sekä sisällöltään että kieliasultaan vastaamaan nykypäivän lainsäädäntöä, käytäntöjä ja tarpeita.</p> <p>Julkaisussa on kaksi osaa. Osassa 1A on sopimusmalli talousvesihuollon yhteistyöhön (aikaisemmin sopimus vesijohdon rakentamisesta ja veden toimittamisesta) sekä osassa 1B sopimusmalli jätevesihuollon yhteistyöhön (aikaisemmin sopimus jätevesien johtamisesta ja käsittelystä). Osat sisältävät sekä itse mallisopimuksen että sopimusehtojen selitykset, joissa tuodaan esiin taustatietoja sovittavasta asiasta sekä huomioon otettavista asioista. Osissa on pyritty kattavasti tuomaan esiin eri mahdollisuudet talous- ja jätevesihuollon yhteistyölle, mm. varavesiyhteydet ja niiden ylläpito. Osa 2 on uusi ja siinä esitetään sopimusmalli yhteistyölle vesihuollon häiriötilanteisiin. Malli koostuu pääsopimuksesta ja liitteistä, joissa kuvataan yksityiskohtaisemmin yhteistyöhön valitut osa-alueet, kuten varavoimakalusto ja henkilöstön käyttö. Mallisopimus on pyritty pitämään riittävän kevyenä, jotta se kannustaisi yhteistyöhön. Merkittävään rooliin nousee sopimuksen vuosittainen läpikäynti tiedonkulun varmistamiseksi sekä tarvittaessa sopimuksen täydentäminen tai päivittäminen.</p>		
<i>Avainsanat</i>	sopimus, sopimusmalli, sopimusehdot, yhteistyö, talousvesihuolto, jätevesihuolto, häiriötilanteet		
<i>Rahoittaja/toimeksiantaja</i>	Suomen Vesilaitosyhdistys ry		
	<i>ISBN</i> 978-952-7545-07-2	<i>ISSN</i> 2242-7279	
	<i>Sivuja</i> 80	<i>Kieli</i> suomi	<i>Luottamuksellisuus</i> julkinen
<i>Julkaisun jakelu</i>	Vesilaitosyhdistys, www.vvy.fi		
	Tekijät vastaavat julkaisun sisällöstä eikä julkaisun sisältöä voida tulkita Vesilaitosyhdistyksen kannanotoksi.		

BESKRIVNINGSBLAG			
<i>Publicerat av</i>	Finlands Vattenverksförening r.f.		
<i>Författare</i>	Rautiainen, J., Rinne, T., Sipilä, A. & Töyrylä, T. Ramboll Finland Oy		
<i>Publikationens titel</i>	Mallar för avtal mellan vattentjänster		
<i>Publikationsseriens titel och nummer</i>	Vattenverksföreningens duplikatserie nr 89		
<i>Publikationens tema</i>	Uppdatering och komplettering av avtalsmallar mellan vattentjänster		
<i>Tillgänglighet</i>	Publikationen finns på Vattenverksföreningens webbsida.		
<i>Sammanfattning</i>	<p>Publikationen "Mallar för avtal mellan vattentjänster med förklaringar" utarbetades ursprungligen av Vattenverksföreningens styrelse- och ekonomiråd under åren 2005–2007 och togs i bruk år 2008. Bakom publikationen låg redan år 1987 en publikation från Förhandlingsrådet för kommunal vattenförsörjning med titeln "Avtal mellan vatten- och avloppsverk". Dessa publikationer är delvis föråldrade, varför Vattenverksföreningens utvecklingsfond har gett finansiering för att revidera och uppdatera mallarna, vilket har genomförts inom ramen för detta projekt.</p> <p>Avtalsmallarna behandlar samarbetet inom dricksvattenförsörjning och avloppshantering. Dessutom har en ny del lagts till i publikationen, som innehåller en mall för avtal om samarbete vid störningar i vattenförsörjningen. Avtalen syftar till att hjälpa och uppmuntra vattentjänster att samarbeta. Avtalsmallarna har uppdaterats både innehållsmässigt och språkligt för att motsvara dagens lagstiftning, praxis och behov.</p> <p>Publikationen består av två delar. Del 1A innehåller en avtalsmall för samarbete inom dricksvattenförsörjning (tidigare avtal om vattenledningsbyggande och vattenleverans), medan del 1B innehåller en avtalsmall för samarbete inom avloppshantering (tidigare avtal om avloppsledning och behandling av avloppsvatten). Dessa delar innebär både själva avtalsmallarna och förklaringar till avtalsvillkoren, där bakgrundsinformation om ärendet och de frågor som måste beaktas presenteras. I delarna strävar man efter att omfattande beskriva olika möjligheter för samarbete inom dricksvatten- och avloppshantering, bland annat reservvattenanslutningar och deras underhåll. Del 2 är ny och presenterar en avtalsmall för samarbete vid störningar i vattenförsörjningen. Mallen består av ett huvudavtal och bilagor där de utvalda områdena för samarbete, såsom reservkraftsutrustning och användning av personal, beskrivs mer detaljerat. Avtalsmallen har utformats för att vara tillräckligt enkelt för att uppmuntra samarbete. En betydande roll spelas av den årliga översynen av avtalet för att säkerställa informationsflödet samt eventuell komplettering eller uppdatering av avtalet vid behov.</p>		
<i>Nyckelord</i>	avtal, avtalsmall, avtalsvillkor, samarbete, dricksvattenförsörjning, avloppshantering, störningar		
<i>Finansiär/ uppdragsgivare</i>	Finlands Vattenverksförening r.f.		
	<i>ISBN</i> 978-952-7545-07-2	<i>ISSN</i> 2242-7279	
	<i>Sidantal</i> 80	<i>Språk</i> finska	<i>Konfidentialitet</i> offentlig
<i>Distribution av publikationen</i>	Vattenverksföreningen, www.vvy.fi		
	Författarna är ensamt ansvariga för rapportens innehåll, varför detta ej kan åberopas såsom representerande Vattenverksföreningens ståndpunkt.		

Sisällysluettelo

1	JOHDANTO	1
2	OHJEITA SOPIMUSMALLIN KÄYTTÄJILLE	2
3	OSA 1	3
3.1	A. SOPIMUS TALOUSVESIHUOLLON YHTEISTYÖSTÄ	3
3.1.1	Sopimusmallin sisällysluettelo.....	3
3.1.2	Sopimusmalli	4
3.1.3	Sopimusehtojen selitykset	16
3.2	B. SOPIMUS JÄTEVESIHUOLLON YHTEISTYÖSTÄ.....	29
3.2.1	Sopimusmallin sisällysluettelo.....	29
3.2.2	Sopimusmalli	31
3.2.3	Sopimusehtojen selitykset	44
4	OSA 2	59
4.1	C. SOPIMUS YHTEISTYÖSTÄ VESIHUOLLON HÄIRIÖTILANTEISSA	59
4.1.1	Sopimusmallin sisällysluettelo.....	59
4.1.2	Sopimusmalli	60
4.1.3	Sopimusehtojen selitykset	76

1 JOHDANTO

Julkaisu koostuu seuraavista asiakirjoista:

Osa 1

- A. Sopimus talousvesihuollon yhteistyöstä
Sopimusehtojen selitykset
- B. Sopimus jätevesihuollon yhteistyöstä
Sopimusehtojen selitykset

Osa 2

- C. Sopimus yhteistyöstä vesihuollon häiriötilanteissa
Sopimusehtojen selitykset

Sopimusmallit on tarkoitettu vesihuoltolaitoksille avuksi vedenhankintaan ja jäteveden käsittelyyn sekä häiriötilanteissa toimimiseen ja niihin varautumiseen liittyvään yhteistyöhön. Alueilla, joissa on ongelmia veden riittävyden kanssa, veden saanti voidaan turvata kohtuuratkaisulla, josta hyötyvät niin myyjä kuin ostajakin. Vastaavasti kun oman puhdistamon rakentaminen ei ole tarkoituksenmukaista, jätevettä voidaan toimittaa toisen puhdistamolle kohtuullisin ehdoin. Sopimusyhteistyöstä voidaan haluttaessa edetä yhä tiiviimpään yhteistyöhön ja edelleen kohti alueellista vesihuoltolaitosta.

Julkaisussa vältetään sellaisia suosituksia, jotka voitaisiin tulkita kilpailun rajoittamiseksi, joten siinä ei anneta hinnoittelua koskevia suosituksia. Tarkoituksena ei ole myöskään korvata esimerkiksi VVY:n teollisuusjätevesiopasta tai varautumista koskevia oppaita. Oppaassa ei anneta esimerkiksi suosituksia veden tai jäteveden käsittelytavoista tai pitoisuuksista.

Osan 2 sopimus pohjan avulla voidaan tiivistää yhteistyötä vesihuollon häiriötilanteisiin varautumisessa ja häiriötilanteissa toimimisessa. Kyseessä voi olla yksittäisen palvelun ostaminen, yhteisen kaluston hankkiminen, sopiminen henkilöresurssien käytöstä laitojen välillä tai varautuminen useampiin toimenpiteisiin häiriötilanteissa. Yhteistyötä voivat tehdä myös laitokset, joiden verkostot eivät ole fyysisesti yhteydessä toisiinsa. Julkaisun osaan 2 sisältyy lisäksi katsaus vesihuoltolakiin, hankintalainsäädäntöön, kilpailulakiin ja vesihuollon yhteistyötä koskeviin säädöksiin, työsopimuslakiin, kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annettuun lakiin sekä vakuutusehtoihin. Osa 2 on pyritty pitämään riittävän yksinkertaisena ja sopimuksen laadinta kevyenä prosessina, minkä osaltaan toivotaan kannustavan yhteistyöhön vesihuoltolaitosten välillä.

Hankkeita käynnistettäessä on hyvä vielä erikseen miettiä, mitä sopimusmallia noudatetaan: onko kyse yhteisestä investoinnista vedenhankinnan tai jätevesien johtamisen ja käsittelyn osalta vai onko kyse yhteistyöstä varautumisessa.

Sopimusmallit eivät sovellu sellaisenaan kaikkiin tilanteisiin, mutta niistä saa apua siihen, mitkä asiat on syytä ottaa huomioon laadittavassa sopimuksessa. Lisäksi niistä voi löytyä apua yksittäisten sopimusehtojen muotoiluun, vaikka koko mallia ei käytettäisikään sopimuksen pohjana.

2 OHJEITA SOPIMUSMALLIN KÄYTTÄJILLE

Sopimusmallit on tarkoitettu avuksi sopimusten laadinnassa. Mallien ja niissä olevien sopimusehtojen käyttäminen on täysin vapaaehtoista. Sopimusmallit eivät ole sitovia. Niihin viittaaminen on sopijapuolille vapaaehtoista.

Julkaisussa on kaksi osaa, osa 1 ja osa 2.

Osassa 1 on esitetty erilliset sopimukset A ja B talous- ja jätevesihuollon yhteistyöstä niihin tilanteisiin, joissa sopijapuolten verkostot ovat fyysisesti yhteydessä toisiinsa. Esitettyjen sopimusmallien ehtoja on selitetty sopimusmallien jälkeen. Tilanteet ja sovitavat asiat voivat vaihdella ja mallissa on pyritty huomioimaan erilaisia vaihtoehtoja. Jokaista vaihtoa koskeva riskienhallinta on sisällytetty sopimusmallin sisään.

Sopimusmalleissa ja sopimusehtojen selityksissä sopimusehdot on numeroitu ja otsikoitu yhdenmukaisesti.

Osassa 2 on sopimus yhteistyöstä vesihuollon häiriötilanteissa ja sopimusehtojen selitykset. Lisäksi siinä on katsaus keskeiseen lainsäädäntöön ja yhteistyöhön vaikuttaviin asioihin. Siinä otetaan huomioon Vesilaitosyhdistyksessä ja muualla tehdyt ja aikaisemmin valmistuneet selvitykset, jotka liittyvät tämän julkaisun aihepiiriin.

Huomaa, että osassa malliehdoista on annettu erilaisia vaihtoehtoja. Vaihtoehdoista voidaan valita sopimukseen yksi ja jättää muut pois. Vaihtoehtoiset kohdat on merkitty sopimusmalleissa joko kirjaimilla, kauttaviivalla tms. tavalla. Sopimusmallit eivät sovi sopimuksen pohjaksi sellaisenaan, vaan niitä joudutaan kaikissa tilanteissa käytännössä muokkaamaan. Sopimukseen ei saa jättää mitään ylimääräistä.

Kun valitset jonkun sopimusehdossa annetuista vaihtoehdoista, pidä huolta, että sovitat sopimuksen muut ehdot yhteen valitsemasi vaihtoehdon kanssa. Lue aina myös sopimusehtojen selitykset. Niissä selostetaan, mistä malliehdoissa on kyse. Lisäksi selityksissä on usein myös sellaisia taustatietoja ja ratkaisuja, joita ei ole sopimusmalleissa. Sopimusmallien käyttäminen ei korvaa asiantuntijan apua, joka on erityisesti pitkäkestoisien ja laajojen hankkeiden suunnittelussa ja sopimuksissa tarpeen. Sopimusmallien käyttö ei myöskään sulje pois tarvetta kilpailuttaa hanke, jos se tulee kilpailuttaa hankintalainsäädännön tai -ohjeiden mukaan.

3 OSA 1

3.1 A. SOPIMUS TALOUSVESIHUOLLON YHTEISTYÖSTÄ

3.1.1 Sopimusmallin sisällysluettelo

SOPIJAPUOLET.....	4
VEDENOTTO JA -KÄSITTELY	4
1. Myyjän velvoitteet vedenotossa ja -käsittelyssä.....	4
2. Ostajan velvoitteet vedenotossa ja -käsittelyssä.....	5
VEDEN TOIMITTAMINEN	5
3. Myyjän velvoitteet veden toimittamisessa.....	5
4. Ostajan velvoitteet veden toimittamisessa.....	5
JOHTOLINJOJEN RAKENTAMINEN.....	6
5. Johtolinjojen rakentaminen.....	6
6. Johtolinjojen ja niihin kuuluvien laitteiden uusiminen	6
7. Rakentamiskustannukset	6
8. Suunnittelun, hankintojen ja rakentamisen yhteensovitus.....	7
JOHTOLINJOJEN KÄYTTÖ JA KUNNOSSAPITO	7
9. Veden toimittamisen aloittaminen.....	7
10. Johtolinjojen käyttö ja kunnossapito	7
11. Käyttö- ja kunnossapitokustannukset	8
VEDEN MÄÄRÄ JA LAATU	9
12. Veden mittaus	9
13. Vastuun raja.....	9
14. Veden laatu.....	9
15. Vesimäärä ja paine	9
VASTUU OMAISUUDESTA JA TOIMINNASTA.....	10
16. Omistussuhteet	10
17. Korvaukset ja vakuutukset	10
HALLINTO JA TALOUS.....	10
18. Edellä kohdissa 2 ja 4 tarkoitettujen korvausten suorittaminen.....	10
19. Käyttö- ja kunnossapitokustannusten laskuttaminen	10
20. Veden hinta ja laskutus	11
21. Viivästyskorko	11
22. Yhteistoiminta	11
VAHINGOT JA POIKKEUKSELLISET TILANTEET	11
23. Vahingon torjuminen ja rajoittaminen	11
24. Korvausvelvollisuus.....	12
25. Poikkeuksellinen vedenotto.....	12
26. Vedentoimituksen häiriintyminen.....	13
27. Sopimuksen noudattaminen poikkeuksellisissa oloissa	13
ERIMIELISYYDET	14
28. Erimielisyydet.....	14
SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN, VOIMAANTULO JA IRTISANOMINEN	14
29. Sopimuksen tarkentaminen tai muuttaminen.....	14
30. Sopimuksen voimaantulo, siirtäminen, irtisanominen ja purkaminen	14
31. Liitteet	15
SOPIMUSEHTOJEN SELITYKSET	16

3.1.2 Sopimusmalli

A. SOPIMUS TALOUSVESIHUOLLON YHTEISTYÖSTÄ

SOPIJAPUOLET

YY:n vesihuoltolaitos (jäljempänä "Myyjä")

XX:n vesihuoltolaitos (jäljempänä "Ostaja")

Myyjä ja Ostaja sopivat

- talousvesijohdon rakentamisesta
- talousvesihuollon hankinnoista
 - urakat
 - tavarat
 - palvelut
- veden toimittamisesta _____ (nimi/paikka) vedenkäsittelylaitok-
selta/verkosta _____ (minne; laitoksen/paikan nimi) normaalitoiminnassa
- veden toimittamisesta _____ (nimi/paikka) vedenkäsittelylaitok-
selta/verkosta _____ (minne; laitoksen/paikan nimi) veden saannin tur-
vaamiseksi häiriötilanteissa (varavesiyhteys)
- veden johtamisesta toisen vesihuoltolaitoksen alueelta kolmannelle osapuolelle
- vedenottamon ja/tai -käsittelyn laitteiston omistusoosuuden jakamisesta
- johto-osuuden omistusoosuuden jakamisesta
- vedenottamon ja/tai -käsittelylaitoksen operoinnista
- johto-osuuden operoinnista

Sopimuksen kohteena olevat vedenottamot ja verkostot on esitetty karttaliitteessä ____
(nro). Kartta-aineisto on oltava molempien sopijapuolien saatavilla myös sähköisenä.

VEDENOTTO JA -KÄSITTELY

1. Myyjän velvoitteet vedenotossa ja -käsittelyssä

Myyjä harjoittaa vesihuoltolain mukaisena vesihuoltolaitoksena veden ottoa, puhdis-
tusta ja jakelua noudattaen erityisalojen hankintalain juomavesihuoltoa koskevia han-
kintavelvollisuuksia rakentamisen urakoissa sekä tavaroiden ja palvelujen hankin-
noissa.

Myyjä huolehtii vedenottamon vedenottokaivojen, rakennuksien, rakenteiden, pump-
paamojen, johtojen ja muiden laitteiden sijoittamisesta tarvittavista käyttöoikeuksista,
vedenottolupien hakemisesta, ylläpidosta ja hallinnoimisesta, suoja-alueiden hakemi-
sestä ja muusta vedenoton suojaamisesta sekä tarkkailusta ja lupamääräysten noudat-
tamisesta huolehtiessaan kapasiteettivarausten mukaisesta veden toimittamisesta.
Myyjällä on oltava lupa veden ottamiseksi yhdyskunnan vesihuoltoa varten toimitetta-
vaksi myös oman paikkakunnan ulkopuolelle Ostajan vesihuoltovelvollisuuksien tyydyt-
tämiseksi.

Myyjä huolehtii vesisäiliöiden ja vedenpuhdistuslaitoksen rakentamisesta ja ylläpidosta,
desinfiointikalustosta ja -kemikaaleista (varastointi, ylläpito, hankinnat, huolto) sekä ve-
denpuhdistuksesta ja käsittelystä terveys- ja sosiaali- ja terveysministeriön
asetusten sekä tämän sopimuksen mukaisesti niin, että vesi täyttää näissä mainitut ta-
lousveden laatuvaatimukset.

Mikäli Myyjän vedenotto- tai -käsittelykapasiteetti ei ole jatkossa muuttuneitten olosuh- teitten takia riittävä kattamaan Myyjän ja Ostajan tarpeita, käynnistetään Myyjän aloit- teesta neuvottelut tarvittavista jatkotoimenpiteistä.

2. Ostajan velvoitteet vedenotossa ja -käsittelyssä

Ostaja suorittaa Myyjälle kapasiteettivarauksensa mukaisen osuuden veden hankin- nan, vedenpuhdistuslaitoksen, vesisäiliöiden sekä pää- ja varavesijohtojen ja niihin liit- tyvien laitteiden rakentamis- ja laajennuskustannuksista nykyarvoksi muutettuna. Mak- suvelvollisuus koskee ennen _____ (pvm.) tehtyjä investointeja. Ostajan kapasiteet- tivaraus on esitetty liitteessä ____ (nro) ja nykyarvo on määritetty liitteessä ____ (nro).

Ostajan osuus vedenoton ja käsittelyn kapasiteetista on

	m ³ /h
	m ³ /d
	%

Mikäli Myyjän aloitteesta tätä sopimusta muutetaan kattamaan tarvittavia laajennusin- vestointeja vedenotossa tai -käsittelyssä, on Ostajan velvollisuus osallistua neuvotte- luun ja osallistuttava erikseen sovittavalla tavalla investointien kustannuksiin.

VEDEN TOIMITTAMINEN

3. Myyjän velvoitteet veden toimittamisessa

Myyjä toimittaa Ostajalle vettä käyttämällä karttaliitteeseen merkittyjä Myyjälle/Ostajalle kuuluvia johto-osia ____ (nrot). Myyjän velvollisuutena on varmistaa, että Myyjän hal- linnassa olevien johto-osien kunto ei heikennä toimitettavan veden laatua liittymispis- teessä. Myyjä sitoutuu toimittamaan Ostajalle tässä sopimuksessa jäljempänä määrite- tyn vesimäärän jäljempänä määritetyin erityisehdoin.

4. Ostajan velvoitteet veden toimittamisessa

Ostaja korvaa myyjälle kapasiteettivarauksensa mukaisen osuuden johto-osan nykyar- vosta. Ostajan osuus veden toimittamiseen käytettävistä Myyjän johto-osuuksien kapa- siteetista on

	m ³ /h
	%

Ostaja suorittaa Myyjälle kapasiteettivarauksensa mukaisen osuuden Myyjälle kuulu- vien johto-osien rakentamis- ja laajennuskustannuksista nykyarvoksi muutettuna. Mak- suvelvollisuus koskee ennen _____ (pvm.) tehtyjä investointeja. Ostajan kapasiteet- tivaraus on esitetty liitteessä ____ (nro) ja nykyarvo on määritetty liitteessä ____ (nro).

Vesimäärät on esitetty kohdassa 15. Kapasiteettivaraukset johto-osittain ja korvaukset on esitetty liitteessä ____ (nro).

JOHTOLINJOJEN RAKENTAMINEN

5. Johtolinjojen rakentaminen

Vaihtoehto A:

Sopijapuolet kilpailuttavat yhdessä vesihuollon julkisina hankintoina yhteisen verkoston osien rakentamisen urakat, tavarat ja palvelut erityisalojen hankintalain mukaisesti.

Myyjä ja Ostaja rakentavat karttaliitteeseen _____(nro) merkityn vesijohtolinjan _____veden käsittelylaitokselta/verkostosta (tarkka paikka) Ostajan verkostoon siten, että Myyjä rakentaa karttaliitteeseen merkityt johto-osat _____ (nrot) niihin kuuluvine laitteineen ja Ostaja karttaliitteeseen merkityt johto-osat _____(nrot) niihin kuuluvine laitteineen. Johto-osan rakentava sopijapuoli hakee sijoittamiselle ja rakentamiselle tarvittavat oikeudet ja luvat.

Rakentaminen on aloitettava/arvioidaan alkavan _____(pvm.) mennessä ja sen arvioidaan valmistuvan ____ mennessä.

Vaihtoehto B:

Myyjä/Ostaja rakentaa karttaliitteeseen _____(nro) merkityn vesijohtolinjan_____ veden käsittelylaitokselta/verkostosta (tarkka paikka) Ostajan verkostoon siten, että Myyjä/Ostaja rakentaa karttaliitteeseen merkityt johto-osat _____ (nrot) niihin kuuluvine laitteineen ja Myyjä/Ostaja osallistuu kustannuksiin. Johto-osan rakentava sopijapuoli hakee sijoittamiselle ja rakentamiselle tarvittavat oikeudet ja luvat.

Rakentaminen on aloitettava/arvioidaan alkavan _____(pvm.) mennessä ja sen arvioidaan valmistuvan ____ mennessä.

6. Johtolinjojen ja niihin kuuluvien laitteiden uusiminen

Mikäli johtolinjoja niihin kuuluvine laitteineen sopimuskauteksi perusparannetaan, peruskorjataan tai uudelleenrakennetaan, noudatetaan näiden töiden toteuttamisessa samoja periaatteita kuin johtolinjaa laitteineen ensikertaa rakennettaessa.

Toisena vaihtoehtona:

Saneerausinvestointien kustannukset huomioidaan veden käyttömaksussa lisäämällä niihin johto-osuuden poistot ja rahoituskulut.

7. Rakentamiskustannukset

Sopijapuolet osallistuvat rakentamiskustannuksiin liitteessä ____ (nro) esitettyjen kapasiteettivarausten suhteessa.

Siltä osin kuin töiden suorituksessa käytetään ulkopuolista urakoitsijaa, katsotaan rakentamiskustannuksiksi urakkahinta lisättyinä rakennuttavan sopijapuolen rakennuttamis- ja työnvalvontakustannuksilla, joiden määräksi katsotaan ____% urakkahinnasta ja rakentamisen rahoituskuluista. Sopijapuolet suorittavat osuutensa rakennuskustannuksista liitteessä _____(nro) olevan maksuerätaulukon mukaisesti.

Sopijapuolen omana työnä rakennettavien johtojen ja laitteiden kustannuksiksi luetaan seuraavat erät:

1. Verkostoon liitettävien koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden hankintamenot

2. Työpalkat sosiaalikuluneen
3. Omaan työhön liitännäiset konetyökustannukset
4. Kolmannelle maksettavat korvaukset rakentamisesta aiheutuvista maksuista, haitoista tai vahingoista (kuten korvaukset johdon maahan sijoittamisesta), ei kuitenkaan, jos korvauksen suorittaminen johtuu huolimattomasta tai taitamattomasta menettelystä. Vahingonkorvaukset muista kuin sovitusta vahingoista kohdassa 24.
5. Hallintokuluina x % tämän listan kohtien 1.–4. menojen yhteismäärästä
6. Hankintamenoista ja omaan työhön liittyvästä rakentamistyöstä aiheutuvat rahoituskulut

Mikäli verkostoon myöhemmin tulee uusia liittymiä, heidän kanssaan solmittavassa sopimuksessa voidaan sopia rakentamiskustannusten korvauksesta käyvän arvon mukaan tapauskohtaisesti.

8. Suunnittelun, hankintojen ja rakentamisen yhteensovitus

Sopijapuolella on oikeus valvoa myös toisen sopijapuolen toteuttamisvastuulle kuuluvien johtamislaitteiden ja rakenteiden yleis- ja toteutussuunnittelua, hankintoja sekä rakentamista. Suunnitelmat, rakentaminen sekä muut tavara- ja palveluhankinnat ja urakat, jotka koskevat yhteisesti toteutettavia johtamislaitteita, rakenteita ja rakennelmia, suoritetaan yhteishankintoina ja toteutetaan sopijapuolten yhdessä sopimalla tavalla. Suunnitteluvaiheessa sovitaan mm. rakentamiskäytännöt ja sovellettavat standardit. Sopijapuolet hankkivat ja rakentavat yhteensopivia teknisiä järjestelmiä.

Urakat sekä tavarat ja palvelut kilpailutetaan hankintalain / erityisalojen hankintalain kynnysarvojen mukaisesti sekä tarvittaessa hankitaan yhteishankintoina. Sopijapuolet hankkivat ja rakentavat yhteensopivia teknisiä järjestelmiä.

Hankkeesta vastaava sopijapuoli varaa rahoitukseen osallistuvalla sopijapuolelle tilaisuuden osallistua suunnittelu- ja työmaakokouksiin.

JOHTOLINJOJEN KÄYTTÖ JA KUNNOSSAPITO

9. Veden toimittamisen aloittaminen

Veden toimittaminen Myyjältä Ostajalle aloitetaan viimeistään _____.

Siihen mennessä tässä sopimuksessa tarkoitettujen johtolinjojen ja niihin kuuluvien laitteiden tulee olla käyttökunnossa ja käyttöönottotarkastuksen tehtynä.

10. Johtolinjojen käyttö ja kunnossapito

Vaihtoehto A:

Kumpikin sopijapuoli huolehtii karttaliitteeseen (nro) merkittyjen johtolinjojen ja niihin kuuluvien laitteiden käyttö- ja kunnossapitotehtävistä oman kuntansa alueella / toiminta-alueellaan.

Vaihtoehto B:

Vastuu johtolinjojen ja niihin liittyvien laitteiden käytöstä ja kunnossapidosta siirtyy Myyjältä Ostajalle karttaliitteeseen merkityissä kohdissa. Vedenotto- ja käsittelylaitteiden kunnossapidosta vastaa Myyjä.

Mikäli sopimus koskee varavesiyhteyttä, sen toimintaa testataan ____ kertaa vuodessa.

Testauksen toteutuksesta vastaa

- Myyjä
- Ostaja
- Myyjä ja Ostaja yhdessä

Niissä tapauksissa, kun varavesiyhteyttä tarvitaan veden toimitukseen, testausaikataulua voidaan muuttaa sopijapuolten yhteisellä sopimisella.

Varavesiyhteyden testauksen toimintaperiaate kuvataan liitteessä ____ (nro).

11. Käyttö- ja kunnossapitokustannukset

VE A: Yhteiskäytössä olevat johto-osuudet

Johtolinjojen ja niihin kuuluvien laitteiden käyttö- ja kunnossapitokustannuksiksi laskeaan toteutuneet kustannukset lisättyinä hallintokuluilla, joiksi katsotaan x % toteutuneista kustannuksista.

Yhteiskäytössä olevien johto-osuuksien käyttö- ja kunnossapitokustannukset jaetaan sopijapuolille karttaliitteeseen ____ (nro) merkityissä pisteissä ____ (nrot) mitattujen vesimäärien suhteessa. Sopijapuolella on oikeus tarkastaa toisen sopijapuolen mittauksia sekä käyttö- ja kunnossapitokustannuksia koskeva kirjanpito.

Mikäli sopimus koskee vain varavesiyhteyttä eli veden saannin turvaamista poikkeuksellisissa häiriötilanteissa, Myyjällä on oikeus veloittaa Ostajalta kohdassa 15 ilmoitettua minimivedenottoa vastaava käyttökustannus siitä riippumatta, otetaanko sopimuksen nojalla jonain vuonna vettä.

Mikäli yhteiskäytössä olevalla johto-osuudella tai vedenotto- tai käsittelyrakenteella havaitaan kuntotutkimuksissa tai muuten saneeraustarvetta, Myyjällä on oikeus esittää saneerauskustannusten ennakkolaskutusta Ostajalta perustuen suunnittelussa tehtävään kustannusarvioon ja sopijapuolten karttaliitteeseen ____ (nro) merkityissä pisteissä ____ (nrot) mitattujen vesimäärien suhteeseen. Asiasta sovitaan vuosittaisessa yhteistoimintaneuvottelussa.

VE B: Johtolinjan omistus- ja vastuuraja liittämiskohdassa

Kun vastuu johtolinjojen ja niihin liittyvien laitteiden käytöstä ja kunnossapidosta siirtyy Myyjältä Ostajalle karttaliitteeseen merkityssä liittämiskohdassa (veden toimituspiste), vastaa Myyjä käyttö- ja kunnossapitokustannuksista liittämiskohtaan saakka ja sisällyttää nämä kustannukset kohdan 20 mukaiseen veden myyntihintaan.

Mikäli sopimus koskee vain varavesiyhteyttä eli veden saannin turvaamista poikkeuksellisissa häiriötilanteissa, Myyjällä on oikeus veloittaa Ostajalta kohdassa 15 ilmoitettua minimivedenottoa vastaava hinta siitä riippumatta, otetaanko sopimuksen nojalla jonain vuonna vettä.

Ostaja vastaa käyttö- ja kunnossapitokustannuksista liittämiskohdasta eteenpäin omalla vastuualueellaan.

VEDEN MÄÄRÄ JA LAATU

12. Veden mittaus

Myyjä rakentaa mittauslaitteiston karttaliitteeseen _____ (nro) merkittyyn pisteeseen _____ (nro). Ostaja suorittaa Myyjälle mittauslaitteiston rakentamisesta aiheutuneet todelliset kustannukset kuukauden kuluessa sitä koskevan laskun esittämisestä. Mittauskaivon tulevan vesimittarin kustantaa Myyjä. Mittauslaitteisto mittareineen on Myyjän omaisuutta ja Myyjä huolehtii kustannuksellaan mittaamisesta, mittauskaivon ja mittalaitteen hoidosta ja kalibroinnista. Mittarin kalibrointi- ja kalibrointitaulusta sovitaan seuraavaa:

_____.

Mikäli mittarin kalibroinnissa havaitaan virhe, virheeseen perustuvia saatavia Myyjä ja Ostaja voivat vaatia enintään kolmen vuoden ajalta.

13. Vastuun raja

Vastuu veden määrällisestä ja laadullisesta lain- ja sopimuksen mukaisuudesta siirtyy Myyjältä Ostajalle liittämiskohdassa, joka on esitetty karttaliitteessä _____ (nro).

14. Veden laatu

Tämän sopimuksen perusteella toimitettavan veden tulee täyttää kulloinkin voimassa olevan lainsäädännön mukaiset talousveden mikrobiologiset, kemialliset ja radioaktiiviset laatuvaatimukset. Kumpikin sopijapuoli huolehtii veden laadusta ja laadun tarkkailusta omalla vastualueellaan.

Myyjällä on velvollisuus antaa Ostajalle tiedoksi Ostajan verkostoon toimitetun veden viranomaistarkkailun näytetulokset viipymättä, mikäli Ostaja niitä pyytää. Myyjä antaa Ostajalle riittävät tiedot toimitettavan veden käyttökelpoisuuteen olennaisesti vaikuttavista ominaisuuksista, esimerkiksi veden korroosio-ominaisuuksista ja kovuudesta sekä riittävät tiedot veden laadusta, hinnasta ja kulutuksesta, jotta Ostaja voi täyttää voimassa olevan lainsäädännön mukaiset velvoitteet talousveden loppukäyttäjälle tiedottamisesta.

15. Vesimäärä ja paine

Mikäli sopimus koskee veden johtamista normaalitoiminnassa, Ostajan tulee pyrkiä ympärivuotiseen ja mahdollisimman tasaiseen vedenottoon.

Vedenotto saa kohdassa 12 kuvatulla mittaustavalla mitattuna olla enintään

	m ³ /d
	m ³ /a
	l/s (hetkellinen)

Yllä olevassa taulukossa esitetty enimmäisvesimäärä on määritetty sopijapuolten kesken seuraavasti:

Mikäli sopimus koskee varavesiyhteyttä, sen ylläpitämiseksi vedenoton tulee olla vähintään

	m ³ /d
	m ³ /a

Veden toimitus tapahtuu sillä paineella, jolla vettä toimitetaan Myyjän omiin syöttöjohdoin mittausta paikan läheisyydessä. Myyjä ilmoittaa vesihuoltoalalla yleisesti hyväksytyvät maksimi- ja minimipainetasot Ostajalle. Myyjä ei ole velvollinen ryhtymään erityisiin toimenpiteisiin toimitettavan veden paineen korottamiseksi tai alentamiseksi. Ostaja vastaa vedenpaineen yhteensopivuudesta Ostajan asiakkaiden vedenottojärjestelmiin ja vedentarpeeseen.

Ostaja on velvollinen pyydettäessä antamaan alueellaan tapahtuvaa veden jakelua ja käyttöä koskevia tietoja Myyjälle sellaisista seikoista, jotka vaikuttavat veden toimitukseen Myyjältä Ostajalle.

Myyjä antaa alueeltaan Ostajalle riittävät tiedot talousveden keskimääräisestä kulutuksesta asiakastyypeittäin, jotta Ostaja voi täyttää voimassa olevan lainsäädännön mukaiset velvoitteet talousveden loppukäyttäjän tiedottamisesta.

VASTUU OMAISUUDESTA JA TOIMINNASTA

16. Omistussuhteet

Tällä sopimuksella ei muuteta ennen sopimuksen tekoa vallinneita omistussuhteita. Sopijapuolten tämän sopimuksen nojalla rakentamien vesijohtojen ja muiden laitteiden omistus on merkitty karttaliitteeseen _____(nro).

TAI

Sopijapuolten tämän sopimuksen nojalla rakentamien vesijohtojen ja muiden laitteiden omistajuus on kuvattu liitteessä ____ (nro). Vedenotto- ja -käsittelylaitteet omistaa _____.

17. Korvaukset ja vakuutukset

Sopijapuoli, jonka hallinnassa omaisuus tosiasiallisesti on, vastaa vesihuolto-omaisuuteen kohdistuvista vahingoista, korvauksista ja vahinkovakuutuksista yleisen kontrollivastuun periaatteen mukaisesti (vahingonvaara). Sopijapuoli huolehtii omaisuuden asianmukaisesta ylläpidosta, korjaamisesta ja uusimisesta. Sopijapuoli huolehtii/ei huolehdi hallinnassaan olevan omaisuuden vahinkovakuuttamisesta täydestä arvosta.

HALLINTO JA TALOUS

18. Edellä kohdissa 2 ja 4 tarkoitettujen korvausten suorittaminen

Maksut suoritetaan erikseen sovitun ohjelman (liitteenä) mukaan, kuitenkin viimeistään kuusi kuukautta vedentoimituksen aloittamisen jälkeen.

19. Käyttö- ja kunnossapitokustannusten laskuttaminen

Käyttö- ja kunnossapitokustannukset sekä kohdassa 11 määriteltyjen tulevien saneerausten ennakkoon laskutettavat kustannukset laskutetaan veden hinnassa viimeisim-

män hyväksytyt tilinpäätöksen mukaisia toteutuneita kustannuksia vastaavina ennakkoerinä. Tilinpäätökseen perustuva tasauslaskutus toimitetaan seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä.

20. Veden hinta ja laskutus

Myyjä veloittaa Ostajalle toimittamastaan vedestä vuosittain etukäteen määritetyn hinnan. Hinnoitteluperusteet esitetään liitteessä ___ (nro).

Myydyn veden laskutus tapahtuu neljännesvuosittain etukäteen. Laskutus käynnistyy, kun veden toimitus on alkanut.

(*Silloin, kun laskutus tapahtuu etukäteen, hyvitys tai lisälaskutus tapahtuu vuoden vaihteen jälkeen mittariluentaan perustuen. Ensimmäisen vuoden laskutus tapahtuu sopijapuolten yhteisesti sopiman arvion mukaan.)

Jos Ostaja käyttää Myyjältä ostamaansa vettä vesijohtoverkostonsa huuhteluun ilmoittaen huuhtelujen ajankohdat Myyjälle etukäteen, alennetaan tällaisiin huuhteluihin käytetyn veden hintaa x %.

21. Viivästyskorko

Maksamattomille erääntyneille maksuille on suoritettava eräpäivän jälkeen kulloinkin voimassa olevan korkolain mukainen viivästyskorko eräpäivästä täyden maksun tapahtumiseen saakka.

22. Yhteistoiminta

Sopijapuolet kokontuvat vähintään kerran vuodessa tilinpäätösten valmistumisen jälkeen ennen seuraavan vuoden talousarvion laatimista, esimerkiksi kunkin vuoden elokuun loppuun mennessä.

Sopijapuolet käsittelevät kokouksessa ainakin seuraavat asiat:

- Myyjä esittää edellisen vuoden toteutuneet kustannukset
- Hyväksytään edellisen vuoden lopullinen veden hinta
- Myyjä esittelee liitteen ___(nro) mukaisen laskelman seuraavan vuoden veden ennakko hinnaksi.
- Käsitellään ja kirjataan sopimusta koskevat erimielisyydet tai muutosehdotukset.
- Esitellään kummankin sopijapuolen seuraavan vuoden vedenkäyttöennusteet, suunnittelu- ja rakennushankkeet sekä muut yhteistyöhön vaikuttavat seikat.

Kaikessa vesihuollon yhteistoiminnassa on varmistettava henkilöstön sitouttaminen yhteistoimintaan normaalioloissa sekä poikkeus ja häiriötilanteissa.

VAHINGOT JA POIKKEUKSELLISET TILANTEET

23. Vahingon torjuminen ja rajoittaminen

Sopijapuolten tulee vahingon uhatessa tai sattuessa ryhtyä kaikkiin sellaisiin toimiin, joita sopijapuolelta voidaan kohtuudella vaatia ja edellyttää vahingon torjumiseksi tai rajoittamiseksi. Kustannukset, jotka aiheutuvat sopijapuolelta vahingon torjumisesta ja rajoittamisesta toisen sopijapuolen vastuualueella, on korvattava.

Osana vesihuoltolain 15 a §:n mukaista lakisääteistä vesihuoltolaitoksen palvelujen turvaamista häiriötilanteissa sopijapuolet varmistavat työsopimuslain (55/2001) mukaisissa työsopimuksissaan sekä kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) virkasuhteita koskevissa sopimuksissaan, että niiden henkilöstön velvollisuutena on kaikilta osin noudattaa myös tätä sopimusta tehdessään työtä toisen sopijapuolen alueella tai lukuun vesihuoltoa uhkaavan vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi.

Sama velvoite on ulotettava koskemaan myös terveydensuojelulain (763/1994) 8 ja 44 §:ssä, ympäristönsuojelulain 52 ja 120 §:ssä tarkoitettuja yhdyskuntajätevesiasetuksen (888/2006) vastaisia tai pelastuslain (379/2011) tarkoitettuja häiriö- ja poikkeustilanteita viranomaisen sitä edellyttäessä sopijapuolten verkkoon liittyvässä toiminnassa, vaikka siitä ei erikseen olisi sovittu.

Sopijapuolten on torjuttava ja rajoitettava vahinkoja tarpeen mukaan yhteistoiminnassa, nimettävä yhteistoiminnan vastuuhenkilöt erilaisiin häiriö- ja poikkeustilanteisiin, tarkennettava työnjohto- ja vastuuhenkilöiden johto-oikeudet sekä ohjeistettava vastuuhenkilöille poikkeus- ja häiriötilanteiden työturvallisuusjärjestelyt.

24. Korvausvelvollisuus

Myyjä on velvollinen korvaamaan Ostajalle jäljempänä 26. kohdassa tarkoitettujen toimitushäiriöiden sekä muutos- ja korjaustöiden aiheuttamat vahingot ja haitat, mikäli ne olisivat olleet kohtuullisiksi katsottavin toimenpitein vältettävissä.

Muuten sopijapuolet ovat velvollisia korvaamaan toisilleen vahingon, jonka syynä on tämän sopimuksen vastainen toiminta tai laiminlyönti. Välilliset vahingot korvataan ainoastaan, mikäli vahinko on aiheutettu tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella.

Kumpikaan sopijapuoli ei kuitenkaan vastaa viivästyksestä ja vahingosta, joka johtuu ylivoimaisesta esteestä. Sopijapuolen on ilmoitettava ylivoimaisesta esteestä toiselle sopijapuolelle viipymättä, samoin kuin esteen lakkaamisesta. Ylivoimaiseen esteeseen rinnastetaan vedentoimituksen keskeyttäminen ihmishenkeä, terveyttä tai omaisuutta uhkaavasta vaarasta johtuvasta välttämättömästä syytä.

Ylivoimaisella esteellä tarkoitetaan tässä sopimuksessa vesihuollon järjestämistä tai palvelun tuottamista estävää tai rajoittavaa sopijapuolen vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevaa estettä, jota hänen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon sopimuksentekohetkellä ja jonka seurauksia hän ei myöskään kohtuudella olisi voinut välttää tai voittaa.

25. Poikkeuksellinen vedenotto

Poikkeuksellisella vedenotolla tarkoitetaan sellaista vedenottoa ja -kulutusta, joka poikkeaa siitä, mitä edellä tässä sopimuksessa on sovittu. Ostajan on sovittava Myyjän kanssa etukäteen poikkeuksellisesta vedenotosta, ellei syy ole ennalta arvaamaton ja ylivoimainen. Ostaja on velvollinen ilmoittamaan Myyjälle viipymättä sellaisista poikkeus- ja häiriötilanteista veden otossa, jotka saattavat aiheuttaa haittaa Myyjän toiminnalle eivätkä vielä ole Myyjän tiedossa.

Ostaja on velvollinen korvaamaan poikkeuksellisesta vedenotosta Myyjälle aiheutuneet ylimääräiset kustannukset. Kun tämän sopimuksen kohdassa 15 sovittu ottomäärä ylittyy, Myyjä voi lisätä veden hintaan enintään _____ euroa/m³ ylityksen määrälle.

Mikäli enimmäismäärän ylittämisessä syynä on Ostajan huolimattomuus eikä ylityksestä ole tiedotettu Myyjää, korvaa Ostaja Myyjälle lisäksi vahingon tarpeelliset selvityskulut.

Mikäli vesimäärä ylittää kohdassa 15 esitetyn maksimivuorokausimäärän ___ kertaa vuoden aikana, tämä sopimus päivitetään vesimäärien, kapasiteettivarausten ja kustannusten jaon osalta.

26. Vedentoimituksen häiriintyminen

Vedentoimituksen keskeyttämisestä tai rajoittamisesta Myyjän suorittamien korjaus- tai muutostöiden takia on sovittava etukäteen Ostajan kanssa, ja työ on pyrittävä suorittamaan pienen vedenkulutuksen aikana, mikäli vika ei edellytä välittömiä korjaustoimenpiteitä. Toimitushäiriöstä on kuitenkin aina viipymättä ilmoitettava Ostajalle.

Ennalta arvaamatta ja äkillisesti syntyneistä vedentoimituksen keskeytyksistä tai rajoituksista Myyjä tiedottaa olosuhteet huomioon ottaen viipymättä Ostajalle. Ylivoimaisen esteen sattuessa Myyjä vapautuu vedentoimituksesta siinä määrin ja niin pitkäksi ajaksi kuin sopimuksen noudattaminen on ylivoimaisen esteen vuoksi mahdotonta.

Ylivoimaisella esteellä tarkoitetaan tässä sopimuksessa sopijapuolen vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevaa estettä, jota sopijapuolen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon sopimuksentekohetkellä ja jonka seurauksia hän ei myöskään kohtuudella olisi voinut välttää tai voittaa.

Ylivoimaisia esteitä ovat esimerkiksi lakko, saarto, työsulku tai puolustustila tai valmiuslaissa tarkoitettu poikkeusolo, valvovan viranomaisen antamat määräykset ja ohjeet, tulipalo tai muut näitä vastaavat syyt, joiden vallitessa palvelun tuottaminen on mahdotonta tai kohtuutonta tai palvelu voidaan tuottaa vain rajoitetusti. Ylivoimaiseen esteeseen rinnastetaan vedentoimituksen keskeyttäminen ihmishenkeä, terveyttä tai omaisuutta uhkaavasta vaarasta johtuvasta välttämättömästä syystä.

27. Sopimuksen noudattaminen poikkeuksellisissa oloissa

Jos toisin ei ole erikseen sovittu, toimitettavaa vesimäärää voidaan vähentää, jos vedestä on puutetta poikkeuksellisen kuivuuden, vedenottamon pilaantumisen tai muun vastaavan sopijapuolista riippumattoman syyn johdosta, eikä Myyjä pysty kohtuudella toimittamaan Ostajalle tässä sopimuksessa tarkoitettua määrää. Toimitus on saatettava normaaliksi heti vähennykseen oikeuttavan syyn poistuttua. Veden toimittamista Ostajalle ei saa kuitenkaan lakkauttaa kokonaan ilman valvovan viranomaisen tai tuomioistuimen päätöstä, jos Ostaja on vesihuoltolaitos, joka vastaa yhdyskunnan vedenhankinnasta eikä kyse ole edellä kohdassa 26 tarkoitetuista keskeytyksistä tai ylivoimaisesta esteestä.

Sopijapuolet pyrkivät tekemään mahdollisia rajoituksia vedenjakelussa tasaisesti sekä ottamaan huomioon toisen sopijapuolen edut. Sopijapuolet noudattavat, mitä vedenotoluvassa on mahdollisesti määrätty veden ottamisen tarkoituksesta ja määrästä, vedenoton rajoittamisesta sekä ottamistarpeiden yhteensovittamisesta ja vedenoton erityistilanteista. Sama koskee lupaviranomaisen määräämää vaaran poistamiseksi tai vahinkojen vähentämiseksi välttämätöntä väliaikaista toimenpidettä tai tämän kiireellistä poikkeuksellisesta syystä antamaa oikeutta väliaikaiselle toimenpiteelle haitallisten seurausten estämiseksi. Pelastuslaissa tai valmiuslaissa tarkoitetuissa tilanteissa on noudatettava viranomaisen määräyksiä hätä- ja poikkeustilanteissa.

ERIMIELISYYDET

28. Erimielisyydet

Tämän sopimuksen pätevyyttä, tulkintaa ja soveltamista koskevat erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät neuvotellen voi sopia, ratkaistaan käräjäoikeudessa.

SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN, VOIMAANTULO JA IRTISANOMINEN

29. Sopimuksen tarkentaminen tai muuttaminen

Sopimusta voidaan tarvittaessa tarkentaa yksityiskohtaisemmaksi, jos sopijapuolet niin sopivat. Lisäksi sopijapuolet voivat sopia vedentoimitukseen liittyvistä teknisistä järjestelyistä sekä muista vesihuollon käytäntöön liittyvistä toimenpiteistä. Sopijapuolet neuvottelevat sopimuksen muuttamisesta, mikäli siihen muuten ennen sopimuksen voimaantulon päättymistä ilmenee riittävä syy.

Riittävä syy voi olla esimerkiksi pakottavan lainsäädännön, lupamääräyksen tai muun viranomaismääräyksen muutos, tekninen kehitys, sopijapuolen olosuhteiden olennainen muuttuminen tai muu vastaava syy. Sopimusta on muutettava, jos vesihuolto- tai muu lainsäädäntö sitä edellyttää.

30. Sopimuksen voimaantulo, siirtäminen, irtisanominen ja purkaminen

Tämä sopimus tulee voimaan, kun sopijapuolten toimivaltaiset edustajat ovat sen allekirjoittaneet ja päätökset sopimuksen hyväksymisestä ovat tulleet lainvoimaisiksi tai ne on pantu täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Sopimusta ei voi siirtää muulle kuin kunnalliselle vesihuoltolaitokselle ilman molempien sopijapuolten suostumusta.

Sopimus voidaan irtisanoa päättymään _____vuoden kuluttua irtisanomisesta. Sopimusta ei voida kuitenkaan irtisanoa päättymään ennen vuotta _____. Sopimus voidaan irtisanoa sopimusrikkomuksen takia _____kuukauden irtisanomisajalla, jos sopimusrikkomus vaarantaa sopijapuolen vesihuoltovelvollisuuksien noudattamisen, sopimusrikkomusta ei ole korjattu _____kuukauden sisällä kirjallisista reklamaatioista huolimatta eikä sopijapuolten vesihuoltovelvollisuuksien noudattaminen irtisanomisen takia vaarannu.

Sopimuksen tultua irtisanotuksi tai puretuksi toimitetaan sopijapuolten kesken taloudellinen välienselvittely, jossa määritetään Ostajalle maksettava, Ostajan suorittamaa kustannusosuutta vastaava osuus Myyjän alueella olevien yhteisessä käytössä olleiden johtojen ja niihin kuuluvien laitteiden nykyarvosta siltä osin kuin Myyjä voi käyttää vapautuvaa kapasiteettia hyväkseen. Näin määrättävä korvaus on suoritettava puolen vuoden kuluessa siitä, kun veden toimittaminen Ostajalle on lopetettu.

31. Liitteet

Tähän sopimukseen liitetään seuraavat asiakirjat:

- Karttaliite, johon merkitty riittävällä tarkkuudella omistajuusrajat, käyttö- ja kunnossapitovastuurajat ja vesimäärän mittauspisteet
- Kapasiteettivaraukset vedenotosta ja -käsittelystä sekä johto-osuuksista
- Rakennusten, käsittelylaitteistojen ja johto-osien nykyarvon määrittäyskaava
- Hinnoitteluliite
- Maksuerätaulukko (jos sovitaan johtolinjojen rakentamisesta)
- Kapasiteettivarauksen mukaisten kustannusten maksuohjelma

Tätä sopimusta on laadittu kaksi (2) samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Päiväys

Allekirjoitukset

3.1.3 Sopimusehtojen selitykset

A. SOPIMUS TALOUSVESIHUOLLON YHTEISTYÖSTÄ SOPIMUSEHTOJEN SELITYKSET

SOPIJAPUOLET (johtolause)

Sopimuksen johtolauseen tavoitteena on määrittää riittävän selkeästi se, mistä tässä sopimuksessa sovitaan. Johtolauseessa määritellään sopijapuolet ja selvitetään sopimuksen tausta ja tarkoitus. Tausta ja tarkoitus on hyvä määritellä, sillä myöhemmin sitä voidaan käyttää ristiriitatilanteessa tulkinta-apuna, mikäli jonkin muun kohdan suhteen syntyy erimielisyyksiä. Johtolauseesta selviää myös, minne ja mihin tarkoitukseen vettä toimitetaan.

VEDENOTTO JA -KÄSITTELY

1. Myyjän velvoitteet vedenotossa ja -käsittelyssä

Kohdassa todetaan Myyjän velvoitteet vedenottoon ja -käsittelyyn liittyen.

2. Ostajan velvoitteet vedenotossa ja -käsittelyssä

Kohdassa 2 käsitellään Ostajan osallistumista Myyjän veden hankinnan ja -käsittelyn investointikustannuksiin. Kun Myyjälle kuuluva laitos otetaan yhteiseen käyttöön, tulee Ostajan suorittaa Myyjälle korvaus, jos Myyjä on varautunut Ostajan tarvitsemaan kapasiteettiin investoimalla laitoksiinsa. Sopimusmallissa mainitaan veden hankinta, vedenpuhdistuslaitos, vesisäiliöt sekä pää- ja varavesijohdot. Korvaus perustuisi niiden rakentamis- ja laajennuskustannuksiin nykyarvoksi muutettuna. Jos tällaisia investointeja ei ole tehty, tätä kohtaa ei tarvita. Ostajan velvoitteista johto-osuuksiin liittyen sovi-
taan erikseen kohdassa 4.

Yleistä investoinneista

Sopimuksen valmistelussa on esitetty myös sellaista mallia, että toinen sopijapuolista vastaisi sopimusmallissa tarkoitetuista investoinneista ja omistaisi rakennettavat laitteet ja laitokset. Tämä sopijapuoli hankkisi kohteelle rahoituksen ja laskuttaisi toiselta sopijapuolelta siitä korvausta ns. pääomakuluina, jotka määriteltäisiin kapasiteettivarausten suhteessa. Näin omaisuus voitaisiin kirjata omistavan sopijapuolen taseeseen. Jos päädytään tällaiseen sopimukseen, on syytä huomata, että siinä ei voida käyttää kaikkia tässä mallissa olevia ehtoja.

VEDEN TOIMITTAMINEN

3. Myyjän velvoitteet veden toimittamisessa

Kohdassa todetaan, mitä Myyjälle kuuluvia aikaisemmin rakennettuja johto-osia käytetään sopimuksessa tarkoitettuun veden toimittamiseen Ostajalle. Johto-osat merkitään karttaliitteeseen, joka numeroidaan ja otetaan sopimuksen liitteeksi.

4. Ostajan velvoitteet veden toimittamisessa

Kohdassa sovitaan edellisessä kohdassa mainittujen johto-osien käytöstä maksettavasta korvauksesta. Kun Myyjälle kuuluva laitteisto otettaisiin yhteiseen käyttöön, olisi tästä suoritettava Myyjälle korvaus. Malliehdossa lähdetään siitä, että Ostajan tulisi korvata toimitettavaa vesimäärää vastaava suhteellinen osuus kysymyksessä olevan

johto-osan nykyarvosta. Nykyarvon sijasta arvonmäärityksessä voidaan käyttää esimerkiksi käyttöarvoa, jos sopijapuolet pääsevät yksimielisyyteen siitä, kuinka se määritellään. Vesimäärät ja korvaukset johto-osittain määriteltäisiin sopimuksen liitteessä. Vaihtoehtoisesti korvaus Myyjän johto-osien käytöstä voidaan sisällyttää veden hintaan.

JOHTOLINJOJEN RAKENTAMINEN

5. Johtolinjojen rakentaminen

Tämä osuus valitaan sopimukseen tarvittaessa.

Kohdassa määritellään sopijapuolten rakentamisvelvollisuus karttaliitteen avulla ja sovi-taan rakentamisen aloittamisajankohdasta. Oletuksena on rakentamisen urakoiden, ta-varoiden ja palveluiden kilpailutus erityisalojen hankintalain mukaisesti.

Vaihtoehdon A mukaan Myyjä ja Ostaja rakentavat vesijohtolinjan. Se, miten siihen kuuluvien johto-osien rakentaminen jaetaan Myyjän ja Ostajan kesken, yksilöidään karttaliitteessä.

Vaihtoehdossa B vain toinen sopijapuoli rakentaa ja toinen korvaa tälle rakennuskus-tannukset. Sopimustekstistä poistetaan tarpeeton sopijapuoli kohdista "Myyjä/Ostaja".

Vesihuoltolaitoksilla voi olla omia hankintoja koskevia sääntöjä, jotka tulee tuoda ilmi ja ottaa huomioon hankkeen eri vaiheissa.

6. Johtolinjojen ja niihin kuuluvien laitteiden uusiminen

Sopimuksen piiriin kuuluvien johtolinjojen sekä laitteiden peruskorjaus-, perusparan-nus-, uusimis- ja uudelleenrakentamistöissä eli saneerauksessa noudatetaan samoja periaatteita kuin uuden vesijohdon rakentamisessa.

7. Rakentamiskustannukset

Kohdassa on tulkintaerimielisyyksien välttämiseksi lueteltu ne kustannuserät, joista ja-ettavat rakennuskustannukset koostuvat, kun johdot ja laitteet rakennetaan sopijapuolen omana työnä. Jaettaviin kustannuksiin luettaisiin myös rakentamisesta kolmannelle suoritettavat korvaukset (esimerkiksi korvaus johdon maahan sijoittamisesta), mutta ei korvauksia, jotka määrättäisiin suoritettavaksi sopijapuolen huolimattoman tai taitamat-toman menettelyn vuoksi. Varsinaiset vahingonkorvaukset käsitellään erikseen koh-dassa 24.

Siltä osin kuin käytetään ulkopuolista urakoitsijaa, mallissa katsotaan rakennuskustan-nuksiksi urakkahinta lisättynä rakennuttavan sopijapuolen rakennuttamis- ja valvonta-kustannuksilla.

Johtolinjojen rakentamiseen ei yleensä liity suuria kustannuksia aiheuttavia hallintoteh-täviä. Hallintokuluina voidaan käyttää x % sopimusehdon listan alakohdissa 1–4 tarkoi-tettujen menojen yhteismäärästä, missä x voi olla esimerkiksi 2 %, 3 %tai 4 %. Vaihtoehtoisesti voidaan myös veloittaa todelliset hallintokulut, jotka ilmenevät kirjanpi-dosta tai talousarviosta ja jotka liittyvät listan alakohdissa 1–4 tarkoitettuihin toimenpi-teisiin.

Rakennuttaminen

Käytettäessä töiden suorituksessa ulkopuolista urakoitsijaa kustannukset muodostuvat urakkahinnasta sekä rakennuttamis- ja valvontakustannuksista. Kustannuslaskennan helpottamiseksi rakennuttamis- ja valvontakustannukset on määritelty tietyksi prosenttiosuudeksi urakkahinnasta. Näiden kustannusten suuren vaihtelun vuoksi malliin ei tälle kohdin ole sisällytetty mitään lukuarvoa. Rakennus- ja valvontakustannuksina voidaan käyttää esimerkiksi 12 %:n määrää, mikä on joissain tapauksissa käytetty yleiskulujen prosentti.

Urakat tulee kilpailuttaa kilpailuttamisesta annettujen ohjeiden ja lainsäädännön mukaan. Vesihuoltolaitoksilla voi olla omia hankintoja koskevia sääntöjä, jotka tulee tuoda ilmi ja ottaa huomioon hankkeen eri vaiheissa.

Urakoinnista sovitaan erillisellä sopimuksella.

Myös suunnittelukustannukset voidaan sisällyttää rakennuskustannuksiin, vaikka malliehdossa ei ole näin tehty. Suunnittelukustannukset jaetaan kullakin osuudella kapasiteettivarausten mukaan. Jos suunnittelijana on toinen sopijapuoli, maksaa Myyjä/Ostaja suunnittelutyöstä sille kuuluvan kustannusosuuden todellisiin kustannuksiin perustu- van laskelman mukaisesti lisättynä hallintokuluilla. Jos suunnittelijana on konsulttitoimisto, maksavat sopijapuolet kustannusosuutensa konsultin laskutuksen mukaan.

Sopijapuolet suorittavat osuutensa rakennuskustannuksista liitteessä _____(nro) olevan maksuerätaulukon mukaisesti. Vaihtoehtoisesti voidaan sopia, että ”sopijapuolet suorittavat osuutensa rakennuskustannuksista sopimuksessa sovittuun päivämäärään mennessä.”

8. Suunnittelun, hankintojen ja rakentamisen yhteensovitus

Sopijapuolille annetaan mahdollisuus valvoa myös toisen sopijapuolen yleis- ja toteutussuunnittelua, hankintoja ja rakentamista, kun suunnitellaan ja rakennetaan tässä sopimuksessa tarkoitettuja johtamislaitteita ja rakenteita. Suunnitteluun, rakentamiseen sekä urakoihin, jotka koskevat yhteisesti rahoitettavia rakenteita ja laitteita, on saatava etukäteen myös toisen sopijapuolen hyväksyntä. Sopijapuolet sitoutuvat lisäksi käyttämään yhteensopivia teknisiä järjestelmiä.

Rahoitukseen osallistuvan sopijapuolen tulee saada osallistua hankkeesta vastaavan sopijapuolen suunnittelu- ja työmaakokouksiin.

JOHTOLINJOJEN KÄYTTÖ JA KUNNOSSAPITO

9. Veden toimittamisen aloittaminen

Sopimusehdossa määritellään veden toimituksen aloittamisen ajankohta. Lisäksi edellytetään, että siihen mennessä johtolinjat ja niihin kuuluvat laitteet tulee saada käyttö- kuntoon ja tehdä käyttöönottotarkastus.

10. Johtolinjojen käyttö ja kunnossapito

Käyttö- ja kunnossapitovastuu on mallissa jaettu kartalla selkeästi esitetyn jaon pohjalta. Näin on vastuunjaolle saatu yksiselitteinen ja selkeä raja. Mikäli toiminta-aluejasta poiketaan, siitä on sopimuksessa selvästi mainittava. Tässä kohdassa on siis mahdollista sopia operointivastuusta toisen sopijapuolen alueella.

Varavesiyhteyden testauksesta tulee sopia tässä kohdassa. Määritellään, kuka vastaa testauksen toteutuksesta, kuinka usein testausta tehdään, ja mihin ja miten testauksen suorittaminen dokumentoidaan. Erilliseen liitteeseen voidaan määritellä tarkemmin, miten testaus suoritetaan (esim. otetaanko vesinäyte, mitä siitä analysoidaan, pidetäänkö vesimääristä ja painetasoista kirjaa, veden juoksutuspisteet, kuinka pitkään vettä juoksetaan).

11. Käyttö- ja kunnossapitokustannukset

Johtolinjojen ja niihin kuuluvien laitteiden käyttö- ja kunnossapitokustannuksiksi lasketaan malliehdon mukaan toteutuneet kustannukset hallintokuluilla lisätynä. Hallintokuluiksi katsotaan malliehdossa esimerkiksi 4 % toteutuneista käyttö- ja kunnossapitokustannuksista. Käyttö- ja kunnossapitokustannusten voidaan katsoa riippuvan varsin suoraan käsittelystä vesimäärästä, mistä syystä näiden kustannusten jakoperusteeksi on mallissa valittu mitattujen vesimäärien suhde. Näin ollen sopijapuolet osallistuvat käyttökustannuksiin mitattujen vesimäärien mukaan.

Käyttö- ja kunnossapitokustannusten laskuttamisesta sanotaan jäljempänä kohdassa 19, jonka mukaan ne sisällytetään veden hintaan. Vaihtoehtoisesti laskuttamisesta voidaan sopia esimerkiksi niin, että ne laskutetaan neljännesvuosittain, puolivuositain tai kuukausittain.

VEDEN MÄÄRÄ JA LAATU

12. Veden mittaus

Mittauslaitteiston osalta rakentamis-, hoito- ja kustannusvastuu on ratkaistu pitkälti käytännöllisten näkökohtien perusteella siten, että mittauslaitteisto on Myyjän omaisuutta. Myyjä myös rakentaa sen ja huolehtii kustannuksellaan sen hoidosta ja kunnossapidosta. Ostaja vastaisi kuitenkin mittausrakennuskustannuksista. Laitteisto olisi Myyjän tai vaihtoehtoisesti Ostajan omaisuutta, mutta kummassakin tapauksessa Myyjä huolehtisi kustannuksellaan niiden hoidosta.

Mittarin kalibroimisesta sovitaan ja aikataulu esitetään sopimuksessa riittävällä tarkkuudella.

13. Vastuun raja

Vastuu vedestä ja sen laadusta siirtyy Ostajalle liittämiskohdassa, johon mittauslaitteisto rakennetaan. Sopimusmallin kohdassa 13 pyritään siihen, että vastuun raja ilmoitetaan mahdollisimman tarkasti. Tämä on yksi kaikkein tärkeimmistä sopimusehdoista.

Vastuun raja on kohdan 13 mukaan liittämiskohdassa olevassa mittauskaivossa tai muussa rakenteessa, jossa mittari sijaitsee. Se voi olla myös esimerkiksi ”vesimittarin jälkeen olevassa liitoslaipassa.” Jos liittämiskohta itsessään on selvästi yksilöitävissä, ”liittämiskohdassa” riittää määrittelemään vastuun rajan. Jos matkan varrella käytetään lisäksi jonkun kolmannen johtoja, vastuukysymykset tulee miettiä uudestaan eikä niitä voida kuitata tässä mallissa olevalla sopimusehdolla.

14. Veden laatu

Toimitettavan veden tulee täyttää kulloinkin voimassa olevan terveydensuojelulainsäädännön mukaiset talousveden laatuvaatimukset. Samat vaatimukset koskevat myös asiakkaille toimitettavaa vettä. Mallissa on lisäksi lähdetty siitä, että Myyjä antaa Osta-

jalle riittävät tiedot toimitettavan veden korroosio- ym. veden käyttökelpoisuuteen olennaisesti vaikuttavista ominaisuuksista. Apuna veden laadun määrittelyssä voidaan tällöin käyttää esimerkiksi talousvesiasetuksen (352/2015) soveltamisopasta.

Vastuu veden laadusta kuuluu sille sopijapuolelle, jonka toiminnasta laatuvirheen voidaan todistaa aiheutuneen. Kummankin sopijapuolen tulee varmistaa veden laatu omalla vastuualueellaan. Myyjän ja Ostajan vastuualueen raja määräytyy sen mukaan kuin edellä kohdassa 13 sanotaan.

Vesihuoltolain 16 § mukainen Tiedottamisvelvollisuus ja Valtioneuvoston asetus vesihuollon tietojärjestelmästä ja tiedottamisesta 6/2023 määrittävät talousveden loppukäyttäjälle toimitettavat tiedot veden laadusta. Tässä sopimuksessa tulee määritellä, mitä tietoja Ostaja tarvitsee Myyjältä täyttääkseen mainitut velvoitteet. Esimerkiksi tiedot analyysistä voidaan tehdä vain vedenottamolta lähtevästä vedestä (Myyjän vastuualue) eikä välttämättä verkostopisteistä (Ostajan vastuualue). Nämä tulostiedot tulee olla Ostajan käytettävissä. Tällöin tietojen keräämisestä, käsittelystä ja tiedonvaihdosta on sovittava tässä kohdassa.

15. Vesimäärä ja paine

Sopimuksessa tulisi olla todettuna myös hetkellinen vedenoton enimmäismäärä l/s, vaikka siinä ilmoitettaisiin, mikä on vedenoton enimmäismäärä m³/a ja m³/d. Sopimuskohtassa kuvataan, miten enimmäismäärä on määritetty.

Toimitettavan veden enimmäismäärästä voidaan sopia myöhemmin uudelleen, jos siihen ilmenee myöhemmin jäljempänä sopimuksen kohdassa 29 tarkoitettu riittävä syy. Vesi toimitettaisiin Ostajalle sillä paineella, jolla sitä toimitetaan Myyjän omiin syöttöjohdotiin mittauspaikan läheisyydessä. Selvyyden vuoksi todettaisiin, että Myyjä ei ole velvollinen ryhtymään erityisiin toimenpiteisiin toimitettavan veden paineen korottamiseksi tai alentamiseksi.

Vesihuoltolain 16 § mukainen Tiedottamisvelvollisuus ja Valtioneuvoston asetus vesihuollon tietojärjestelmästä ja tiedottamisesta 6/2023 määrittävät talousveden loppukäyttäjälle toimitettavat tiedot veden määrästä ja kulutuksesta, mm. vertailu vastaavien asiakkaiden keskimääräiseen talousveden kulutukseen. Tässä sopimuksessa tulee määritellä, mitä tietoja Ostaja tarvitsee Myyjältä täyttääkseen mainitut velvoitteet. Esimerkiksi vedenkulutuksen vertailu vastaavien asiakkaiden kulutukseen on mahdollista toteuttaa Myyjän ja Ostajan yhdessä muodostamalla alueella. Tällöin tietojen keräämisestä, käsittelystä ja tiedonvaihdosta on sovittava tässä kohdassa.

VASTUU OMAISUUDESTA JA TOIMINNASTA

16. Omistussuhteet

Sopimuksella ei muuteta ennen sopimuksentekoa vallinneita omistussuhteita. Muuten sopimuksessa tarkoitettujen laitteiden omistus jakautuu, kuten käyttö- ja kunnossapitovastuukin, kartalla yksiselitteisesti esitetyn jaon mukaisesti. Hallinnolliset alueet (kuntaraja, toiminta-alue) voivat muuttua, joten kartalla esitetty jako on tässä paras. Karttaliite on helppo tarvittaessa päivittää.

Liittämiskohta on selkein jakoperuste silloin, kun sen käyttäminen on mahdollista. Olisi hyvä päästä siihen, että käyttö- ja kunnossapitovastuun ja omistuksen perusteet olisivat yhdenmukaiset (kts. sopimuksen kohta 10).

Veden otto- ja käsittelylaitteet voi omistaa Myyjä, Myyjä ja Ostaja yhdessä tietyssä suhteessa tai jokin ulkopuolinen taho, jolta ne esimerkiksi vuokrataan. Veden mittauskai-
von osalta on aikaisemmin esitetty omistajaksi joko Myyjää tai Ostajaa kohdan 12 mu-
kaisesti.

17. Korvaukset ja vakuutukset

Kohdassa sovitaan korvauksista sekä mahdollisista vahinko- ja vastuuvakuutuksista. Sopijapuoli, jonka hallinnassa omaisuus tosiasiallisesti on, vastaa vesihuolto-omaisuuteen kohdistuvista vahingoista, korvauksista ja vahinkovakuutuksista yleisen kontrolli-
vastuun periaatteen mukaisesti (vahingonvaara). Jos omaisuus on sopijapuolten jae-
tussa omistuksessa, on sovittava, kumpi on vastuussa mahdollisten vakuutusten otta-
misesta ja ylläpidosta. Vahinko voi olla yllättävä ja tuottamuksesta riippumaton taikka
toimintaan liittyvä tuottamuksesta aiheutuva vahinko, jonka syntyamiseen varaudutaan
toiminnan vastuuvakuutuksella.

Jos vakuuttamisesta sovitaan, sopijapuoli voi vastata omaisuutensa vakuuttamisen li-
säksi oman vesihuoltotoimintansa vastuuvakuuttamisesta vahinkojen varalta. Vastuu-
vakuutus voi kattaa mm. ylläpidon ja oman rakentamisen vahingot sekä vesihuollon
keskeytymisen. Sopijapuoli sitoutuu yleensä vaatimaan urakoitsijoilta vähintään vastaa-
via vahinkovastuuvakuutuksia. Vahinkovastuuvakuutuksen omavastuun määrästä voi
myös sopia mm. urakoitsijoiden kanssa.

HALLINTO JA TALOUS

18. Edellä kohdissa 2 ja 4 tarkoitettujen korvausten suorittaminen

Tämän malliehdon käytössä on syytä olla tarkkana, että otsikossa ja sopimusehdossa
ei vahingossa viitata sellaiseen sopimusehtoon, johon ei ole tarkoitus viitata.
Sopimukseen ei aina tule mallin kohtien 2 tai 4 vastaavaa ehtoa tai ainakin sopimusehto-
jen numerointi saattaa poiketa tästä mallista. Sama pitää paikkansa, kun muuallakin
sopimusmallissa käytetään viittauksia.

Kohdassa 18 sovitaan siitä, millä tavalla edellä sopimusmallin kohdissa 2 ja 4 tarkoite-
tut maksut suoritetaan. Kyse on lähinnä maksujen aikataulusta. Maksuperusteista on
sovittu jo edellä kohdissa 2 ja 4.

Ensinnäkin voidaan sopia, että Ostaja maksaa Myyjälle korvausta Myyjän johto-osien
käytöstä kohdan 4 mukaan. Lisäksi voidaan sopia, että Ostaja suorittaa Myyjälle kor-
vausta Myyjän veden hankintaan tarvittavien laitosten ja vesijohtojen rakentamis- ja
laajennuskustannuksista kohdan 2 mukaan. Kun Myyjälle kuuluva laitos otetaan yhtei-
seen käyttöön, tulisi Ostajan suorittaa Myyjälle korvaus, jos Myyjä on varautunut Osta-
jan tarvitsemaan kapasiteettiin investoimalla laitoksiinsa. Kohdassa 4 tarkoitetaan Myy-
jän ennen sopimuksentekoa tiettyyn päivämäärään mennessä tekemiä investointeja.

1) Kohdan 18 malliehdossa lähdetään siitä, että korvausta maksetaan erikseen sovittun
maksuohjelman mukaan.

2) Toisena vaihtoehtona on, että korvaus sisällytetään veden hintaan, vaikka tätä ei ole
tuotu esille malliehdossa.

3) Kolmas vaihtoehto on liittymissopimusmalli, jossa käytetään Myyjän normaalia liittymis-
sopimusta. Siinä tapauksessa tätä sopimusta talousvesihuollon yhteistyöstä ei tar-
vita.

Korvausten tulisi olla suoritettuna viimeistään kuudessa kuukaudessa veden toimituksen aloittamisen jälkeen. Vaihtoehtoisesti voidaan sopia, että ne on suoritettava esimerkiksi viimeistään kuudessa kuukaudessa tämän sopimuksen voimaan tulon jälkeen.

Korvauksen veloittaminen rahoitusosuusmaksuna

Jos päädytään siihen vaihtoehtoon, että edellä sopimusmallin kohdassa 2 ja 4 tarkoitettu korvaus veloitetaan rahoitusosuusmaksuna tai sisällytetään siihen, maksamisesta voidaan sopia esimerkiksi seuraavasti:

Maksu voidaan jakaa haluttaessa useille vuosille. Ostaja maksaa rahoitusosuusmaksua esim. 15 vuoden ajan (= sopimuskausi). Rahoitusosuusmaksu jaetaan 15 x n:ään tasaeraan (jossa n = laskujen määrä vuodessa) ja laskutetaan aina vesilaskun yhteydessä. Kunakin vuonna maksamattomalle rahoitusosuusmaksun määrälle (kesäkuun lopun saldo) lasketaan 12 kuukauden Euribor-korko, joka lisätään rahoitusosuusmaksuun.

19. Käyttö- ja kunnossapitokustannusten laskuttaminen

Käyttö- ja kunnossapitokustannukset laskutetaan tämän malliehdon mukaan veden hinnassa ennakkoerinä, jotka määritellään viimeisimmän hyväksytyin tilinpäätöksen mukaan. Tulevasta tilinpäätöksestä nähdään toteutuneet käyttö- ja kunnossapitokustannukset, joiden perusteella voidaan toimittaa tasauskalkutus. Tilinpäätökseen perustuva tasauskalkutus toimitetaan seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä.

20. Veden hinta ja laskutus

Mallin kohdan 20 mukaan Myyjä veloittaa Ostajalle toimittamastaan vedestä vuosittain etukäteen määritetyn hinnan. Hinnoitteluperusteet esitettäisiin tarkemmin sopimuksen liitteessä. Edellä 19-kohdassa sanotaan käyttö- ja kunnossapitokustannusten laskuttamisesta veden hinnassa.

Esimerkiksi korvaus Myyjän suorittamista laitosinvestoinneista, siltä osin kuin Ostaja ei ole sitä jo suorittanut, voidaan niin haluttaessa sisällyttää veden hintaan ja jakaa kapasiteettivarausten suhteessa.

Veden hinta Ostajalle voidaan sopia tässä sopimuskohdassa olemaan esimerkiksi Myyjän normaalihintaston mukainen, tai se voidaan laskea olemaan x % käyttömaksuista. Sopijapuolet voivat myös keskenään sopia jonkun muun hinnoitteluperusteen. Veden hinnan on riipputtava mm. siitä, onko Ostaja osallistunut vedenoton ja -käsittelyn sekä johto-osuuksien rakentamiskustannuksiin.

Myyty vesi laskutetaan etukäteen tai jälkikäteen riippuen siitä, kumpi vaihtoehto valitaan sopimusta tehtäessä. Myydyn veden laskutuksesta voidaan sopia useilla vaihtoehtoisilla tavoilla. Laskutus voi esimerkiksi tapahtua kuukausittain/neljännesvuositain/puolivuositain etukäteen tai mittauksen perusteella jälkikäteen. Silloin, kun sovitaan niin, että laskutus tapahtuu etukäteen, hyvitys tai lisälaskutus tehdään vuoden vaihteen jälkeen mittarinluennan perusteella. Ensimmäisen vuoden laskutus tehdään tällöin sopijapuolten yhteisesti hyväksymän arvion mukaan.

Hinnoitteluperusteet esitetään sopimuksen liitteessä, koska liitettä voidaan tarvittaessa tarkistaa ilman, että koko sopimusta täytyy muuttaa. Myös liitteen tarkistukseen tai muutokseen tulee olla sopimuksen muuttamista koskevassa kohdassa 29 tarkoitettu syy ja kummankin sopijapuolen suostumus. Jos tarvitaan olennainen muutos, se vaatii yleensä muutoksia myös itse sopimusehtoihin.

Arvonlisäverosta

Ennen sopimuksentekoa verotuskysymykset on syytä selvittää verotoimiston kanssa. Sopimuksissa todetaan yleensä arvonlisäveron suorittamisesta. Veden hintaan tai muuhun sopimuksessa tarkoitettuun suoritukseen tulee lisätä voimassa olevan lainsäädännön mukainen arvonlisävero, kun suoritus on lain mukaan arvonlisäverollinen. Arvonlisävero tulee ottaa huomioon, kun sovitaan hinnoitteluperusteista. Jos sopimukseen kirjattaisiin euromääriä, niiden yhteydessä tulisi todeta myös arvonlisäverosta.

21. Viivästyskorko

Kohdan 21 mukaan viivästyskorko määräytyy korkolain nojalla. Se tarkoittaa, että Suomen Pankki ilmoittaa kesä- ja joulukuussa kulloinkin seuraavalla puolivuotiskaudella viivästyskoron määrittämässä käytettävän viitekoron ja viivästyskoron. Viivästyskorko on viitekorko lisätynä korkolain mukaisella 7 prosenttiyksiköllä.

Vaihtoehtoisesti viivästyskorolle voidaan sopia sopimusta tehtäessä jokin kohtuullinen prosentti, joka kirjataan sopimukseen [vuotuinen _____%:n viivästyskorko].

22. Yhteistoiminta

Sopimusehdossa on sovittu yhteistoimintaan liittyvien kokousten määrä/vuosi ja niiden ajankohta. Sopimuksessa todetaan ne asiat, jotka sopijapuolten tulee käsitellä kokouksessaan. Yhteistoiminnan merkitys sopimussyhteistyön onnistumisen eli turvallisen ja häiriöttömän talousvesihuollon kannalta on merkittävä.

Sopijapuolet voivat myös sopia henkilöstön sitouttamisesta sopimuksissaan vesihuollon yhteistoimintaan ja erityisesti varautuen häiriöiden ja poikkeustilanteiden hallintaan sekä vahinkojen torjumiseen ja rajoittamiseen. Yhteistoiminta kattaa myös vastuuhenkilöiden nimeämisen ja toiminnan sekä muun henkilöstön toiminnan ja vastuusuhteet häiriö- ja poikkeustilanteissa.

VAHINGOT JA POIKKEUKSELLISET TILANTEET

23. Vahingon torjuminen ja rajoittaminen

Veden toimitushäiriöistä sekä muutos- ja korjaustöistä aiheutuneet vahingot ja haitat olisi Myyjän korvattava Ostajalle silloin, kun kysymys on sellaisista vahingoista, joiden syntyminen olisi ollut kohtuullisiksi katsottavin toimenpitein Myyjän estettävissä.

Muuten sopijapuolet ovat velvollisia korvaamaan toisilleen vahingon, jonka syynä on tämän sopimuksen vastainen toiminta tai laiminlyönti, ellei kyseessä ole ylivoimainen este. Tämä tarkoittaa, että myös Ostaja voi olla Myyjälle korvausvelvollinen.

Sopijapuolten tulee vahingon uhatessa tai sattuessa ryhtyä kaikkiin sellaisiin toimiin, joita sopijapuolelta voidaan kohtuudella vaatia ja edellyttää vahingon torjumiseksi tai rajoittamiseksi. Kustannukset, jotka aiheutuvat sopijapuolelle vahingon torjumisesta ja rajoittamisesta toisen sopijapuolen vastuualueella, on korvattava.

Sopijapuolten on henkilöstön kanssa laadittavissa sopimuksissa huolehdittava, että vesihuoltolaitoksen palvelut turvataan häiriötilanteissa molempien sopijapuolten edut huomioon ottaen. Ehto on yhdenmukainen vesihuollon häiriötilanteisiin varautumisen kanssa. Sopimukset edellyttävät vastuuhenkilöiden nimeämistä erilaisiin häiriö- ja poik-

keustilanteisiin, työnantajan työjohto-oikeuden ja vastuuhenkilön johto-oikeuden tarkentamista poikkeus- ja häiriötilanteissa sekä poikkeus- ja häiriötilanteiden työturvallisuusjärjestelyjen ohjeistusta.

Myyjän korvausvelvollisuus voi tulla kysymykseen esimerkiksi silloin, kun Myyjä toimittaa Ostajalle vettä, joka ei täytä talousveden laatuvaatimuksia. Vahinkoa aiheutuu, jos Ostaja ei pysty sen takia huolehtimaan omista toimitusvelvoitteistaan.

Ostajan korvausvelvollisuus voi toteutua esimerkiksi silloin, kun hän ei noudata sovituja ottomääriä. Korvausvelvollisuuden syntyminen sovitun ottomäärän ylittämisestä edellyttää kuitenkin, että ylittämisestä on aiheutunut varsinaisia vahinkoja, jolloin kohdassa 25 tarkoitettu ”sakkomaksu” ei riitä hyvitykseksi.

Korvausvelvollisuutta ei kuitenkaan ole kohdan 23 mukaan, jos vahinko johtuu ylivoimaisesta esteestä. Ylivoimainen este määritellään sopimusehdossa 26. Ylivoimainen este voidaan määritellä myös toisin, mutta ei ole tarkoituksenmukaista luetella tyhjentävästi niitä tilanteita, jotka katsotaan ylivoimaiseksi esteeksi. Sopimusehtoon voidaan silti lisätä tarkentava maininta esim. siitä, että lakkoa ja muuta työtaistelutoimenpidettä pidetään ylivoimaisena esteenä myös silloin, kun toimenpide kohdistuu suoritusvelvolliseen sopijapuoleen tai kun tämä on siihen osallisena.

Sopimusmallin tässä kohdassa on vahingon torjumista ja rajoittamista koskeva ehto. Sopijapuolen tulee ottaa huomioon toiminnassaan myös toisen sopijapuolen etu. Siksi sopijapuolten tulee toimia myös toisen sopijapuolen vastualueella niin, että vahinko jää mahdollisimman vähäiseksi silloin, kun siihen on mahdollista vaikuttaa.

Välillisistä vahingoista

Tässä sopimusmallissa välillisiä vahinkoja ei ole rajattu korvausvelvollisuuden ulkopuolelle. Ne on kuitenkin mahdollista rajata. Käytännössä sopimuksia laadittaessa onkin syytä pohtia, onko tarvetta rajoittaa mallin kohdassa 24 tarkoitettu korvausvelvollisuus välittömiin vahinkoihin ja rajata välilliset vahingot sen ulkopuolelle. Jos korvausvelvollisuus koskee myös välillisiä vahinkoja, korvausvelvollisuus on laajempi.

Vesihuoltolain 28 §:n 3 momentin mukaan välillisenä vahinkona pidetään muun muassa vahinkoa, joka aiheutuu muuhun sopimukseen perustuvasta velvoitteesta. Vesihuoltolain mukaan välillisten vahinkojen tulisi kuitenkin kuulua korvausvelvollisuuden piiriin silloin, kun vahingon syynä on sopijapuolen tahallisuus tai huolimattomuus.

Vesihuoltolaki ei koske vesihuoltolaitosten välistä kauppaa, joten vesihuoltolakia ei sovelleta tässä mallissa tarkoitettuun sopimukseen. Lisäksi kauppalain 67 §:ssä on lueteltu välilliset vahingot. Ei ole kuitenkaan selvää, miltä osin kauppalakia sovelletaan tässä mallissa tarkoitettuun sopimukseen.

Jos jompaakumpaa edellä mainituista pykälistä halutaan käyttää apuna välillisten vahinkojen määrittelyssä, sopimuksessa voidaan viitata siihen. Pykäläviittaus ei ole kuitenkaan ainoa eikä ehkä paraskaan tapa ottaa välilliset vahingot huomioon. Sen sijaan sopimukseen voidaan kirjoittaa näkyviin, mitä siinä tarkoitetaan välillisillä vahingoilla, ja ottaa mallia esimerkiksi vesihuoltolain 28 §:n 3 momentista.

24. Korvausvelvollisuus

Myyjän korvausvelvollisuus koskee tilanteita, joista aiheutuneet vahingot ja haitat olisivat olleet kohtuullisiksi katsottavin toimenpitein vältettävissä. Korvausvelvollisuus ei koske etukäteen sovittuja katkoja veden toimittamisessa.

Muuten sopijapuolet ovat velvollisia korvaamaan toisilleen vahingon, jonka syynä on tämän sopimuksen vastainen toiminta tai laiminlyönti. Väliilliset vahingot korvataan ainoastaan, mikäli vahinko on aiheutettu tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella.

Kumpikaan sopijapuoli ei kuitenkaan vastaa viivästyksestä ja vahingosta, joka johtuu ylivoimaisesta esteestä. Ylivoimaisia esteitä ovat esimerkiksi lakko tai muu työtaistelutoimenpide (myös silloin, kun toimenpide kohdistuu suoritusvelvolliseen sopijapuoleen tai kun tämä on siihen osallisena), saarto, työsulku tai puolustustila tai valmiuslaissa tarkoitettu poikkeusolo, valvovan viranomaisen antamat määräykset ja ohjeet, tulipalo tai muut näitä vastaavat syyt, joiden vallitessa palvelun tuottaminen on mahdotonta tai kohtuutonta tai palvelu voidaan tuottaa vain rajoitetusti.

25. Poikkeuksellinen vedenotto

Poikkeuksellisella vedenotolla tarkoitetaan sellaista vedenottoa, joka poikkeaa siitä, mitä sopimuksessa on sovittu. Vesilaitoksen häiriöttömän toiminnan turvaamiseksi tulisi Ostajan vedenoton olla mahdollisimman tasaista. Lisäksi on tarpeen asettaa vedenotolle kiinteät vuorokautiset ja vuosittaiset ylärajat. Ostaja saa poiketa sovitusta vedenotosta ainoastaan Myyjän luvalla, ellei ennalta arvaamaton ylivoimainen syy pakota niistä poikkeamaan.

Ostajan tulee ilmoittaa Myyjälle viipymättä sellaisista häiriö- ja poikkeustilanteista, jotka ovat ennalta arvaamattomia ja ylivoimaisia, mikäli sillä saattaa olla vaikutusta Myyjän toimintaan. Myyjän oman kapasiteetin turvaamiseksi voidaan määritellä rajat maksimivedenotolle. Kun sopimuksessa tarkoitettu vedenotto ylittyy, Myyjä voi esimerkiksi korottaa veden hintaa ylityksen määrältä sopimuksessa sovitulla tavalla. Ostaja on velvollinen korvaamaan poikkeuksellisesta vedenotosta Myyjälle aiheutuvat ylimääräiset kustannukset, myös tilanteen selvittelykustannukset, mikäli enimmäismäärän ylittämisen syynä on Ostajan huolimattomuus eikä Myyjää ole tiedotettu. Määritellyn kuutiohinnan on hyvä sisältää myös Myyjän pääomakulut. Sopimusmallissa lähdetään siitä, että hinnan lisäys koskee ylityksen määrää eikä koko otettavaa määrää.

Mikäli vesimäärä ylittää määritetyn maksimivuorokausimäärän useaan kertaan vuodessa, tilannetta ei enää voida pitää poikkeuksellisena ja sopimus on tällöin hyvä päivittää vähintään kohdan 15 enimmäisvesimäärän osalta. Kohdassa määritetään, kuinka monta ylitystä vuoden aikana sallitaan.

26. Vedentoimituksen häiriintyminen

Mallissa on lähdetty siitä, että korjaus- ja muutostöistä on sovittava etukäteen Ostajan kanssa ja työ on pyrittävä suorittamaan pienen vedenkulutuksen aikana, jolloin siitä on mahdollisimman vähän haittaa. Kiireelliset korjaustoimenpiteet on kuitenkin voitava suorittaa välittömästi vian ilmaannuttua. Myyjän on ilmoitettava Ostajalle välittömästi olosuhteet huomioon ottaen ennalta arvaamattomista ja äkillisesti syntyneistä veden toimituksen keskeytyksistä tai rajoituksista.

Yleisissä toimitusehdoissa olevat kohdat veden toimituksen virheestä, ylivoimaisesta esteestä sekä ennalta arvaamattomasta tilapäisestä keskeytyksestä voidaan lisäksi kirjoittaa sopimukseen tarkentamaan veden toimitushäiriöiden yksityiskohtaisuutta, jos se katsotaan tarpeelliseksi. Ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista ottaa yleisiä toimitusehtoja vesihuoltolaitosten välisten sopimusten osaksi, koska ne on tarkoitettu pääasiassa vesihuoltolain soveltamisalaan kuuluvien asiakkaiden ja laitoksen välisiin sopimuksiin.

27. Sopimuksen noudattaminen poikkeuksellisissa oloissa

Sopimusehto koskee toimitusvelvollisuutta poikkeuksellisissa oloissa. Poikkeuksellisia oloja ovat esimerkiksi poikkeuksellinen kuivuus, vedenottamon pilaantuminen tai muu vastaava syy, joka ei riipu sopijapuolista ja joka johtaa siihen, että Myyjä ei pysty kohtuudella toimittamaan Ostajalle sopimuksessa tarkoitettua määrää vettä. Lähtökohtana on, että sovittua toimitusvelvollisuutta tulisi noudattaa myös poikkeuksellisissa oloissa.

Sopijapuolten tulee varautua ennakolta poikkeuksellisiin olosuhteisiin. Tämä on syytä pitää mielessä sopimusta laadittaessa. Täysimääräistä toimitusvelvollisuuden noudattamista ei kuitenkaan voi vaatia silloin, kun vettä ei ole riittävästi eikä veden riittämättömyys riipu sopijapuolista.

Sopimusehdossa tarkoitetaan sellaisia tilanteita, jotka eivät yleensä pakota välittömästi keskeyttämään tai vähentämään veden toimittamista ja jotka ovat melko pitkäkestoisia. Niissä on aina puute vedestä, mutta veden puutteeseen ei ole syynä sopijapuolten menettely, vaan jokin ulkoinen tekijä. Sopimusehdossa tarkoitetaan sellaista vesipulaa, jonka aiheuttamiin haittoihin sopijapuolet pystyvät kuitenkin jossain määrin vaikuttamaan.

Sopimusmallin 27-kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa vedentoimitusta voitaisiin yleensä vähentää tilapäisesti ilman, että kyseessä olisi sopimuksen vastainen toiminta tai laiminlyönti. Sopimusehdossa ei kuitenkaan tarkoiteta ylivoimaista estettä tai keskeytyksiä korjaus- ja muutostöiden johdosta, joita käsitellään edellä sopimusmallin kohdassa 26.

Jos olosuhteissa tapahtuisi pysyvä muutos, tulisi neuvotella sopimuksen muuttamisesta jäljempänä kohdassa 29 tarkoitetulla tavalla.

Sopijapuolten on pyrittävä toimimaan ja rajoittamaan vedenottoa tasapuolisesti sopijapuolten alueilla. Niiden on kuitenkin noudatettava lupien mahdollisia priorisointijärjestyksiä, vedenottolupia sekä poikkeuksellisten tilanteiden määräyksiä ja niiden vallitessa tai uhatessa annettuja oikeuksia haitallisten seurausten estämiseksi ja rajoittamiseksi.

ERIMIELISYYDET

28. Erimielisyydet

Kohdassa sovitaan sopimusta koskevien erimielisyyksien ratkaisemisesta käräjäoikeudessa. Kohdassa on otettu huomioon toiminnan läpinäkyvyysvaatimukset sekä tarpeen mukaan salassa pidettävät tiedot. Välimiesmenettelyä ei suositella sen ollessa lähtökohtaisesti kokonaisuudessaan salainen, koska vesihuoltolaitoksen toiminnan on oltava läpinäkyvää. Välimiesmenettelyn kustannukset voivat muodostua varsin korkeiksi.

Vesihuoltoon liittyy myös salassa pidettäviä tietoja. Sopijapuolet voivat sopia, että ne hakevat mahdollisille liikesalaisuuksille tai muulle luottamukselliselle tiedolle oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaista salassapitomääräystä.

SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN, VOIMAANTULO JA IRTISANOMINEN

29. Sopimuksen tarkentaminen tai muuttaminen

Laajoja hankkeita koskeville sopimuksille on luonteenomaista, että ne lähtökohdat ja edellytykset, joiden varaan sopimus on rakennettu, saattavat ajan myötä olennaisesti muuttua.

Muutoksia ei voida ennustaa tarkasti. Niinpä monia vastaisuudessa eteen tulevia kysymyksiä on jätettävä avoimeksi. Sopijapuolet voivat ainoastaan sitoutua tasavertaiseen toimintaan myös muuttuneissa olosuhteissa. Tätä nk. lojaliteettiperiaatetta on korostettu sopimusmallin kohdassa 29, jossa sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan keskenään sopimuksen tarkistamisesta, jos olosuhteiden muutos sitä edellyttää. Sopimusta voidaan myös täsmentää yksityiskohtaisemmaksi.

Sopimuksen muuttaminen edellyttää molempien sopijapuolten suostumusta ja 29 kohdan ensimmäisessä kappaleessa sopijapuolille asetetaan velvoite neuvotella sopimuksen muuttamisesta tietyissä tilanteissa. Sopimusta on voitava muuttaa silloin, kun sopimuksen voimassapitäminen olemassa olevin ehdoin olisi kohtuutonta toiselle sopijapuolelle tai molemmille. Tällainen tilanne voi syntyä mm. silloin, kun pakottava lainsäädäntö, lupamääräys tai muu viranomaismääräys muuttuu tai tekninen kehitys, sopijapuolen olosuhteiden olennainen muutos tai muu vastaava syy niin vaatii. Jos esimerkiksi Myyjän lupaehdot muuttuvat olennaisesti, toimitettavan veden enimmäismäärästä, joita tarkoitetaan edellä kohdassa 15, on voitava sopia uudelleen.

Jos sopimus on käynyt joltain osin kohtuuttomaksi toisen sopijapuolen kannalta ja muutokseen olisi kohdassa 29 tarkoitettu peruste, mutta muutosta ei saada aikaan neuvottelussa, sopijapuoli voi pyytää oikeudelta sopimuksen muuttamista kohtuullisemmaksi.

30. Sopimuksen voimaantulo, siirtäminen, irtisanominen ja purkaminen

Kohtaan sisältyvät tavanmukaiset sopimuksen voimaantuloa ja irtisanomista koskevat lausekkeet. Aika, jonka kuluessa sopimusta ei voida irtisanoa, tulisi sopia riittävän pitkäksi, esimerkiksi 15–20 vuodeksi. Varsinaista irtisanomisaikaakaan ei tulisi sopia 3 vuotta lyhyemmäksi.

On syytä harkita ennen sopimuksentekoa myös sitä, miten sopimuksen jatkumiseen suhtaudutaan, jos toinen sopijapuoli muuttuu.

Kohtaan on tarkennettu sopimuksen irtisanomisehtoja sopimusrikkomuksen takia.

Sopimuksen irtisanominen on eri asia kuin sen purkaminen. Purkaminen on luonteeltaan toisenlainen ja erittäin poikkeuksellinen toimenpide. Purkaminen liittyy esimerkiksi siihen, että sopimussuhteessa tapahtuu jotain odottamatonta, jota ei ole mahdollista korjata. Sopimusta ei saa purkaa ilman perusteltua aihetta, sillä seurauksena voi olla vahingonkorvausvelvollisuus. Perusteltu aihe voi olla esimerkiksi se, että sopimuksen mukainen suoritus käy mahdottomaksi.

31. Liitteet

Karttaliite, johon vastuuraja merkitään yksiselitteisesti, on yksi tämän sopimuksen tärkeimmistä liitteistä.

Ennen päiväystä ja allekirjoitusta yksilöidään sopimuksen liitteet ja ilmoitetaan sopimusten kappalemäärä tavanomaiseen tapaan.

3.2 B. SOPIMUS JÄTEVESIHUOLLON YHTEISTYÖSTÄ

3.2.1 Sopimusmallin sisällysluettelo

SOPIJAPUOLET.....	31
JÄTEVEDEN JOHTAMINEN.....	31
1. Johtamisreitti ja liittämiskohta.....	31
2. Liittyjän oikeus käyttää Vastaanottajan verkostoa jätevesiensä johtamiseen.....	31
VIEMÄRILINJOJEN RAKENTAMINEN.....	32
3. Jätevesiviemäreiden rakentaminen.....	32
4. Viemärlinjojen ja niihin kuuluvien laitteiden uusiminen.....	32
5. Rakennuskustannusten laskeminen.....	32
6. Rakentamisen urakka-, tavara- ja palveluhankintojen sekä omista töistä aiheutuvien kustannusten jako.....	33
7. Muutos- ja laajennustöiden kustannukset.....	33
8. Suunnittelun, hankintojen ja rakentamisen yhteensovitus.....	33
VIEMÄRILINJOJEN KÄYTTÖ JA KUNNOSSAPITO.....	33
9. Liittyjän jätevesien johtamisen aloittaminen Vastaanottajan viemäriverkostoon/jätevedenpuhdistamolle.....	33
10. Ylläpito.....	34
11. Käyttö- ja kunnossapitokustannukset.....	34
JÄTEVESIEN MÄÄRÄ JA LAATU.....	34
12. Jätevesien määrä.....	34
13. Hule- ja vuotovedet.....	35
14. Jätevesien laatu.....	36
15. Jätevesien laadun ja määrän tarkkailu.....	36
16. Tarkastukset.....	36
JÄTEVEDENPUHDISTAMON RAKENTAMINEN.....	36
17. Jätevedenpuhdistamon rakentamis- ja laajentamiskustannukset; nykyarvon määrittäminen.....	36
18. Jätevedenpuhdistamon rakennuskustannusten jakaminen.....	37
JÄTEVEDEN PUHDISTAMINEN.....	37
19. Jätevedenpuhdistamon käyttö- ja kunnossapitokustannukset.....	37
20. Jätevedenpuhdistamon käyttö- ja kunnossapitokustannusten jakaminen.....	37
LIETTEET.....	37
21. Puhdistamolietteen käsittely.....	37
22. Sako- ja umpikaivolietteiden vastaanotto.....	37
VASTUU OMAISUUDESTA JA TOIMINNASTA.....	38
23. Viemäriverkoston sekä jätevedenpuhdistamon omistus.....	38
24. Korvaukset ja vakuutukset.....	38
HALLINTO JA TALOUS.....	38
25. Laskutus.....	38
26. Viivästyskorko.....	39
27. Yhteistoiminta.....	39
28. Luvat ja lupiin perustuvat kustannukset.....	40
VAHINGOT JA POIKKEUKSELLISET TILANTEET.....	40
29. Vastuu kolmansille osapuolille aiheutuvista vahingoista.....	40
30. Poikkeukselliset tilanteet.....	40
31. Vahingon torjuminen ja rajoittaminen.....	41
32. Ylivoimainen este.....	41
ERIMIELISYYDET.....	41
33. Erimielisyydet.....	41
SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN, VOIMAANTULO JA IRTISANOMINEN.....	42
34. Sopimuksen tarkentaminen tai muuttaminen.....	42

35.	Sopimuksen voimaantulo, siirtäminen, irtisanominen ja purkaminen	42
36.	Liitteet	43
SOPIMUSEHTOJEN SELITYKSET		44

3.2.2 Sopimusmalli

B. SOPIMUS JÄTEVESIHUOLLON YHTEISTYÖSTÄ

SOPIJAPUOLET

XX (jäljempänä "Liittyjä")

YY (jäljempänä "Vastaanottaja")

Liittyjä ja Vastaanottaja sopivat jätevesihuollon yhteistyöstä koskien jätevesien johtamista ja (tarvittaessa) jätevesiviemäreiden rakentamista alueella (alueen nimi) _____:n (laitoksen nimi) viemäriverkostoon ja (puhdistamon nimi) _____:n jätevedenpuhdistamolla käsiteltäväksi seuraavalla tavalla.

- jätevesiviemäriin rakentamisesta yhteiskäyttöön
- jätevesihuollon hankinnoista
 - urakat
 - tavarat
 - palvelut
- jäteveden johtamisesta _____ (mistä; nimi/paikka) alueelta _____ (minne; puhdistamon/paikan nimi)
- jäteveden johtamisesta yhden vesihuoltolaitoksen alueelta _____ (nimi/paikka) toisen vesihuoltolaitoksen alueen _____ (nimi/paikka) kautta kolmannelle osapuolelle _____ (nimi/paikka)
- jätevedenpuhdistamon omistussuuden jakamisesta
- jätevedenpuhdistamon rahoitusosuuksista
- jätevesiviemäriin linjaosuuden omistussuuden jakamisesta
- jätevesiviemäriin linjaosuuden rahoitusosuuksista
- jätevedenpumppaamoiden ja jätevesiviemäriin operoinnista
- jätevedenpuhdistamon operoinnista

Sopimuksen kohteena olevat verkostot, pumppaamot ja jätevedenpuhdistamot on esitetty karttaliitteessä ____ (nro). Kartta-aineisto on oltava molempien sopijapuolien saatavilla myös sähköisenä.

JÄTEVEDEN JOHTAMINEN

1. Johtamisreitti ja liittämiskohta

_____n jätevedet johdetaan _____n jätevedenpuhdistamolle seuraavasti:

Johtamisreitti ja liittämiskohta on merkitty liitekarttaan. Liittämiskohta sijaitsee _____.

2. Liittyjän oikeus käyttää Vastaanottajan verkostoa jätevesiensä johtamiseen

Vaihtoehto A

Liittyjällä on oikeus käyttää laadultaan ja määrältään tämän sopimusten mukaisten jätevesien johtamiseen Vastaanottajalle kuuluvia karttaliitteeseen merkittyjä viemäriinjoja _____ (nrot). Korvaukseksi tästä Liittyjä suorittaa Vastaanottajalle kapasiteettiva-

raustaan kunkin viemärilinjan kokonaismitoitusvesimäärästä vastaavan osan ao. viemärilinjan nykyarvosta. Liittyjän jätevesimäärät ja suoritettavat korvaukset viemärilinjoita on esitetty liitteessä _____ (nro)

Vaihtoehto B

Liittyjällä on oikeus käyttää laadultaan ja määrältään tämän sopimuksen mukaisten jätevesien johtamiseen Vastaanottajalle kuuluvia karttaliitteeseen merkittyjä viemärilinjoja _____ (nrot) suorittamatta korvausta näiden linjojen käytöstä.

Kohta 2 jätetään pois, jos valmiita viemäreitä ei tule yhteiseen käyttöön.

VIEMÄRILINJOJEN RAKENTAMINEN

3. Jätevesiviemäreiden rakentaminen

Sopijapuolet kilpailuttavat yhdessä vesihuollon julkisina hankintoina yhteisen verkoston osien rakentamisen urakat, tavarat ja palvelut hankintalain/erityisalojen hankintalain mukaisesti. Rakennusurakat sekä tavara- ja palveluhankinnat suoritetaan tarpeen mukaan yhteishankintoina ja toteutetaan sopijapuolten yhdessä sopimalla tavalla. Sopijapuolet hankkivat ja rakentavat yhteensopivia teknisiä järjestelmiä.

Viemärilinjan ja siihen kuuluvien laitteiden rakentava sopijapuoli hakee sijoittamiselle ja rakentamiselle tarvittavat oikeudet ja luvat.

Vaihtoehto A

Liittyjä ja Vastaanottaja rakentavat karttaliitteeseen ____ (nro) merkityn viemärilinjan (paikannimi) _____ jätevedenpuhdistamolle/verkostoon siten, että Liittyjä rakentaa karttaliitteeseen merkityt viemärilinjat _____ (nrot) niihin kuuluvine laitteineen ja Vastaanottaja karttaliitteeseen merkityt viemärilinjat _____ (nrot) niihin kuuluvine laitteineen. Rakentaminen aloitetaan (pvm.) mennessä.

*Vaihtoehto B:

Liittyjä /Vastaanottaja rakentaa karttaliitteeseen _____(nro) merkityn viemärilinjan _____ jätevedenpuhdistamolle/verkostoon (tarkka paikka) siten, että Liittyjä/Vastaanottaja rakentaa karttaliitteeseen merkityt viemärilinjat _____ (nrot) niihin kuuluvine laitteineen ja Liittyjä/Vastaanottaja osallistuu kustannuksiin. Rakentaminen aloitetaan _____(pvm.) mennessä.

4. Viemärilinjojen ja niihin kuuluvien laitteiden uusiminen

Mikäli viemärilinjoja niihin kuuluvine laitteineen sopimuskauteksi perussparannetaan, peruskorjataan tai uudelleenrakennetaan, noudatetaan näiden töiden toteuttamisessa samoja periaatteita kuin viemärilinjaa laitteineen ensikertaa rakennettaessa.

5. Rakennuskustannusten laskeminen

Sopijapuolen omana työnä rakennettavien ja uusittavien jätevesiviemärilinjojen ja niihin kuuluvien laitteiden kustannuksiksi luetaan seuraavat erät:

1. Verkostoon liitettävien koneiden, laitteiden ja tarvikkeiden hankintamenot
2. Työpalkat sosiaalikuluineen
3. Omaan työhön liitännäiset konetyökustannukset
4. Kolmannelle maksettavat korvaukset viemärilinjan rakentamisesta aiheutuvista haitoista tai vahingoista (kuten korvaukset putken maahan sijoittamisesta), ei kuitenkaan, jos korvauksen suorittaminen johtuu huolimattomasta tai taitamattomasta menettelystä.

5. Hallintokuluina x % kohdissa 1.–4. tarkoitettujen menojen yhteismäärästä.
6. Hankintamenoista ja omaan työhön liittyvästä rakentamistyöstä aiheutuvat rahoituskulut.

Siltä osin kuin töiden suorituksessa käytetään ulkopuolista urakoitsijaa, katsotaan rakennuskustannuksiksi urakkahinta lisätynä rakennuttavan sopijapuolen urakkatarjousten kilpailuttamisesta johtuvilla tosittein todennetuilla kustannuksilla ja rakennuttamis- ja työn valvontakustannuksilla. Rakennuttamis- ja työn valvontakustannusten määräksi katsotaan ____% urakkahinnasta ja rakentamisen rahoituskuluista. Urakoinnista sovi- taan urakoitsijan kanssa erillisellä sopimuksella.

6. Rakentamisen urakka-, tavara- ja palveluhankintojen sekä omista töistä aiheutu- vien kustannusten jako

Sopijapuolet osallistuvat rakennus- ja uusimiskustannuksiin kullakin karttaliitteen _____ (nro) mukaisella viemäriosalla kapasiteettivaraustensa suhteessa. Kapasiteettivarauk- set on esitetty liitteessä _____ (nro).

HUOM.

Kohdat 3, 4, 5 ja 6 jätetään pois, jollei uutta tai saneerattavaa yhteiseen käyttöön tule- vaa viemäriä tai sen laitetta rakenneta.

7. Muutos- ja laajennustöiden kustannukset

Muutos- ja laajennustöiden kustannukset suorittaa se sopijapuoli, jonka vesihuollosta aiheutuvaan tarpeeseen rakennettava lisäkapasiteetti perustuu. Mikäli lisäkapasiteetti perustuu lainsäädännön muutoksiin tai muuten sopijapuolten yhteiseen tarpeeseen, osallistuvat sopijapuolet rakennuskustannuksiin erikseen vesihuoltolain aiheuttamispe- riaatteen mukaisesti sovittavien lisäkapasiteettivarausten suhteessa.

8. Suunnittelun, hankintojen ja rakentamisen yhteensovitus

Sopijapuolella on oikeus valvoa myös toisen sopijapuolen toteuttamisvastuulle kuulu- vien ja tässä sopimuksessa tarkoitettujen viemäriinjojen, pumppaamoiden ja jäteve- denpuhdistamon suunnittelua, hankintoja ja rakentamista. Suunnitelmat, rakentamiset, tavara- ja palveluhankinnat sekä urakat, jotka koskevat yhteisesti toteutettavia jäteve- den johtamisjärjestelmiä, rakenteita ja rakennelmia, suoritetaan yhteishankintoina ja to- teutetaan sopijapuolten yhdessä sopimalla tavalla.

Urakat sekä tavarat ja palvelut kilpailutetaan hankintalain / erityisalojen hankintalain kynnysarvojen mukaisesti sekä tarvittaessa hankitaan yhteishankintoina. Sopijapuolet hankkivat ja rakentavat yhteensopivia teknisiä järjestelmiä.

Hankkeesta vastaava sopijapuoli varaa rahoitukseen osallistuvalla sopijapuolelle tilai- suuden osallistua suunnittelu- ja työmaakokouksiin.

VIEMÄRILINJOJEN KÄYTTÖ JA KUNNOSSAPITO

9. Liittyjän jätevesien johtamisen aloittaminen Vastaanottajan viemäriverkoston/jä- tevedenpuhdistamolle

Liittyjän jätevesien johtaminen Vastaanottajan verkoston/jätevedenpuhdistamolle aloi- tetaan viimeistään_____. Siihen mennessä tässä sopimuksessa tarkoitettujen jätevesien johtamisjärjestelmien sekä puhdistamon tulee olla käyttökunnossa ja käyt- töönottotarkastuksen tehtynä.

10. Ylläpito

Kumpikin sopijapuoli huolehtii karttaliitteeseen _____ (nro) merkittyjen viemäriinjojen ja niihin kuuluvien pumppaamojen ja muiden laitteiden käyttö- ja kunnossapitotehtävistä sekä muusta ylläpidosta samassa karttaliitteessä merkityillä vastuualueilla.

11. Käyttö- ja kunnossapitokustannukset

Viemäriinjojen ja niihin kuuluvien pumppaamojen ja muiden laitteiden käyttö- ja kunnossapitokustannuksiksi lasketaan toteutuneet kustannukset lisättynä hallintokuluilla, joiksi katsotaan x-% toteutuneista kustannuksista. Sopijapuolella on oikeus tarkastaa toisen sopijapuolen mittauksia sekä käyttö- ja kunnossapitokustannuksia koskeva kirjanpito.

Vaihtoehto A

Viemäriinjojen, pumppaamoiden ja niihin kuuluvien muiden laitteiden käyttö- ja kunnossapitokustannukset jaetaan viemäriosittain sopijapuolten kunkin ajankohdan mitattujen virtaamien suhteessa. Liittyjän jätevesien mittausasema sijaitsee karttaliitteen (nro) _____ kohdassa _____ ja Liittyjä/Vastaanottaja (tarpeeton poistetaan) vastaa sen rakentamisesta ja käytöstä sekä tuloksen oikeellisuudesta. Mittausasema liitetään Liittyjän ja Vastaanottajan vesihuollon kaukovalvontaan. Vastaanottajan jätevesimäärän mittaus, jonka tulosta käytetään virtaamien suhteen laskennassa, tapahtuu _____ kohdassa. Vastaanottaja vastaa mittauksen käytöstä ja tuloksen oikeellisuudesta.

HUOM.

Jos käytetään vaihtoehtoa B, se vaikuttaa mm. laskutusta koskevan 25-kohdan muotoiluun.

Vaihtoehto B

Viemäriinjojen ja niihin liittyvien laitteiden käyttö- ja kunnossapitokustannukset jaetaan eri viemäriosuuksien linjapituuksilla painotettuihin mitoitusvesimäärävarauksiin perustuen siten, että Vastaanottajan hoidossa olevien viemäriosuuksien kustannuksista maksaa Liittyjä _____ % ja Liittyjän hoidossa olevien viemäriosuuksien kustannuksista maksaa Vastaanottaja _____. Pumppaamoiden ja niihin kuuluvien laitteiden käyttö- ja kunnossapitokustannukset jaetaan pumppaamoittain mitattujen kokonaisjätevesimäärien suhteessa.

JÄTEVESIEN MÄÄRÄ JA LAATU

12. Jätevesien määrä

Sopijapuolten oikeus johtaa jätevesiä viemäriin määräytyy alla olevassa taulukossa tai liitteessä _____ (nro) esitettyjen kapasiteettivarausten mukaan.

Liittyjä voi johtaa jätevesiä Vastaanottajan viemäriverkostoon / jätevedenpuhdistamoon kohdassa 15 kuvatulla mittauksella mitattuna enintään

	m ³ /a tai m ³ /vko tai m ³ /kk (pitkäaikainen)
	m ³ /d
	m ³ /h
	l/s (hetkellinen)

Edellä olevassa taulukossa esitetty enimmäisjätevesimäärä on määritetty sopijapuolten kesken seuraavasti:

Liittyjä voi ylittää mainittuja määriä lyhytaikaisesti ____ kertaa vuodessa. Ylityksestä tulee ilmoittaa toiselle sopijapuolelle, jos se on tiedossa etukäteen. Ylittäjä vastaa ylityksestä aiheutuvista lisäkustannuksista siten, että Vastaanottaja voi lisätä veden hintaan enintään _____ euroa/m³ ylityksen määrälle.

Kun kapasiteetin ylitys jatkuu tai sopijapuolella on tiedossa pitkäaikainen kapasiteetin ylitys runkoviemäreiden, pumppaamoiden tai puhdistamon osalta, ylittäjä on velvollinen vuokraamaan tai ostamaan tarvitsemansa kapasiteetin toisen sopijapuolen vapaana olevasta kapasiteetista. Toinen sopijapuoli on velvollinen antamaan vuokralle tai myymään vapaana olevaa kapasiteettia.

Jos vapaata kapasiteettia ei ole riittävästi, sitä hankitaan laajennuksella. Lisäkapasiteettia tarvitseva sopijapuoli vastaa laajennuksen kustannuksista edellä kohdassa 7 sanotulla tavalla. Sitä sovelletaan myös silloin, kun kumpikin sopijapuolista tarvitsee lisäkapasiteettia.

13. Hule- ja vuotovedet

Sopimusta sovelletaan vuotovesiin, mutta ei hulevesiin eli sade- ja sulamisvesiin eikä perustusten kuivatusvesiin

TAI

Sopimusta sovelletaan vuotovesiin sekä rakennetulla alueella maan pinnalle, rakennuksen katolle tai muulle pinnalle kertyvän sade- tai sulamisveden sekä perustusten kuivatusvesien viemärointiin siltä osin kuin sopijapuoli on ottanut niistä huolehtiakseen.

Hulevesien johtaminen jätevesiviemäriin on kielletty ilman Vastaanottajan lupaa. Sopijapuolet sitoutuvat vähentämään järjestelmällisesti hule-, vuoto- ja perustusten kuivatusvesien määrää jätevesiviemäriin omalla alueellaan. Jos sopijapuoli vastaa kunnan puolesta hulevesien viemäroinnistä sekaviemärointinä tämän sopimuksen mukaiseen jätevesiviemäriverkostoon, se pyrkii muuttamaan verkoston saneerauksen yhteydessä sekaviemäroityjä alueita erillisviemäroidyiksi ja vähentämään näin hulevesien johtamista jätevesiviemäriin.

Sopijapuoli on velvollinen luotettavalla tavalla mittaamaan viemäriverkostoon johtamiensa hulevesien määrää sekä vuotovesien määrää jäteveden laskutustietojen ja vertailupisteiden mittaustietojen erotuksista vähintään vuosittain. Sopijapuoli pitää kirjaa vesimääristä.

Mikäli Liittyjän vuotuinen hule- ja vuotovesimäärä ylittää 100 % vuotuisesta jätevesimäärästä tai on yli 0,5 litraa/sekunti putkikilometriltä, on Liittyjä velvollinen tekemään vuotovesiselvityksen ja ryhtymään sen tarpeelliseksi osoittamiin toimenpiteisiin kohtuullisessa ajassa. Liittyjän on tällöin esitettävä aikataulutettu saneeraussuunnitelma Vastaanottajan kanssa pidettävässä vuosittaisessa kokouksessa.

Maksua koskeva ehto on kohdassa 25, jossa sanotaan muutenkin laskuttamisesta.

14. Jätevesien laatu

Tässä sopimuksessa tarkoitettuun viemäriin tai suoraan puhdistamolle johdettavien jätevesien tulee täyttää lainsäädännön, ympäristöluvan ja Vastaanottajan yleisten toimintusehtojen mukaiset laatuvaatimukset sekä liitteessä _____ (nro) esitetyt laatuvaatimukset. Jos Liittyjän toimittama jätevesi ei täytä näitä laatuvaatimuksia, Liittyjä vastaa Vastaanottajalle siitä mahdollisesti aiheutuvista ylimääräisistä kustannuksista myöhemmin kohdassa 19 sovittavalla tavalla.

Teollisuuden jätevesien osalta noudatetaan Vastaanottajan kulloinkin voimassa olevia ohjeita ja raja-arvoja. Sopijapuolet eivät tee teollisuusjätevesi- tai erityisliittymissopimuksia asettamatta vastaanottamalleen jätevedelle edellä tarkoitettujen vaatimusten edellyttämiä ehtoja.

Mikäli Liittyjän verkostoon on tarvetta johtaa teollisuuden prosessijätevesiä, sopijapuolten tulee ennalta varmistua siitä, että Vastaanottajan puhdistamo kykenee käsittelemään ne lupaehtojensa mukaisesti. Liittyjän tulee varata Vastaanottajalle tilaisuus antaa lausuntonsa, kun Liittyjä ja teollisuuslaitos neuvottelevat teollisuuslaitoksen sopimuksen ehdoista. Tarvittaessa kumpi tahansa sopijapuoli voi vaatia, että kyseisen teollisuuslaitoksen tulee toteuttaa verkoston tai puhdistamon kannalta tarpeelliset esikäsittelytoimet. Liittyjän on annettava sopimusehdot Vastaanottajan tarkistettaviksi salassapitomääräysten estämättä. Vastaanottajalla on oikeus halutessaan olla osapuolena Liittyjän viemärintialueella solmittavissa teollisuus- tai erityisliittymissopimuksissa (kolmikantasopimus).

15. Jätevesien laadun ja määrän tarkkailu

Vastaanottaja suorittaa tässä sopimuksessa tarkoitettuun yhteiseen jätevesiviemäriin tai jätevedenpuhdistamolle johdettavien jätevesien laadun tarkkailua sopijapuolten erikseen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaan. Tarkkailuohjelman mukaisesta tarkkailusta aiheutuvat kustannukset katsotaan puhdistamon käyttökustannuksiksi. Vastaanottaja/Liittyjä (tarpeeton poistetaan) rakentaa mittauslaitteiston ja tilan mittauksia ja jätevesinäytteiden ottoa varten karttaliitteeseen _____ (nro) merkittyyn pisteeseen _____(nro). Liittyjä vastaa mittauspisteen rakentamiskustannuksista.

Mittarin asentamisesta vastaa Liittyjä/Vastaanottaja (tarpeeton poistetaan). Mittauslaitteisto on Liittyjän/Vastaanottajan omaisuutta ja Vastaanottaja huolehtii kustannuksellaan sen hankinnasta ja hoidosta.

16. Tarkastukset

Vastaanottajalla on oikeus suorittaa tarpeellisia tarkastuksia ja tutkimuksia Liittyjän viemäriverkostossa. Liittyjän edustajalle tulee varata tilaisuus olla läsnä tarkastuksissa ja tutkimuksissa. Liittyjä maksaa tällaisesta tarkastuksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kustannukset, mikäli sen viemäriverkostossa havaitaan olennainen Vastaanottajan jäteveden johtamis- tai käsittelytoimintaa haittaava virheellisyys, epäkuuntoisuus tai puutteellisuus.

JÄTEVEDENPUHDISTAMON RAKENTAMINEN

17. Jätevedenpuhdistamon rakentamis- ja laajentamiskustannukset; nykyarvon määrittäminen

Jätevedenpuhdistamon rakennus- ja laajentamiskustannuksiin luetaan liitteessä _____ (nro) luetellut kustannuserät. Puhdistamon nykyarvo on määritetty liitteessä _____ (nro).

18. Jätevedenpuhdistamon rakennuskustannusten jakaminen

Sopijapuolet osallistuvat _____ (nimi) jätevedenpuhdistamon rakennuskustannuksiin liitteessä _____ (nro) esitettyjen kapasiteettivarausten suhteessa.

JÄTEVEDEN PUHDISTAMINEN

19. Jätevedenpuhdistamon käyttö- ja kunnossapitokustannukset

Jätevedenpuhdistamon käyttö- ja kunnossapitokustannuksiksi katsotaan:

1. Puhdistamon varsinaiset käyttömenot mukaan luettuna lietteen käsittely- ja loppusijoitusmenot (sisältää myös velvoitetarkkailun ja muut ympäristölupiin perustuvat menot).
2. Sopijapuolten jätevesien johtamisen aiheuttamista haitoista ja vahingoista maksettavat korvaukset (esimerkiksi kalatalousmaksut), lukuun ottamatta korvauksia, joiden suorittaminen perustuu sopijapuolen huolimattomaan tai taitamattomaan menettelyyn.
3. Kunnossapito- ja korjaustöistä aiheutuvat menot
4. Hallintokuluina x-% kohtien 1.–3. menojen yhteismäärästä.

20. Jätevedenpuhdistamon käyttö- ja kunnossapitokustannusten jakaminen

Sopijapuolet osallistuvat puhdistamon käyttö- ja kunnossapitokustannuksiin mitattujen jätevesimäärien suhteessa, ellei jäteveden laadusta muuta johdu. Sopijapuolten kuormitusosuudet määritetään seuraavan kaavan mukaan:

(kaavasta tarkemmin selostusosan kohdassa 20)

Liittyjän jätevesivirtaama ja tarvittaessa kuormitustekijät mitataan liitteeseen ____ (nro) merkityissä pisteissä _____ (nrot). Mittaus suoritetaan kussakin pisteessä ajankohtana, joka on liitteessä _____ (nro) erikseen mainittu.

HUOM.

Laskutusajankohta tulee määritellä niin, että se sopii yhteen kohdan 27 mukaisen koontumisajankohdan kanssa.

LIETTEET

21. Puhdistamolietteen käsittely

Lietteen käsittelystä ja loppusijoituksesta vastaa Vastaanottaja. Lietteen käsittely- ja loppusijoituskustannukset sisältyvät puhdistamon käyttö- ja kunnossapitokustannuksiin, joista sopijapuolet vastaavat siten kuin edellä tämän sopimuksen kohdassa 20 on sovittu.

22. Sako- ja umpikaivolietteiden vastaanotto

Sopijapuolten alueiden sakokaivolietteet kuljetetaan liitteessä _____ (nro) määritettyihin vastaanottopaikkoihin.

VASTUU OMAISUUDESTA JA TOIMINNASTA

23. Viemäriverkoston sekä jätevedenpuhdistamon omistus

Ennen tämän sopimuksen voimaantuloa käyttöön otettujen jätevesiviemäreiden, pumppaamoiden, puhdistamoiden tai muiden laitteiden omistussuhteet eivät muutu, jollei tässä sopimuksessa sitä erikseen sovita.

A

Vastaanottaja omistaa jätevedenpuhdistamon, jonne Liittyjän jätevedet johdetaan tämän sopimuksen mukaisesti.

TAI

B

Yhteisomisteinen puhdistamo

Tässä tapauksessa on suositeltavaa muodostaa Puhdistamo Oy, jolloin siitä tulee tämän sopimuksen osapuoli.

Sopijapuolten tämän sopimuksen nojalla rakentamien sekä ennen tämän sopimuksen solmimista rakennettujen viemäreiden, pumppaamoiden, puhdistamoiden ja muiden laitteiden omistus on merkitty karttaliitteeseen nro _____.

HUOM.

Kohdassa 23 viitataan samaan karttaliitteeseen kuin edellä kohdassa 1, 2, 3, 6, 10, 11 ja 15.

24. Korvaukset ja vakuutukset

Sopijapuoli, jonka hallinnassa omaisuus tosiasiallisesti on, vastaa vesihuolto-omaisuuteen kohdistuvista vahingoista, korvauksista ja vahinkovakuutuksista yleisen kontrollivastuun periaatteen mukaisesti (vahingonvaara). Sopijapuoli huolehtii/ei huolehdi omaisuuden asianmukaisesta ylläpidosta, korjaamisesta ja uusimisesta. Sopijapuoli huolehtii hallinnassaan olevan omaisuuden vahinkovakuuttamisesta täydestä arvosta.

HALLINTO JA TALOUS

25. Laskutus

Rakennuskustannusten maksaminen

Sopijapuolet suorittavat osuutensa edellä tässä sopimuksessa tarkoitetuista rakennuskustannuksista ja/tai uusimis-, muutos- ja/tai laajentamiskustannuksista liitteenä _____ (nro) olevan maksuerätaulukon mukaisesti/ _____ mennessä.

Mikäli sopijapuolet ovat sopineet Liittyjän käyttävän Vastaanottajan viemäriinjoja kohdan 2 A mukaisesti, kapasiteettivaruksen mukainen korvaus sopimuksen kohteena olevien viemäriinjojen nykyarvosta suoritetaan liitteenä _____ (nro) olevan maksuerätaulukon mukaisesti/ _____ mennessä.

Mittauslaitteiston ja näytteenottotilan rakentamiskustannusten laskutus

Liittyjä/Vastaanottaja suorittaa Vastaanottajalle/Liittyjälle mittauslaitteiston ja näytteenottotilan rakentamisesta aiheutuneet todelliset kustannukset kuukauden kuluessa sitä koskevan laskun esittämisestä.

Käyttö- ja kunnossapitokustannusten laskutus

Käyttö- ja kunnossapitokustannukset laskutetaan jäteveden hinnassa viimeisimmän hyväksytyt tilinpäätöksen mukaisia toteutuneita kustannuksia vastaavina ennakkoerinä. Tilinpäätökseen perustuva tasauskustutus toimitetaan kalenterivuoden loppuun mennessä.

Jäteveden hinta ja laskutus

Vastaanottaja veloittaa Liittyjältä jätevedestä vuosittain etukäteen määritellyn hinnan, joka muodostuu Liittyjän osuudesta edellä tässä sopimuksessa tarkoitettuihin käyttö- ja kunnossapitokustannuksiin ja lisäksi seuraavista eristä: _____ (= muut mahdolliset jäteveden hintaan vaikuttavat perusteet).

Jätevedestä laskutetaan neljännesvuosittain etukäteen. Laskutus käynnistyy, kun jäteveden vastaanottaminen on alkanut.

(*Silloin, kun laskutus tapahtuu etukäteen, hyvitys tai lisälaskutus tapahtuu vuoden vaihteen jälkeen mittariluentaan perustuen. Ensimmäisen vuoden laskutus tapahtuu sopijapuolten yhteisesti sopiman arvion mukaan.)

Arvonlisävero

Tässä sopimuksessa tarkoitettuun maksuun tai muuhun suoritukseen lisätään voimassa olevan lainsäädännön mukainen arvonlisävero, kun se on lain mukaan arvonlisäverollinen.

Laskutusajankohta tulee määritellä niin, että se sopii yhteen kohdan 27 mukaisen koontumisajankohdan kanssa.

26. Viivästyskorko

Maksamattomalle eräntyneelle kustannusosuudelle ja maksulle on suoritettava eräpäivän jälkeen kulloinkin voimassa olevan korkolain mukainen viivästyskorko eräpäivästä täyden maksun tapahtumiseen saakka.

27. Yhteistoiminta

Sopijapuolet kokontuvat vähintään kerran vuodessa tilinpäätösten valmistumisen jälkeen ennen seuraavan vuoden talousarvion laatimista kunkin vuoden elokuun loppuun mennessä.

Sopijapuolet käsittelevät kokouksessa ainakin seuraavat asiat:

- Vastaanottaja esittää edellisen vuoden toteutuneet kustannukset
- Hyväksytään edellisen vuoden lopullinen jäteveden hinta
- Vastaanottaja esittelee liitteen ____ (nro) mukaisen laskelman jäteveden ennakko-hinnaksi seuraavalle vuodelle
- Käsitellään ja kirjataan sopimusta koskevat erimielisyydet tai muutosehdotukset

- Esitellään kummankin sopijapuolen seuraavan vuoden jäteveden määrää ja laatua koskevat ennusteet, suunnittelu- ja rakennushankkeet sekä muut yhteistyöhön vaikuttavat seikat.

Kaikessa vesihuollon yhteistoiminnassa on varmistettava henkilöstön sitouttaminen yhteistoimintaan normaalioloissa sekä poikkeus ja häiriötilanteissa.

28. Luvat ja lupiin perustuvat kustannukset

Vastaanottaja vastaa jätevedenpuhdistamon toimintaan ja jäteveden käsittelyyn liittyvien lupien hakemisesta sekä jäteveden käsittelystä ympäristölupaehtojensa mukaisesti. Vastaanottaja vastaa myös ympäristölupaansa perustuvista jätevesien, puhdistamon ja jätevesien purkutilaa koskevista tutkimuksista ja selvityksistä. Viranomaisten lupaehtoissa antamat jäteveden laatua sekä jätevesiviemäreitten käyttöä koskevat määräykset sitovat myös Liittyjää.

Yhteispuhdistamon tapauksessa perustettu yhtiö vastaa yllä mainituista vastuista.

Kumpikin sopijapuoli vastaa ehtojen toteutumisesta omalla alueellaan.

Kustannukset, jotka aiheutuvat jätevedenpuhdistamon lupien hakemisesta, lupien perusteella kolmannelle maksettavista korvauksista ja lupiin perustuvista tutkimuksista, selvityksistä sekä muista velvoitteista, jaetaan sopijapuolten kesken edellä kohdassa 20 sovitun jakoperusteen mukaisesti.

VAHINGOT JA POIKKEUKSELLISET TILANTEET

29. Vastuu kolmansille osapuolille aiheutuvista vahingoista

Sopijapuolten vahingonkorvausvastuu kolmansille osapuolille määräytyy voimassa olevan oikeuden mukaan. Vahingosta, jonka voidaan osoittaa johtuvan yksinomaan yhden sopijapuolen tuottamuksesta, vastaa kuitenkin yksinomaan tämä sopijapuoli riippumatta siitä, kumpi sopijapuoli on vahingonkorvauslain nojalla vastuussa vahingosta.

Sopijapuolet ovat velvollisia korvaamaan toisilleen vahingon, jonka syynä on tämän sopimuksen vastainen toiminta tai laiminlyönti. Kumpikaan sopijapuoli ei kuitenkaan vastaa viivästyksistä ja vahingoista, jotka johtuvat ylivoimaisesta esteestä. Sopijapuolen on ilmoitettava ylivoimaisesta esteestä toiselle sopijapuolelle viipymättä, samoin kuin esteen lakkaamisesta. Väilliset vahingot korvataan ainoastaan, mikäli vahinko on aiheutettu tahallisesti tai törkeällä huolimattomuudella.

30. Poikkeukselliset tilanteet

Sopijapuolet ilmoittavat toisilleen viipymättä mahdollisista poikkeus- ja vaaratilanteista sekä suunnitteilla olevista toimenpiteistä, jotka saattavat aiheuttaa haittaa tai vahinkoa viemäriverkoston tai jätevedenpuhdistamon toiminnalle. Kumpikin sopijapuoli on velvollinen viipymättä korjaamaan verkostossaan tai laitteissaan toisen sopijapuolen kyseistä toimintaa haittaavan olennaisen vian tai puutteen ja korvaamaan toiselle sopijapuolelle siitä aiheutuneen vahingon.

Sopijapuolet voivat keskeyttää jäteveden toimittamisen tai vastaanoton ilman velvollisuutta korvata keskeytyksestä mahdollisesti aiheutunut vahinko tai muu edunmenetykset, kun sopijapuolet ovat sopineet keskeytyksestä etukäteen. Korvausvelvollisuutta ei myöskään ole silloin, kun keskeytyksen syynä on

- tilapäinen ja välttämätön huoltotyö, tai
- keskeyttäneestä sopijapuolesta riippumaton ja ennalta arvaamaton tapahtuma, tai
- ylivoimainen este.

Keskeyttänyt sopijapuoli tiedottaa keskeytyksestä olosuhteet huomioon ottaen viipymättä toiselle sopijapuolelle.

Kun jäteveden vastaanottaminen on ilmeisen mahdotonta ja kyseessä ei ole lyhytaikainen tai ennalta sovittu keskeytys, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan sellaisista toimenpiteistä, joilla voidaan vähentää keskeytyksestä aiheutuvia vahinkoja.

31. Vahingon torjuminen ja rajoittaminen

Sopijapuolten tulee vahingon uhatessa tai sattuessa ryhtyä kaikkiin sellaisiin toimiin, joita sopijapuolelta voidaan kohtuudella vaatia ja edellyttää vahingon torjumiseksi tai rajoittamiseksi. Kustannukset, jotka aiheutuvat sopijapuolelle vahingon torjumisesta ja rajoittamisesta toisen sopijapuolen vastuualueella, on korvattava.

Osana vesihuoltolain 15 a §:n mukaista lakisääteistä vesihuoltolaitoksen palvelujen turvaamista häiriötilanteissa sopijapuolet varmistavat työsopimuslain (55/2001) mukaisissa työsopimuksissaan sekä kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) virkasuhteita koskevilla sopimuksillaan, että niiden henkilöstön velvollisuutena on kaikilta osin noudattaa myös tätä sopimusta tehdessään työtä toisen sopijapuolen alueella tai lukuun vesihuoltoa uhkaavan vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi.

Sama velvoite on ulotettava koskemaan myös terveydensuojelulain (763/1994) 8 ja 44 §:ssä, ympäristönsuojelulain 52 ja 120 §:ssä tarkoitettuja yhdyskuntajätevesiasetuksen (888/2006) vastaisia tai pelastuslain (379/2011) tarkoitettuja häiriö- ja poikkeustilanteita viranomaisen sitä edellyttäessä sopijapuolten verkkoon liittyvässä toiminnassa, vaikka siitä ei erikseen olisi sovittu.

Sopijapuolten on torjuttava ja rajoitettava vahinkoja tarpeen mukaan yhteistoiminnassa, nimettävä yhteistoiminnan vastuuhenkilöt erilaisiin häiriö- ja poikkeustilanteisiin, tarkennettava työnjohto- ja vastuuhenkilöiden johto-oikeudet sekä ohjeistettava vastuuhenkilöille poikkeus- ja häiriötilanteiden työturvallisuusjärjestelyt.

32. Ylivoimainen este

Ylivoimaisella esteellä tarkoitetaan tässä sopimuksessa sopijapuolen vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevaa estettä, jota sopijapuolen ei kohtuudella voida edellyttää ottaneen huomioon sopimuksentekohetkellä ja jonka seurauksia hän ei myöskään kohtuudella olisi voinut välttää tai voittaa.

Ylivoimaisia esteitä ovat esimerkiksi lakko, saarto, työsulku tai puolustustila tai valmiuslaissa tarkoitettu poikkeusolo, valvovan viranomaisen antamat määräykset ja ohjeet, tulipalo tai muut näitä vastaavat syyt, joiden vallitessa palvelun tuottaminen on mahdotonta tai kohtuutonta tai palvelu voidaan tuottaa vain rajoitetusti. Ylivoimaiseen esteseen rinnastetaan jäteveden vastaanoton keskeyttäminen ihmishenkeä, terveyttä tai omaisuutta uhkaavasta vaarasta johtuvasta välttämättömästä syystä.

ERIMIELISYYDET

33. Erimielisyydet

Tämän sopimuksen pätevyyttä, tulkintaa ja soveltamista koskevat erimielisyydet, joista sopijapuolet eivät neuvotellen voi sopia, ratkaistaan käräjäoikeudessa.

SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN, VOIMAANTULO JA IRTISANOMINEN

34. Sopimuksen tarkentaminen tai muuttaminen

Sopimusta voidaan tarvittaessa tarkentaa yksityiskohtaisemmaksi, jos sopijapuolet niin sopivat. Lisäksi sopijapuolet voivat sopia jäteveden toimittamiseen tai vastaanottamiseen liittyvistä teknisistä järjestelyistä sekä muista jätevesihuollon käytäntöön liittyvistä toimenpiteistä.

Sopijapuolet neuvottelevat sopimuksen muuttamisesta, mikäli siihen muuten ennen sopimuksen voimassaolon päättymistä ilmenee riittävä syy. Riittävä syy voi olla esimerkiksi pakottavan lainsäädännön tai viranomais määräyksen muutos, tekninen kehitys, sopijapuolen olosuhteiden olennainen muuttuminen tai muu vastaava syy. Sopimusta on muutettava, jos vesihuolto- tai muu lainsäädäntö sitä edellyttää.

35. Sopimuksen voimaantulo, siirtäminen, irtisanominen ja purkaminen

Tämä sopimus tulee voimaan, kun sopijapuolten toimivaltaiset edustajat ovat sen allekirjoittaneet ja päätökset sopimuksen hyväksymisestä ovat tulleet lainvoimaisiksi tai ne on pantu täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Sopimus voidaan irtisanoa päättymään ____ vuoden kuluttua irtisanomisesta. Sopimusta ei kuitenkaan voida irtisanoa päättymään ennen vuotta _____. Sopimus voidaan irtisanoa sopimusrikkomuksen takia _____ () kuukauden irtisanomisajalla, jos sopimusrikkomus vaarantaa sopijapuolen vesihuoltovelvollisuuksien noudattamisen, sopimusrikkomusta ei ole korjattu ____ () kuukauden sisällä kirjallisista reklamaatioista huolimatta eikä sopijapuolten vesihuoltovelvollisuuksien noudattaminen irtisanomisen johdosta vaarannu.

Sopimuksen tultua irtisanotuksi tai puretuksi toimitetaan sopijapuolten kesken taloudellinen välienselvittely, jossa määritetään Liittyjälle maksettava, Liittyjän suorittamaa rakennuskustannusosuutta vastaava osuus jätevedenpuhdistamon, jätevesiviemäreiden ja muiden laitteiden nykyarvosta siltä osin kuin Vastaanottaja voi käyttää vapautuvaa kapasiteettia hyväkseen. Näin määrättävä korvaus on suoritettava puolen vuoden kuluessa siitä, kun Liittyjän jätevesien johtaminen Vastaanottajan verkostoon on lopetettu.

36. Liitteet

Tähän sopimukseen liitetään ainakin seuraavat asiakirjat:

- 1) Karttaliite, jossa määritellään vähintään viemäriverkoston ja jätevedenpuhdistamon sijainnit, omistussuhteet, näytteenotto- ja mittauspisteet ja sakokaivolietteen vastaanottopisteet
- 2) Hintaliite

Tätä sopimusta on laadittu kaksi (2) samasanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Päiväys

Allekirjoitukset

3.2.3 Sopimusehtojen selitykset

B. SOPIMUS JÄTEVESIHUOLLON YHTEISTYÖSTÄ SOPIMUSEHTOJEN SELITYKSET

SOPIJAPUOLET (Johtolause)

Sopimuksen johtolauseen tavoitteena on määrittää riittävän selkeästi se, mistä tässä sopimuksessa sovitaan. Sopimuksen johtolauseessa määritellään sopijapuolet ja se, millä alueilla syntyviä ja minne johdettavia jätevesiä sopimus koskee. Lisäksi johtolauseessa voidaan esittää sopimuksen tausta ja tarkoitus.

Tausta ja tarkoitus on hyvä määrittellä, sillä myöhemmin sitä voidaan käyttää ristiriitatilanteessa tulkinta-apuna, mikäli jonkin muun kohdan suhteen syntyy erimielisyyttä.

JÄTEVEDEN JOHTAMINEN

1. Johtamisreitti ja liittämiskohta

Johtamisreitti ja liittämiskohta merkitään sopimuksen liitteenä olevaan karttaan. Liittämiskohta tulisi myös yksilöidä sopimuksessa sanallisesti silloin, kun se on mahdollista.

2. Liittyjän oikeus käyttää Vastaanottajan verkostoa jätevesiensä johtamiseen

Kohdassa todetaan Liittyjän oikeus käyttää Vastaanottajalle kuuluvia aikaisemmin rakennettuja viemäriinjoja sopimuksessa tarkoitettuun jätevesien johtamiseen. Tästä käyttöoikeudesta Liittyjä suorittaa korvausta. Mallissa on kaksi vaihtoehtoa korvauksesta.

Vaihtoehdossa A Liittyjä suorittaa korvaukseksi Vastaanottajan viemäreiden käytöstä kapasiteettivaraustaan kunkin viemäriinjan kokonaismitoitusvesimäärästä vastaavan osan ao. viemäriinjan nykyarvosta. Nykyarvon sijasta arvonmäärityksessä voidaan käyttää esimerkiksi käyttöarvoa, jos sopijapuolet pääsevät yksimielisyyteen siitä, kuinka se määritellään. Viemäriinjin edelleenkin mahdollisesti jäävän ylikapasiteetin rahoittamiseen Liittyjä ei siis osallistuisi.

Vaihtoehdossa B on sitä vastoin lähdetty siitä, että Liittyjä saa ko. käyttöoikeuden korvauksetta. Sopimus voidaan laatia myös siten, että tiettyjen viemäriinjin käyttöön otosta suoritetaan vaihtoehdossa A tarkoitettu korvaus ja toiset annetaan korvauksetta Liittyjän käytettäväksi. (kohta 2 jätetään pois, jos valmiita viemäreitä ei tule yhteiseen käyttöön.)

Yleistä sopimusmalleista

On mahdollista käyttää myös sopimusmallia, jossa toinen sopijapuolista vastaisi sopimusmallissa tarkoitetuista investoinneista ja omistaisi rakennettavat laitteet ja laitokset. Tämä sopijapuoli hankkisi kohteelle rahoituksen ja laskuttaisi toiselta sopijapuolelta siitä korvausta ns. pääomakuluina, jotka määriteltäisiin kapasiteettivarausten suhteessa. Näin omaisuus voitaisiin kirjata omistavan sopijapuolen taseeseen. Jos päädytään tällaiseen sopimukseen tai muutoin vaihtoehtoiseen sopimusmalliin, on syytä huomata, että siinä ei voida käyttää kaikkia tässä mallissa olevia ehtoja.

VIEMÄRILINJOJEN RAKENTAMINEN

Tässä kohdassa sanotaan siitä, kuka rakentaa ja mitä. Jäljempänä kohdassa 4 sanotaan siitä, miten rakentamiskustannukset jaetaan.

Vaihtoehto A:

Kohdassa määritellään sopijapuolten rakentamisvelvollisuus karttaliitteen avulla ja sovietaan rakentamisen aloittamisajankohdasta. Rakentamistyön aikataulu voidaan tarvittaessa ottaa sopimuksen liitteeksi. Sopijapuoli, joka vastaa linjojen rakentamisesta, hakee myös rakentamiselle vaadittavat rakennusluvut.

*Vaihtoehto B:

Vaihtoehtoisesti voidaan sopia, että vain toinen sopijapuolista vastaa karttaliitteeseen merkittyjen viemäriinjojen rakentamisesta ja rakennuslupien hakemisesta ja toinen sopijapuoli osallistuu kustannuksiin kohdan 4 mukaisesti.

3. Viemäriinjojen rakentaminen

Kohdan tarkoituksena on selventää, miten yhteisten viemäriinjojen rakentaminen toteutetaan. Tarkoituksena on, että sopijapuolten järjestelmät olisivat yhteensopivia.

4. Viemäriinjojen ja niihin kuuluvien laitteiden uusiminen

Sopimuksen piiriin kuuluvien viemäriinjojen sekä laitteiden peruskorjaus-, perusparannus-, uusimis- ja uudelleenrakentamistöissä eli saneerauksessa sekä kustannusten jaossa noudatetaan samoja periaatteita kuin uuden viemäriin rakentamisessa.

5. Rakennuskustannusten laskeminen

Kohdassa on tulkintaerimielisyyksien välttämiseksi lueteltu ne kustannuserät, joista jaettavat rakennuskustannukset koostuvat. Hallintokuluina voidaan käyttää x % sopimusehdon listan alakohdissa 1.–4. tarkoitettujen menojen yhteismäärästä, missä x voi olla esimerkiksi 2 %, 3 % tai 4 %.

Vaihtoehtoisesti hallintokulujen veloittamisesta voidaan sopia esimerkiksi niin, että veloitetaan kirjanpidosta ja talousarviosta ilmenevät hallintokulut, jotka liittyvät edellä alakohdissa 3. ja 4. mainittuihin toimenpiteisiin, tai että hallintokuluina peritään esimerkiksi 4 % oman työn kustannuksista. Rakennuttamista ja sen kustannuksia on käsitelty tarkemmin vesijohdon rakentamista ja veden toimittamista koskevan sopimusmallin perusteluosan kohdassa 7 alaotsikon ”Rakennuttaminen” alla.

6. Rakentamisen urakka-, tavara- ja palveluhankintojen sekä omista töistä aiheutuvien kustannusten jako

Oikeudenmukaisimmaksi viemäriinjojen rakennuskustannusten jakoperusteeksi on katsottu kapasiteettivarausten suhde. Tiedot kapasiteettivarauksista viemäriosittain esitetään sopimuksen liitteenä. Sopimusmallin kohdassa 25 sovietaan rakentamiskustannusten suorittamisesta.

Huom! Sopimuksen kohdissa 3 ja 4 määrätään rakentamisesta, mutta kustannusten jaosta sanotaan kohdassa 6 kummankin vaihtoehdon osalta. Kyse on osittain eri asioista. Vaikka kohdassa 3 määritellään, minkä johtolinjan Liittyjä rakentaa ja minkä Vastaaottaja, se ei tarkoita, että johtolinjan rakentamiskustannukset jaettaisiin välttämättä

samalla tavalla. Sopimusmallin 6-kohdan mukaan sopijapuolet osallistuvat em. rakentamiskustannuksiin kapasiteettivaraustensa suhteessa.

*kohdat 3-6 jätetään pois, jollei uutta tai saneerattavaa yhteiseen käyttöön tulevaa verkostoa/laitetta rakenneta.

7. Muutos- ja laajennustöiden kustannukset

Muutos- ja laajennustöiden kustannukset maksaa se sopijapuoli, jonka käyttöön rakennettava lisäkapasiteetti tulee. Mikäli lisäkapasiteetti tulee yhteiseen käyttöön, jaetaan kustannukset erikseen määriteltävien ja sovittavien lisäkapasiteettivarausten suhteessa. Sopijapuolien on tuotava lisäkapasiteettitarpeet esille vuosittaisessa kokouksessa.

8. Suunnittelun, hankintojen ja rakentamisen yhteensovitus

Sopimuksissa käytetään yleisesti yhteisten hankkeiden valvontaoikeutta ja hyväksymistä koskevaa ehtoa. Sellainen ehto on myös talousvesihuollon yhteistyötä koskevan sopimusmallin kohdassa 8. Kohdassa todetaan sopijapuolten oikeus valvoa sopimuksessa tarkoitettujen toisen sopijapuolen toimesta toteutettavien laitteiden suunnittelua ja rakentamista.

Suunnitelmille (esi-, yleis- ja toteutus-), jotka liittyvät yhteisiin rakentamispäätöksiin tai joilla on olennainen merkitys esimerkiksi toiminnan tason tai kustannusten muodostumisen kannalta, on aina saatava toisen sopijapuolen hyväksyminen.

Toteuttamiseen liittyvien yksityiskohtaisten suunnitelmien hyväksymistä ei vaadittaisi muuten kuin siinä tapauksessa, että ne koskevat yhteisesti toteutettavia johtamislaitteita, rakenteita ja rakennelmia. Kohdan 8 alussa todettu valvontaoikeus antaa riittävät mahdollisuudet puuttua tarvittaessa kohteen toteutukseen, kun on kyse toisen sopijapuolen toimesta toteutettavista töistä. Toisen sopijapuolen oikeus hyväksyä suunnitelmat vaikeuttaisi ja hidastaisi tässä tapauksessa tarpeettomasti työn suorittamista.

Suunnittelusta

On todennäköistä, että alustavat suunnitelmat ovat jo valmiina ennen sopimuksen tekemistä. Tämän mallin mukaisen sopimuksen tekeminen on vaikeaa, jos suunnitelmia ei ole käytettävissä sopimuksentekohetkellä. Jos yleissuunnitelmia ei ole vielä tehty, voidaan siitä sopia erikseen tai liittää sopimuksen alkuun suunnittelua koskeva ehto.

Suunnittelukustannukset voidaan ottaa huomioon myös sopimuksen kohdassa 6 Rakennus- ja uusimiskustannusten jakaminen. Suunnittelusta voidaan sopia esimerkiksi seuraavalla tavalla:

*.1 Suunnittelu

Suunnittelulla tarkoitetaan viemäriinjojen ja johtamislaitteiden suunnittelua mittaus-, valvonta- ja hälytysjärjestelmien sekä niihin liittyviä maastotutkimuksia.

*.2 Suunnittelun aloittaminen ja siihen vaadittavat luvat

Ennen suunnittelun aloittamista sopijapuolet sopivat keskenään suunnittelutyön suorittamisesta. Tutkimusluvut hankkii kumpikin sopijapuoli omalla alueellaan.

*.3 Suunnittelun kustannukset

Suunnittelukustannukset jaetaan sopijapuolten kesken kullakin viemäriinjoilla sopimuksen liitteessä sovittujen kapasiteettivarausten mukaan. Jos suunnittelijana on konsulttitoimisto, kustannukset perustuvat konsulttitoimiston laskutukseen. Jos suunnittelija on toinen sopijapuoli, maksaa Liittyjä/Vastaanottaja suunnittelutyöstä sille kuuluvan kustannusosuuden todellisiin kustannuksiin perustuvan laskelman mukaisesti lisättyä hal-

lintokuluilla, joiden lasketaan olevan esimerkiksi 2 % / 3 % tai 4 % todellisista kustannuksista. Kustannukset laskutetaan neljännes-/puolivuosijaksoin. Liittyjällä/Vastaanottajalla on oikeus tarkastaa Liittyjän/Vastaanottajan kirjanpito tältä osin.

VIEMÄRILINJOJEN KÄYTTÖ JA KUNNOSSAPITO

9. Liittyjän jätevesien johtamisen aloittaminen Vastaanottajan viemäriverkostoon/jätevedenpuhdistamolle

Sopimusehdosta käy ilmi, että ennen jäteveden johtamisen aloittamista on tehtävä käyttöönottotarkastus. Lisäksi voidaan sopia, mihin mennessä puhdistamon ja laitteiden tulee olla käyttökunnossa ja käyttöönottotarkastuksen tehtynä.

10. Ylläpito

Johtolinjojen ylläpito- eli käyttö- ja kunnossapitovastuu perustuu sopimusmallin 1-kohdan mukaiseen karttaliitteessä osoitettuun liittämiskohtaan, mikäli muuta ei tässä sovi. Mikäli sopimuksessa sovitaan verkoston/pumppaamoiden/jätevedenpuhdistamon operoinnista toisen sopijapuolen alueella, operoinnin ja ylläpidon vastuuraja tulee käydä selvästi ilmi karttaliitteestä.

Vastuuraja on oltava selkeästi yksilöitävissä.

11. Käyttö- ja kunnossapitokustannukset

Käyttö- ja kunnossapitokustannuksiksi lasketaan toteutuneet kustannukset lisättyinä hallintokuluilla. Hallintokuluina voidaan veloittaa esimerkiksi 4 % / 3 % tai 2 % toteutuneista kustannuksista. Tässäkin kohtaa voitaneen käyttää vaihtoehtoisesti muuta perustetta vastaavasti kuin edellä kohdassa 5. Käyttö- ja kunnossapitokustannuksiin liittyvät hallintokulut ovat kuitenkin eri asia kuin edellä kohdassa 5 tarkoitetut rakennuskustannuksiin liittyvät hallintokulut.

Vaihtoehtoissa A ja B sanotaan käyttö- ja kunnossapitokustannusten jakamisesta. Sopimukseen valitaan niistä sellainen vaihtoehto, joka sopii yhteen muiden sopimuksen ehtojen kanssa. Käyttö- ja kunnossapitokustannusten voidaan katsoa olevan suhteessa viemäriin johdettaviin jätevesimääriin. Tämän vuoksi näiden kustannusten jakoperusteeksi on valittu mitattujen jätevesimäärien suhde. Vaihtoehto A edellyttää jätevesimäärien mittaamista ja kustannusten jakamista viemäriosittain. Jos viemäriosuuksittain ei ole saatavissa mittaustietoa, käyttökustannukset voidaan vaihtoehtoisesti jakaa, jos sopimuksessa niin sovitaan, joko viemäriosuuksittain varausten suhteessa tai sitten sopia prosenttimääräinen jako keskimääräisten vesimäärien/eri viemäriosuuksien pituuksilla painotettujen mitoitusvesimäärävarausten suhteessa. Samaa periaatetta voidaan toteuttaa pumppaamoiden käyttökustannusten jaossa. Vaihtoehdossa B määritetään tilinpidon ja muun menettelyn yksinkertaistamiseksi eri sopijapuolten hoidossa olevien viemäreiden osalta kokonaiskustannusosuusprosentit, jotka perustuvat eri linjaosuuksien pituuksilla painotettuihin mitoitusvesimäärävarauksiin. Pumppaamoiden osalta kustannukset jaetaan pumppaamoittain mitattujen kokonaisviemäri-vesimäärien suhteessa kuten vaihtoehdossa A. Kun joku sopijapuolista on varannut runsaasti ylimääräistä kapasiteettia, mutta ei käytä sitä, voidaan sopia, että käyttö- ja kunnossapitokustannukset veloitetaan osin mitoitusvarausten, osin mitattujen keskimääräisten virtaamien perusteella. Muuten muut sopijapuolet joutuvat maksamaan kohtuuttomasti käyttö- ja kunnossapitokustannuksia. Kun toimitaan näin, kustannusten jakosuhteesta tulee sopia erikseen.

Kun vesimäärien suhdetta käytetään kustannustenjakoperusteena, on virtaamamittausten sijainnista, käyttö- ja ylläpitovastuusta sekä tuloksen oikeellisuudesta sovittava.

Vastuu Liittyjän jätevesien mittausaseman rakentamisesta ja käytöstä sovitaan tässä kohdassa. Vastaanottajan jätevesimäärän mittauksesta vastaa Vastaanottaja.

JÄTEVESIEN MÄÄRÄ JA LAATU

12. Jätevesien määrä

Sopijapuolten oikeus johtaa jätevesiä viemäriin määräytyy sopimuksen kohdassa 12 tai liitteessä esitettyjen kapasiteettivarausten mukaan. Kun suunnitellaan rakentamista ja lasketaan ennusteita, tulee ottaa huomioon nykyinen vesimäärä ja ennuste siitä, mikä vesimäärä on mahdollisesti esimerkiksi noin 10 tai 20 vuoden päästä. Sopimusehdon mukaan viemäriin saa johtaa lyhytaikaisesti kapasiteettivarausta suuremmankin vesimäärän. Tästä tulee ilmoittaa toiselle sopijapuolelle. Ylittäjä vastaa myös ylityksen aiheuttamista lisäkustannuksista esimerkiksi tässä kohdassa sovitulla kuutiokohtaisella lisämaksulla, joka kohdistuu kapasiteettivarausten ylittävään jätevesimäärään. Vesimäärien ylitystä tapahtuu useimmiten sateiden tai lumen sulamisen seurauksena, jolloin siitä ei voi etukäteen ilmoittaa. Tästä syystä lyhytaikaisten ylitysten osalta on myös mahdollista sopia sanktiosta, mutta tässä sopimusmallissa ei ole liitetty sanktiota 12-kohdassa tarkoitettuun ylitykseen. Sanktion tarkoituksena on kannustaa Liittyjää huolehtimaan jätevesistään niin, että ylityksiä tulee mahdollisimman vähän.

Sen sijaan pitempiäaikainen, selvästi alivaraukseen perustuva ylitys tulisi hoitaa kapasiteettivarausten myynnillä. Kuitenkin, jos sopijapuoli katsoo itse myöhemmin tarvitsevänsä vapaata varaustaan, vaihtoehtona voisi olla kapasiteetin vuokraus määräajaksi. Näin sopijapuolen ei tarvitsisi luovuttaa kapasiteettiaan pysyvästi ja laajennusinvestointia voitaisiin siirtää eteenpäin tai välttää siltä kokonaan.

Lisäkapasiteetin tarve on otettu huomioon sopimuksen 12-kohdassa. Jos tiedossa on pitkäaikainen kapasiteetin ylitys, ylittäjä on velvollinen vuokraamaan tai ostamaan tarvitsemansa kapasiteetin toiselta sopijapuolelta vapaana olevasta kapasiteetista. Toisella sopijapuolella on vastaavasti velvollisuus myydä tai antaa vuokralle vapaata kapasiteettia. Jos vapaata kapasiteettia ei ole riittävästi, sitä joudutaan nostamaan. Kohdan 7 mukaan kapasiteetin laajennuksen maksaa se sopijapuoli, joka tarvitsee lisäkapasiteettia. Tällä tavoin voidaan välttää siltä, että yksi sopijapuolista varaisi alussa tarpeeseensa nähden liian vähän kapasiteettia ja saisi myöhemmin toiset maksamaan osan laajennuksesta. Myös silloin, kun molemmat sopijapuolista tarvitsevat lisäkapasiteettia, laajennuksen kustannukset jaetaan tarvitsijoiden kesken sopimuksen 7-kohdan mukaan.

13. Hule- ja vuotovedet

Jätevesien johtamisen taloudellisuuden ja jätevesien käsittelyprosessin kannalta on tarpeellista, että hule- ja vuotovesien pääsy jätevesiviemäriin estetään. Sopimusmallissa lähdetään siitä, että kiinteistöjen ei sallita johtaa hule- ja perustusten kuivatusvesiä jätevesiviemäriin eikä Liittyjälaitoksen yhdistää jätevesiviemäreihinsä hulevesiviemäreitä tai suorittaa yleisten alueiden kuivana pitoa jätevesiviemäreiden kautta. Erityisestä syystä voi hulevesien johtaminen jätevesiviemäriin tulla kysymykseen vastaanottavan laitoksen luvalla. Niiltä liittyjiltä, jotka ovat olleet sekaviemäröinnin piirissä ennen sopimuksen tekoa, ei voida kieltää sekaviemäröintiä pelkästään kolmannen osapuolen kanssa tehdyn sopimuksen perusteella. On eri asia, jos hulevesien ja jätevesien erotelu tulee muutenkin ajankohtaiseksi vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella.

Vesihuoltolaitos voi vähentää hulevesien määrää esimerkiksi rakentamalla uusille alueille erillisviemäroinnin ja muuttamalla verkoston saneerauksen yhteydessä sekaviemäroityjä alueita erillisviemäroidyiksi. Samalla, kun sekaviemäreitä muutetaan erillisviemäreiksi, laitoksen tulee huolehtia siitä, että liitetyt kiinteistöt erottelevat jäte- ja hulevedet sekä perustusten kuivatusvedet aina, kun se kohtuudella on mahdollista. Vesihuoltolaitoksen yleisissä toimitusehdoissa on keinot, joilla liittyjät voidaan saada erillisviemäroinnin piiriin.

Sopijapuolet sitoutuvat sopimuksessa kuitenkin sellaisiin toimenpiteisiin, että hule- ja vuotovesien määrä ei kasva, vaan vähenee. Tarvittaessa voidaan erikseen sopia ja laatia aikataulu ja/tai suunnitelma sopijapuolten hule- ja vuotovesien vähentämistoimenpiteistä. Sopimusehdon mukaan sopijapuolten tulee järjestelmällisesti vähentää hule- ja vuotovesien määrää jätevesiviemäriissä omalla alueellaan ja muuttaa sekaviemäroityjä alueita erillisviemäroidyiksi verkostojen saneerausten yhteydessä. Velvollisuus sitoutua hule- ja vuotovesien vähentämiseen koskee myös vastaanottavaa sopijapuolta, koska Vastaanottaja ei voi vaatia Liittyjältä enempää kuin mihin se on itse valmis. Jotta voitaisiin varmistaa Liittyjän viemäristön vuotovesien pysyminen kohtuullisena, malliin on otettu säännös, joka edellyttää Liittyjää tekemään vuotovesiselvityksen, mikäli tietyt vuotovesimäärärajat ylitetään. Hule- ja vuotovesien määrän laskenta on esitetty toteutettavan mitatun ja laskutetun määrän erotuksena. Se, millaisiin toimenpiteisiin vuotovesien vähentämiseksi on ryhdyttävä, on käytännön syistä jätetty vuotovesiselvityksen perusteella erikseen päätettäväksi ja yhteistoimintakokouksessa läpi käytäväksi asiaksi. Joskus on esimerkiksi käytetty sanktioita ja korjauskehotusta, kun on todettu rajat ylittävää kuivatus- ja hulevesien johtamista viemäriverkostoon.

14. Jätevesien laatu

Jätevedenpuhdistamon toiminnan turvaamiseksi on tarpeen asettaa jätevesille erityisiä laatuvaatimuksia. Mallissa lähdetään siitä, että vaatimukset ilmenevät Vastaanottajan voimassa olevista yleisistä toimitusehdoista useimpien vesihuoltolain piiriin kuuluvien liittyjien osalta. Lisäksi sopimuksen liitteessä voidaan esittää yleisiä toimitusehtoja täydentäviä laatuvaatimuksia ja ottaa huomioon myös vesihuoltolain soveltamisalan ulkopuolelle jäävien liittyjien jätevesien laatu. Laatuvaatimuksia seuraa muun muassa lainsäädännöstä, ympäristöluvista ja käytännön tarpeista. Edelleen on pidetty tarpeellisena, että Liittyjä sitoutuu ottamaan kiinteistöjen kanssa tehtäviin liittymissopimuksiin sellaiset ehdot, että tämän sopimuksen mukaiset laatuvaatimukset voidaan täyttää. Määrän ylittyminen otetaan huomioon jo edellä kohdissa 12 ja 13. Sopimusehdossa todetaan, että jos Liittyjän toimittama jätevesi ei täytä niitä laatuvaatimuksia, jotka ilmenevät 14-kohdassa tarkoitetuista asiakirjoista, Liittyjä vastaa Vastaanottajalle siitä mahdollisesti aiheutuvista ylimääräisistä kustannuksista. Vastaanottajalle aiheutuvat ylimääräiset kustannukset selvitetään, jos ylitys tapahtuu. Ne ovat erilaiset kussakin yksittäistapauksessa. Korvauksen ylimääräisistä kustannuksista tulisi kuitenkin sisältää myös pääomakulut.

Puhdistamon toiminnan kannalta ongelmallisin jätevesityyppi ovat teollisuusjätevedet. Sen vuoksi on pidetty tarpeellisena, että Vastaanottajalle puhdistamon hoidosta vastaavana sopijapuolena varataan tilaisuus ainakin lausunnon antamiseen Liittyjän ja teollisuuslaitoksen välisen sopimuksen ehdoista neuvotteluvaiheessa. Kyse on lähinnä vesihuoltolain 10 § 4 momentissa tarkoitettujen poikkeuksellisen jäteveden johtajien sopimusten ehdoista. Lisäksi sopimusehdossa todetaan, että teollisuusjätevesien osalta noudatetaan Vastaanottajan kulloinkin voimassa olevia ohjeita ja raja-arvoja. Teollisuuden jätevesien osalta voidaan sopimusehtojen mallina käyttää Vesilaitosyhdistyksen julkaisua nro 50 "Teollisuusjätevesiopas. Asumajätevesistä poikkeavien jätevesien johtaminen viemäriin". Se käsittelee teollisuusjätevesien sopimusmalleja, raja-arvoja, val-

vontaa ja taksoja. Näin voidaan jo ennakolta pyrkiä ehkäisemään puhdistamon toimintaa häiritsevää poikkeuksellista kuormitusta ja antamaan riittävät lähtötiedot mahdollisten häiriöiden selvittämiseksi.

Jätevesien laadun varmistamista koskeva sopimusehto on tärkeä varsinkin Vastaanottajan kannalta. Sen lisäksi, että teollisuusjätevesien tulee täyttää Vastaanottajan ohjeet ja raja-arvot, vastaanottajalaitokselle voidaan tarvittaessa antaa oikeus tehdä teollisuuslaitoksen kanssa toimenpiteitä jätevesien laadun varmistamiseksi ja asettaa tarkkailu- ja esikäsitteilyvaatimuksia. Lisäksi voidaan sopia siitä, että Vastaanottaja huolehtii erityisjätevesiä tuottavien liittyjien tarkastuksista ja valvonnasta ja voi antaa ohjeita.

Sopimukset on suositeltavaa solmia kolmikantasopimuksina Vastaanottajan, Liittyjän ja teollisuuslaitoksen välillä. Vastaanottajan oikeudet tulisi vähintään kirjata esimerkiksi teollisuuslaitoksen ja Liittyjän väliseen sopimukseen, jotta ne sitoisivat teollisuuslaitosta. Mikäli teollisuuslaitos ei vastaa jätevesiensä tarkkailusta omalla kustannuksellaan, teollisuuslaitosten tarkkailutoiminta voidaan kirjata puhdistamon käyttökustannukseksi, jolloin kumpikin maksaa siitä kuormituksen suhteessa (kohdat 15, 20).

15. Jätevesien laadun ja määrän tarkkailu

Laadun tarkkailu

Jätevedenpuhdistamon toiminnan turvaaminen edellyttää jätevesien laadun säännönmukaista tarkkailua. Tarkkailun toteuttamisesta sopijapuolten tulee laatia ja hyväksyä erityinen tarkkailuohjelma. Tarkkailuohjelman mukaisesta tarkkailusta aiheutuvat kustannukset katsotaan puhdistamon käyttökustannuksiksi, jotka jaetaan sopijapuolten jätevesimäärien suhteessa kohdan 20 mukaan, ellei jäteveden laadusta muuta johdu. Jos Liittyjän jäteveden laatu ei täytä sopimuksessa tarkoitettuja laatuvaatimuksia, Liittyjä vastaa Vastaanottajalle siitä mahdollisesti aiheutuvista ylimääräisistä kustannuksista sopimuksen 14-kohdan mukaan.

Veden määrän mittaus

Mittauslaitteiston rakentamis-, hoito- ja kustannusvastuu ratkaistaan lähinnä käytännöllisten näkökohtien perusteella siten, että mittauslaitteisto on Vastaanottajan omaisuutta, joka myös rakentaa sen ja huolehtii kustannuksellaan mittaustoiminnasta sekä kaivon/tilan ja laitteiden hoidosta ja kunnossapidosta. Näytteenottotilasta on tarkoituksenmukaista sopia samalla tavalla.

Liittyjä suorittaa Vastaanottajalle mittauslaitteiston ja näytteenottotilan rakentamisesta aiheutuneet todelliset kustannukset. Niiden laskutuksesta sanotaan jäljempänä sopimuksen kohdassa 25, johon on koottu laskutusta koskevia sopimusehtoja. Vastaanottaja kustantaa mittarin. Mittari on Liittyjän tai Vastaanottajan omaisuutta, mutta Vastaanottaja huolehtii kustannuksellaan sen hoidosta. Mittausasema/-kaivo liitetään usein Liittyjän vesihuollon kaukovalvontaan. Tästä voidaan kuitenkin poiketa, mikäli Vastaanottajalla on paremmat resurssit kaukovalvonnan suhteen. Mittausasema voidaan liittää kummankin sopijapuolen kaukovalvontaan. Mittarityypin tulee olla Vastaanottajan hyväksymä, vaikka sovittaisiinkin niin, että mittari olisi Liittyjän omaisuutta.

16. Tarkastukset

Tarkkailuohjelmaan sisältyvän säännönmukaisen laadun tarkkailun lisäksi on katsottu tarpeelliseksi antaa Vastaanottajalle oikeus suorittaa tarkastuksia ja tutkimuksia Liittyjän viemäriverkostossa. Tällaiset Vastaanottajan aloitteesta ja toimesta suoritettavat tarkastukset ja tutkimukset kustantaa yleensä Vastaanottaja. Jos kuitenkin verkostossa

havaitaan olennainen vastaanottavan viemärlaitoksen toimintaa häiritsevä virheellisyys, epäkuntoisuus tai puutteellisuus, Liittyjä maksaa tarkastuksesta ja tutkimuksesta aiheutuvat kustannukset. Tällaisena epäkuntoisuutena voitaisiin pitää esim. poikkeuksellisen suurta, 13-kohdan toisessa kappaleessa määritellyt rajat ylittävää vuotovesimäärää. Kun määrä on poikkeuksellisen suuri, on syytä selvittää, onko jätevesiviemäriin johdettu esimerkiksi hulevesiä enemmän kuin mikä on sopimuksen mukaan sallittua.

JÄTEVEDENPUHDISTAMON RAKENTAMINEN

17. Jätevedenpuhdistamon rakentamis- ja laajentamiskustannukset; nykyarvon määrittäminen

Selvyyden vuoksi sopimuksen liitteessä tulee luetella yksiselitteisesti puhdistamon rakennus- ja laajentamiskustannuksiin luettavat kustannuserät sekä määrittellä kaava puhdistamon nykyarvon laskemiseksi.

18. Jätevedenpuhdistamon rakennuskustannusten jakaminen

Kustannustenjaon perusteena käytetään sopijapuolten kapasiteettivarausten suhdetta. Mikäli on odotettavissa, että Liittyjän jätevedet poikkeavat laadultaan olennaisesti Vastaanottajan jätevesistä, kapasiteettivaraukset on syytä määrittellä muillekin kuormitustekijöille kuin jätevesien määrille. Normaalitytapauksessa sopijapuolten kustannusosuudet määritetään sopijapuolten hyväksymän kaavan mukaan, joka myös sisällytetään sopimukseen.

JÄTEVEDEN PUHDISTAMINEN

19. Jätevedenpuhdistamon käyttö- ja kunnossapitokustannukset

Selvyyden vuoksi sopimuksessa listataan puhdistamon käyttö- ja kunnossapitokustannuksiksi katsottavat erät. Käyttö- ja kunnossapitokustannuksiin on lisätty lietteen käsittely ja loppusijoitusmenot. Puhdistamon varsinaiset käyttökustannukset sisältävät lisäksi veloitettarkkailusta ja muista ympäristölupiin perustuvista veloitteista johtuvat menot.

Puhdistamon käyttö- ja kunnossapitokustannuksiksi katsotaan myös jätevesien vesistöön johtamisen sekä loppusijoitetun lietteen laadun aiheuttamista haitoista ja vahingoista maksettavat korvaukset, lukuun ottamatta korvauksia, joiden suorittaminen perustuu sopijapuolen huolimattomaan tai taitamattomaan menettelyyn. Lisäksi käyttö- ja kunnossapitokustannuksiin sisältyvät kunnossapito- ja korjaustöistä aiheutuvat menot.

Lisäksi veloitetaan hallintokulut, joiden veloittamiseen sopimusmallin 19-kohdan 4. alakohdassa tarkoitetuissa tilanteissa voidaan käyttää tiettyä prosenttimäärää [esimerkiksi 4 %/3 % tai 2 %] tai kirjanpidosta ja talousarviosta ilmenevät hallintokulut, jotka liittyvät alakohdissa 1.–3. mainittuihin toimenpiteisiin.

20. Jätevedenpuhdistamon käyttö- ja kunnossapitokustannusten jakaminen

Puhdistamon käyttö- ja kunnossapitokustannukset riippuvat kuormituksesta. Sen vuoksi näiden kustannusten jakoperusteiksi on sopimusmallissa valittu sopijapuolten mitattujen jätevesimäärien suhde. Toinen tapa on jakaa käyttö- ja kunnossapitokustannukset kapasiteettivarausten mukaan. Mikäli jätevesi on laadultaan poikkeavaa tai kuormituksen eri osatekijät on muuten syytä ottaa huomioon, sopijapuolten kuormitusosuudet määritetään yleisesti teollisuusjätevesisopimuksissa käytetyn kaavan mukaan. Apuna voidaan käyttää soveltuvin osin esimerkiksi julkaisussa ”Teollisuusjätevesiopas.

Asumajätevesistä poikkeavien jätevesien johtaminen viemäriin. Vesilaitosyhdistyksen julkaisusarja nro 50. Helsinki 2016” olevaa korotetun jätevesitaksan laskentakaavaa. Kaavan kertoimet on määritettävä kussakin tapauksessa erikseen. Ne eivät yleensä ole samoja kuin rakennuskustannuksia laskettaessa. Lisäksi on sovittava missä, milloin ja miten Liittyjän jätevesivirtaama ja kuormitustekijät mitataan, ja mihin ja miten mittaukset dokumentoidaan. Mittausajankohtien on hyvä olla yhtenevät Vastaanottajan jätevedenpuhdistamon tulevan veden kuormitustarkkailun kanssa, jotta kuormitusosuuksia voidaan vertailla luotettavasti.

LIETTEET

21. Puhdistamolietteen käsittely

Kun sopijapuolet käsittelevät lietettä tai mahdollisesti tulevaisuudessa joutuvat sitä käsittelemään, on lietteen käsittelystä, laadusta ja loppusijoituksesta hyvä sopia tämän sopimuksen yhteydessä. Sopijapuolten velvollisuudet on syytä kirjata sopimukseen.

Sopimusehdon mukaan lietteen käsittely- ja loppusijoituskustannukset sisältyvät puhdistamon käyttö- ja kunnossapitokustannuksiin, joista sanotaan sopimusmallin 19- ja 20-kohdissa. Sopimusehdon mukaan Vastaanottaja vastaa lietteen käsittelystä ja loppusijoituksesta, mutta käsittelyn ja loppusijoituksen kustannukset jaetaan sopijapuolten kesken sopimusmallin 20-kohdassa sanotulla tavalla. Tässä sopimusmallissa on lähdetty siitä, että Vastaanottaja vastaa lietteen käsittelystä ja loppusijoituksesta. Lietteen käsittelyn lopputuotteet voidaan myös jakaa jätevedenkäsittelyn sopijapuolten kesken laitosten kapasiteettivarausten suhteessa.

22. Sako- ja umpikaivolietteiden vastaanotto

Sako- ja umpikaivolietteistä voidaan sopia tarvittaessa tarkemmin erillisellä sopimuksella. Sopimuksessa voidaan malliehdossa sanottujen lisäksi sopia muistakin lietteen vastaanottoon ja käsittelyyn liittyvistä asioista. Siinä voidaan esimerkiksi sopia tarkemmin lietteen vastaanottokohdista ja paikoista. Lisäksi lietteen vaikutukset sopimuksessa tarkoitettuihin investointeihin ja kustannuksiin tulisi ottaa huomioon.

Lietejätteen haltijan on ennen lietteen siirron aloitusta laadittava siirtoasiakirja, joka sisältää tarpeelliset tiedot lietteen lajista, laadusta, määrästä, alkuperästä, toimituspaikasta ja -päivämäärästä, käsittelytavasta toimituspaikassa sekä kuljettajasta. Se on pääsääntöisesti luovutettava jätehuoltorekisteriin merkitylle kuljettajalle taikka ympäristöluvan mukaiseen paikkaan.

Paras vaihtoehto olisi, että sako- ja umpikaivolietteen vastaanotto voisi tapahtua asianmukaisella vastaanottoasemalla puhdistamolla. Jos Liittyjän verkossa otetaan vastaan lietteitä, tulisi sen tapahtua asianmukaisella aidatulla asemalla, jossa on nauhoittava kamera sekä kuorman tuojan tunnistus. Lisäksi kuorman tuojalla on velvollisuus antaa tieto, mistä ja miten paljon kuormaa on haettu ja mitä se sisältää. Jos sopijapuolet käyttävät sako- ja umpikaivolietteiden vastaanotossa yhtenäistä hinnoittelua, lietteen tuojilla ei ole tarvetta valita vastaanottopaikkaa hinnan perusteella.

VASTUU OMAISUUDESTA JA TOIMINNASTA

23. Viemäriverkoston sekä jätevedenpuhdistamon omistus

Ennen sopimuksen voimaantuloa vällinneita omistussuhteita ei ole tarkoitus muuttaa. Sopimuksessa tarkoitettujen viemäreiden ja jäteveden johtamislaitteiden omistus jakautuisi, kuten käyttö- ja kunnossapitovastuukin, kartalla ja mahdollisuuksien mukaan sanallisesti selitettyssä yksiselitteisessä liittämiskohdassa.

Tässä sopimusmallissa puhdistamon ja siihen liittyvät laitteet, kuten purkujohdon, omistaisi kuitenkin Vastaanottaja. Mahdollinen poikkeaminen näistä periaatteista on selvästi mainittava sopimustekstissä. Kuten edellä kohdan 2 yhteydessä todetaan, voidaan sopia, että vain toinen sopijapuolista vastaa investoinneista ja omistaa rakennettavat laitteet ja laitokset. Toinen maksaisi tälle korvausta ns. pääomakuluina, jotka laskutettaisiin kapasiteettivarausten suhteessa. Näin omaisuus voitaisiin kirjata omistavan sopijapuolen taseeseen. Jos päädytään tällaiseen sopimukseen, on syytä huomata, että siinä ei voida käyttää läheskään kaikkia tässä mallissa olevia ehtoja.

24. Korvaukset ja vakuutukset

Kohdassa sovitaan korvauksista sekä mahdollisista vahinko- ja vastuuvakuutuksista. Sopijapuoli, jonka hallinnassa omaisuus tosiasiallisesti on, vastaa vesihuolto-omaisuuteen kohdistuvista vahingoista, korvauksista ja vahinkovakuutuksista yleisen kontrollivastuun periaatteen mukaisesti (vahingonvaara). Jos omaisuus on sopijapuolten jaetussa omistuksessa, on sovittava, kumpi on vastuussa mahdollisten vakuutusten ottamisesta ja ylläpidosta. Vahinko voi olla yllättävä ja tuottamuksesta riippumaton taikka toimintaan liittyvä tuottamuksesta aiheutuva vahinko, jonka syntymiseen varaudutaan toiminnan vastuuvakuutuksella.

Jos vakuuttamisesta sovitaan, sopijapuoli voi vastata omaisuutensa vakuuttamisen lisäksi oman vesihuoltotoimintansa vastuuvakuuttamisesta vahinkojen varalta. Vastuuvakuutus voi kattaa mm. ylläpidon ja oman rakentamisen vahingot sekä vesihuollon keskeytymisen. Sopijapuoli sitoutuu yleensä vaatimaan urakoitsijoilta vähintään vastavia vahinkovastuuvakuutuksia. Vahinkovastuuvakuutuksen omavastuun määrästä voi myös sopia mm. urakoitsijoiden kanssa.

HALLINTO JA TALOUS

25. Laskutus

Kohdan 25 ensimmäisessä kappaleessa sovitaan siitä, miten sopijapuolet suorittavat osuutensa rakennus- ja/tai uusimis-, muutos- ja/tai laajennuskustannuksista. Ellei toisin sanota, tämä koskee kaikkia tässä sopimuksessa tarkoitettuja rakennus-, uusimis-, muutos- ja laajennuskustannuksia.

Toisessa kappaleessa sovitaan siitä, miten edellä kohdassa 15 tarkoitettut mittauslaitteiston ja näytteenottotilan rakentamiskustannukset laskutetaan.

Kolmannessa kappaleessa sovitaan siitä, miten edellä sopimuksen 11-kohdassa ja 19-kohdassa tarkoitettut käyttö- ja kunnossapitokustannukset laskutetaan. Käyttö- ja kunnossapitokustannukset laskutetaan jäteveden hinnassa viimeisimmän hyväksytyyn tilinpäätöksen mukaisia toteutuneita kustannuksia vastaavina ennakkoerinä. Tilinpäätökseen perustuva tasauslaskutus toimitetaan kustannusten syntymistä seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä. Vaihtoehtoisesti voidaan sopia jostain muusta ajankohdasta, johon mennessä tasauslaskutus toimitetaan.

Jätevedestä laskutetaan joko kuukausittain/neljännesvuosittain/puolivuosittain (etukäteen) tai mittauksen perusteella jälkikäteen. Laskutus käynnistyy, kun jäteveden vastaanottaminen on alkanut. Sopimukseen voidaan ottaa enintään yksi jäteveden laskutamisesta koskevista vaihtoehtoista. Lienee tarpeen ottaa sopimusmalliin myös sellainen ehto, jossa todetaan yksiselitteisesti, että Vastaanottaja veloittaa Liittyjältä jätevedestä maksua. Lisäksi todetaan maksun perusteet, joista yhtenä on mainittu voi olla esimerkiksi Liittyjän osuus verkoston ja puhdistamon käyttö- ja kunnossapitokustannuksista. Silloin, kun se on tarkoituksenmukaista, hinnoitteluperusteet voidaan esittää tarkemmin liitteessä (kts. talousvesihuollon yhteistyötä koskevan sopimusmallin 21-kohta). Sopimusta tehtäessä sopijapuolilla tulee olla varmasti yhtenäinen käsitys siitä, miten menettellään.

Ajan mittaan jommankumman sopijapuolen käsitykset saattavat muuttua tai edessä voi olla sopijapuolen vaihtuminen. Sen takia sopijapuolten oikeuksista ja velvoitteista tulisi sopia mahdollisimman yksiselitteisesti, maksuvelvoitteet mukaan lukien.

Ennen sopimuksentekoa verotuskysymykset on syytä selvittää verotoimiston kanssa. Sopimuksissa todetaan yleensä arvonlisäveron suorittamisesta. Kohdassa 25 todetaan, että sopimuksessa tarkoitettuun maksuun tai muuhun suoritukseen lisätään voimassa olevan lainsäädännön mukainen arvonlisävero, kun se on lain mukaan arvonlisäverollinen. Jos sopimukseen kirjattaisiin euromääriä, niiden yhteydessä tulisi todeta myös arvonlisäverosta.

Vaihtoehtoinen tapa käyttö- ja kunnossapitokustannusten laskutukselle

Vaihtoehtoisesti käyttö- ja kunnossapitokustannusten laskutuksesta voidaan sopia esimerkiksi niin, että ne laskutetaan edellä mainituin aikaväleihin erillään jätevesilaskusta edellisen kalenterivuoden todellisia kustannuksia vastaavina ennakkoerinä. Tilinpäätökseen perustuva tasauslaskutus toimitetaan seuraavan kalenterivuoden loppuun mennessä (tai vaihtoehtoisesti voidaan sopia, että se toimitetaan johonkin aikaisempaan ajankohtaan mennessä).

26. Viivästyskorko

Kohdassa 26 on viivästyskorkoa koskeva ehto. Ehto on tarpeen, koska jos viivästyskorosta ei sanota mitään sopimuksessa, sitä ei voida veloittaa. Kohdan 26 mukaan viivästyskorko määräytyy korkolain mukaan. Se tarkoittaa, että Suomen Pankki ilmoittaa kesä- ja joulukuussa kulloinkin seuraavalla puolivuotiskaudella viivästyskoron määrittämisessä käytettävän viitekoron. Viivästyskorko on viitekorko lisättynä korkolain mukaisella 7 prosenttiyksiköllä. Vaihtoehtoisesti viivästyskorolle sovitaan sopimusta tehtäessä jokin kohtuullinen prosentti, joka kirjataan sopimukseen [vuotuinen _____%:n viivästyskorko].

27. Yhteistoiminta

Sopimusehdossa on sovittu yhteistoimintaan liittyvien kokousten määrä/vuosi ja niiden ajankohta. Lisäksi on lueteltu ne asiat, jotka ainakin käsitellään yhteistoimintakokouksessa. Kokouksen tavoitteena on sopimusehtojen toteutumisen tarkistus, sopimusta koskevien mahdollisten haasteiden ja kehitysehdotusten läpikäynti sekä tiedonvaihto toisen sopijapuolen toiminnasta ja suunnitelmista, joilla voi olla vaikutuksia sopimuksen piirissä oleviin toimintoihin. Yhteistoiminnan merkitys sopimusehtojen onnistumisen eli turvallisen ja häiriöttömän jätevesihuollon kannalta on merkittävä.

Sopijapuolet voivat myös sopia henkilöstön sitouttamisesta sopimuksissaan vesihuollon yhteistoimintaan ja erityisesti varautuen häiriöiden ja poikkeustilanteiden hallintaan sekä vahinkojen torjumiseen ja rajoittamiseen. Yhteistoiminta kattaa myös vastuuhenkilöiden nimeämisen ja toiminnan sekä muun henkilöstön toiminnan ja vastuusuhteet häiriö- ja poikkeustilanteissa.

28. Luvat ja lupiin perustuvat kustannukset

Kohdan 28 alussa todetaan, miten sopijapuolet vastaavat jätevedenpuhdistamon toimintaan liittyvien ympäristölupien hakemisesta ja toteuttamisesta. Ympäristölupaehdoissa esitettyjen jäteveden laatua ja viemäriverkostoa koskevien vaatimusten osalta sovitaan, että myös Liittyjän tulee noudattaa niitä, vaikka ne annettaisiinkin Vastaanottajan ympäristöluvassa.

Kustannukset, jotka aiheutuvat jätevedenpuhdistamon lupien hakemisesta, lupaehtojen perusteella kolmannelle maksettavista korvauksista ja lupaehtoihin perustuvista tutkimuksista, selvityksistä sekä muista velvoitteista, jaetaan sopijapuolten kesken edellä kohdassa 20 sovitun jakoperusteen mukaisesti. On syytä pohtia sitä, mihin kustannuksiin kuuluvat kolmansille mahdollisesti maksettavat korvaukset, jotka perustuvat ympäristöluvan ehtoihin. Voidaanko myös ne katsoa käyttökustannuksiksi? Tässä mallissa ne on sijoitettu puhdistamon käyttökustannuksiin.

VAHINGOT JA POIKKEUKSELLISET TILANTEET

29. Vastuu kolmansille osapuolille aiheutuvista vahingoista

Tässä kohdassa käsitellään kolmansille osapuolille maksettavaa korvausta ja maksuvastuun jakamista, esimerkiksi jos jätevesien päästämisestä tai vuodoista aiheutuu vahinkoja. Tässä kohdassa tarkoitetaan sellaisia vastuita, joita saattaa syntyä ennalta arvaamattomasti toiminnan aikana.

Edellä kohdassa 28 viitattiin puolestaan sellaisiin korvauksiin, jotka perustuvat ympäristölupaehdointiin. Kohdassa 29 tarkoitettut vastuut ja vahingonkorvaukset ovat eri asia kuin ne ympäristölupien ehtoihin perustuvat korvaukset, joita mahdollisesti määrätään maksettavaksi kolmannelle osapuolelle luvan yhteydessä.

Välillisistä vahingoista

Tässä sopimusmallissa sopijapuolten välistä vahingonkorvausvelvollisuutta käsitellään lähinnä kohdassa 29. Vaihtoehtoisesti vahingonkorvauksista voidaan sopia toisinkin kuin mallissa. Tässä sopimusmallissa välillisiä vahinkoja ei ole rajattu korvausvelvollisuuden ulkopuolelle, mutta se on mahdollista. Käytännössä sopimuksia laadittaessa onkin syytä pohtia, onko tarvetta rajoittaa sopijapuolten toisilleen aiheuttamien vahinkojen korvausvelvollisuus välittömiin vahinkoihin ja rajata välilliset vahingot sen ulkopuolelle. Myös välillisten vahinkojen tulisi kuitenkin kuulua korvausvelvollisuuden piiriin silloin, kun vahingon syynä on sopijapuolen tahallisuus tai huolimattomuus. Vesihuoltolain 28 §:n mukaan välillisenä vahinkona pidetään muun muassa vahinkoa, joka aiheutuu muuhun sopimukseen perustuvasta velvoitteesta. Vesihuoltolaki ei koske vesihuoltolaitosten välistä kauppaa. Lisäksi kauppalain 67 §:ssä on lueteltu välilliset vahingot. Ei ole kuitenkaan selvää, miten kauppalakia sovelletaan tässä mallissa tarkoitettuun sopimukseen. Jos jompaakumpaa edellä mainituista pykälistä halutaan käyttää apuna välillisten vahinkojen määrittelyssä, sopimuksessa tulee viitata asianomaiseen pykälään.

Pykäläviittaus ei ole silti ainoa eikä ehkä edes paras tapa ottaa välilliset vahingot huomioon. Sen sijasta sopimukseen voidaan kirjoittaa näkyviin, mitä siinä tarkoitetaan välillisillä vahingoilla, ja ottaa mallia esimerkiksi vesihuoltolain 28 §:n 3 momentista.

30. Poikkeukselliset tilanteet

Tämän kohdan kirjoittamisessa on käytetty apuna vesihuoltolaitoksen yleisten toimitusehtojen mallia. Tässä kohdassa käsitellään toimintaa poikkeuksellisissa tilanteissa. Esimerkiksi jäteveden vastaanottamisen tai toimittamisen keskeyttäminen on poikkeuksellista.

Jäteveden vastaanottaminen tai toimittaminen joudutaan joskus keskeyttämään. Syynä voivat olla esimerkiksi laajat korjaus- tai huoltotyöt. Kun tiedossa on keskeyttämistarve, joka johtuu korjaus- tai huoltotöistä tai muusta ennalta arvattavasta syystä, keskeytyksestä tulee sopia etukäteen. Keskeytys voidaan toteuttaa ilman korvausvelvollisuutta, kun siitä sovitaan etukäteen.

Lisäksi sopimuksen 30-kohdan toisessa kappaleessa luetellaan ne tilanteet, joissa sopijapuolelle ei synny korvausvelvollisuutta. Siinä on otettu huomioon, että keskeytystarve voi syntyä myös ennalta arvaamatta ja ilman keskeyttäneen sopijapuolen myötävaikutusta. Sopijapuolet olisivat kuitenkin velvollisia ilmoittamaan toisilleen mm. toiminnan mahdollisista poikkeuksista ja keskeytyksistä olosuhteet huomioon ottaen. Kun jäteveden vastaanottaminen on ilmeisen mahdotonta ja kyseessä ei ole lyhytaikainen tai ennalta sovittu keskeytys, sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan sellaisista toimenpiteistä, joilla voidaan vähentää keskeytyksestä aiheutuvia vahinkoja.

31. Vahingon torjuminen ja rajoittaminen

Sopijapuolten tulee vahingon uhatessa tai sattuesssa ryhtyä kaikkiin sellaisiin toimiin, joita sopijapuolelta voidaan kohtuudella vaatia ja edellyttää vahingon torjumiseksi tai rajoittamiseksi. Kustannukset, jotka aiheutuvat sopijapuolelle vahingon torjumisesta ja rajoittamisesta toisen sopijapuolen vastuualueella, on korvattava.

Sopijapuolten on henkilöstön kanssa laadittavissa sopimuksissa huolehdittava, että vesihuoltolaitoksen palvelut turvataan häiriötilanteissa molempien sopijapuolten edut huomioon ottaen. Ehto on yhdenmukainen vesihuollon häiriötilanteisiin varautumisen kanssa.

Sopimukset edellyttävät vastuuhenkilöiden nimeämistä erilaisiin häiriö- ja poikkeustilanteisiin, työnantajan työjohto-oikeuden ja vastuuhenkilön johto-oikeuden tarkentamista poikkeus- ja häiriötilanteissa sekä poikkeus- ja häiriötilanteiden työturvallisuusjärjestelyjen ohjeistusta.

32. Ylivoimainen este

Sopimusmallin 32-kohdassa määritellään, millaista tapahtumaa tarkoitetaan ylivoimaisella esteellä, johon edellä viitataan. Ylivoimainen este voidaan määritellä myös toisin, mutta ei ole kuitenkaan tarkoituksenmukaista yrittää luetella tyhjentävästi kaikkia niitä tilanteita, jotka katsotaan ylivoimaiseksi esteeksi. Sopimusehtoon voidaan silti lisätä tarkentava maininta esim. siitä, että lakkoa ja muuta työtaistelutoimenpidettä pidetään ylivoimaisena esteenä silloinkin, kun toimenpide kohdistuu suoritusvelvolliseen sopijapuoleen tai kun tämä on siihen osallisena.

ERIMIELISYYDET

33. Erimielisyydet

Kohdassa sovitaan sopimusta koskevien erimielisyyksien ratkaisemisesta käräjäoikeudessa. Kohdassa on otettu huomioon toiminnan läpinäkyvyysvaatimukset sekä tarpeen mukaan salassa pidettävät tiedot. Välimiesmenettelyä ei suositella sen ollessa lähtökohtaisesti kokonaisuudessaan salainen, koska vesihuoltolaitoksen toiminnan on oltava läpinäkyvää. Välimiesmenettelyn kustannukset voivat muodostua varsin korkeiksi.

Vesihuoltoon liittyy myös salassa pidettäviä tietoja. Sopijapuolet voivat sopia, että ne hakevat mahdollisille liikesalaisuuksille tai muulle luottamukselliselle tiedolle oikeudenkäynnin julkisuudesta yleisissä tuomioistuimissa annetun lain mukaista salassapitomääräystä.

SOPIMUKSEN MUUTTAMINEN, VOIMAANTULO JA IRTISANOMINEN

34. Sopimuksen tarkentaminen tai muuttaminen

Malliehdon tarkoitus on helpottaa sopimuksen tarkentamista tai muuttamista niin, että koko sopimusta ei tarvitsisi purkaa. Jätevesihuollon toiminnalle sekä laajoja hankkeita koskeville sopimuksille on luonteenomaista, että ne lähtökohdat ja oletukset, joiden varaan sopimus on rakennettu, saattavat olennaisesti muuttua ajan myötä. Muutoksia ei voida ennustaa tarkasti. Niinpä monia vastaisuudessa eteen tulevia kysymyksiä on jätettävä avoimeksi.

Sopijapuolet voivat ainoastaan sitoutua tasavertaiseen yhteistyöhön myös muuttuneissa olosuhteissa. Tätä nk. lojaliteettiperiaatetta on korostettu sopimusmallin 33-kohdassa, jossa sopijapuolet sitoutuvat neuvottelemaan keskenään sopimuksen muuttamisesta, kun olosuhteiden muutos sitä edellyttää. Sopimusta on voitava muuttaa silloin, kun sopimuksen voimassapitäminen olemassa olevin ehdoin olisi kohtuutonta toiselle sopijapuolelle tai molemmille. Tällainen tilanne voi syntyä mm. silloin, kun pakottava lainsäädäntö tai viranomais määräys muuttuu tai tekninen kehitys, sopijapuolen olosuhteiden olennainen muuttuminen tai muu vastaava syy niin vaatii.

Myös hinnoitteluperusteita voidaan tarkistaa tämän kohdan nojalla, jos edellä sanotut muutosperusteet ovat olemassa. Sen sijaan jäteveden hinta tulee tarkistettua vuosittain tasauslaskutuksen yhteydessä, koska 25-kohdan mukaan tasauslaskutus perustuu edellisen tilikauden tilinpäätökseen.

35. Sopimuksen voimaantulo, siirtäminen, irtisanominen ja purkaminen

Kohtaan 35 sisältyvät tavanmukaiset sopimuksen voimaantuloa ja irtisanomista koskevat lausekkeet. Lisäksi kohtaan on otettu määräys sopimuksen irtisanomisen yhteydessä tai purkautumistilanteessa toimitettavasta taloudellisesta välienselvittelystä.

On kohtuullista, että Liittyjälle sopimuksen purkaututtua tai päättyttyä irtisanomisen takia maksetaan takaisin tämän suorittamaa rakennuskustannusosuutta vastaava osuus jätevedenpuhdistamon ja muiden yhteisessä käytössä olleiden laitteiden nykyaikavasta siltä osin kuin Vastaanottaja voi käyttää vapautuvaa kapasiteettia hyväkseen. Sopimuksen voimassapysyminen ja pitkä kestoaika on sopijapuolten kannalta olennaista.

Ensisijaisesti tulisi turvautua sopimuksen tarkistamiseen olosuhteiden muuttuessa. Toisaalta olisi kohtuutonta, että sopimusta ei voitaisi koskaan sanoa irti. Sopimuksen irtisanomiseen tulisi päätyä olosuhteiden muuttuessa vain silloin, kun sopimuksen voimassapitäminen on ilmeisen kohtuutonta sopijapuolen kannalta.

Sopimuksen irtisanominen on eri asia kuin sen purkaminen. Purkaminen on luonteeltaan toisenlainen ja erittäin poikkeuksellinen toimenpide. Purkaminen liittyy esimerkiksi siihen, että sopimussuhteessa tapahtuu jotain odottamatonta, jota ei ole mahdollista korjata. Sopimusta ei saa purkaa ilman perusteltua aihetta, sillä seurauksena voi olla vahingonkorvausvelvollisuus. Perusteltu aihe voi olla esimerkiksi se, että sopimuksen mukainen suoritus käy mahdottomaksi.

Sopijapuolen yhdistyessä kolmanteen vesihuoltolaitokseen voimassa olevien sopimusten velvoitteet tulee ottaa huomioon jo suunniteltaessa yhdistyvän laitoksen toimintaa. Lisäksi ne tulee kirjata yhdistymissopimukseen ja säilyttää. On hyvä muistaa, että sopimuksen velvoitteet sitovat sopijapuolia irtisanomisajan, jos sopimus joudutaan sanomaan irti toisen sopijapuolen yhdistyessä kolmanteen. Yhdistymisessäkin voidaan usein selvittää sopimuksen tarkistamisella vastaamaan muuttuneita olosuhteita. Sopimusmallissa tarkoitetut hankkeet ovat pitkäaikaisia, joten sopimuksen irtisanomista tulisi välttää myös vesihuoltolaitosten yhdistymisissä.

36. Liitteet

Edellä sopimuksen ehtoissa on monessa kohtaa viitattu liitteisiin. Kohdassa 35 luetellaan kootusti liitteinä olevat asiakirjat.

Lähdeteoksia ja muuta sopimukseen liittyvää aineistoa:

Sopimusmalli perustuu Vesilaitosyhdistyksen hallinto- ja talousneuvostossa vuosina 2005–2007 laadittuun, vuonna 2007 hyväksytyyn ja vuonna 2008 käyttöön otettuun kaksiosaiseen julkaisuun ”Sopimus vesijohdon rakentamisesta ja veden toimittamisesta sekä sopimus jätevesien johtamisesta ja käsittelystä”. Mallia on päivitetty vastaamaan voimassa olevaa lainsäädäntöä sekä täydennetty kolmannella osuudella koskien häiriötilanteita.

Teollisuuden jätevesisopimusten malleja on mm. Vesilaitosyhdistyksen julkaisussa nro 50 ”Teollisuusjätevesiöpas. Asumajätevesistä poikkeavien jätevesien johtaminen viemäriin”.

Sopimusehtojen muotoilussa voidaan käyttää joltain osin apuna esimerkiksi vesihuoltolaitoksen yleisiä toimitusehtoja, jotka eivät yleensä sellaisenaan sovellu vesihuoltolaitosten välisten tai vesihuoltolaitoksen ja teollisuusliittyjän sopimuksen liitteeksi.

4 OSA 2

4.1 C. SOPIMUS YHTEISTYÖSTÄ VESIHUOLLON HÄIRIÖTILANTEISSA

4.1.1 Sopimusmallin sisällysluettelo

SOPIMUKSEN OSAPUOLET	60
SOPIMUKSEN TARKOITUS JA LAAJUUS.....	60
SOPIMUKSEN SOVELTAMISALA.....	60
VASTUUNJAKO OMAISUUDESTA JA TOIMINNASTA.....	61
PÄÄPERIAATE KUSTANNUSTEN JAOSTA JA KORVAUKSISTA.....	61
PÄÄPERIAATE RESURSSIEN PRIORISOINNISTA.....	61
SANKTIOINTI	62
SEURANTA JA YHTEISTOIMINTA	62
SOPIMUKSEN TARKENTAMINEN TAI MUUTTAMINEN	62
SOPIMUKSEN VOIMAANTULO, SIIRTÄMINEN, IRTISANOMINEN JA PURKAMINEN 62	
MALLILIITTEET	63
LIITE 1. DESINFIOINTIKALUSTO	64
LIITE 2. VARAVEDENJAKELUKALUSTO	67
LIITE 3. VARAVOIMAKALUSTO	69
LIITE 4. VARAOSAVARASTO	72
LIITE 5. HENKILÖSTÖN KÄYTTÖ HÄIRIÖTILANTEISSA	74

4.1.2 Sopimusmalli

SOPIMUKSEN OSAPUOLET

XX

YY

tarvittaessa useampi, jatkossa yhdessä myös: "sopijapuolet".

SOPIMUKSEN TARKOITUS JA LAAJUUS

Tässä sopimuksessa sovitaan yhteistyöstä vesihuollon häiriötilanteissa. Sopimuksen tarkoituksena on ennaltaehkäistä häiriötilanteita ja niiden haitallisia vaikutuksia sekä organisoida sopijapuolten yhteistyö häiriötilanteissa, niiden haittojen minimoinnissa ja niistä palautumisessa.

SOPIMUKSEN SOVELTAMISALA

Sopijapuolet sopivat yhdessä, missä tilanteissa sopimusta sovelletaan. Soveltaminen voi olla sopimuksen osa-alueilla erilaista, kuten äkillisissä häiriötilanteissa tarvittavat toiminnot vs. yhteisesti pidettävät, ennalta sovitut harjoitukset.

Tämä sopimus kattaa seuraavat osa-alueet (valitaan):

Talousvesi

- Talousveden desinfiointikalusto
- Varavedenjakelukalusto
- Varavoimakone
- Varaosavarasto
- Henkilöresurssien käyttö häiriötilanteissa
- Yhteinen tiedottaminen
- Yhteisharjoitukset ja -suunnittelu
- Yhteisen verkoston / muut yhteiset hankinnat
 - rakentamisen urakat
 - tavarat
 - palvelut
- Muu, mikä _____

Jätevesi

- Jäteveden puhdistuskalusto
- Ylivuodot, hulevedet, ohjuoksutukset
- Varaosavarasto
- Yhteistyö teollisuusjätevesisopimuksien ja esikäsittelyn hyväksymisessä
- Henkilöresurssien käyttö häiriötilanteissa
- Energiatehokkuus
- Jäteveden aineiden hyödyntäminen
- Yhteinen tiedottaminen
- Yhteisharjoitukset ja -suunnittelu

- Yhteisen verkoston / muut yhteiset hankinnat
- rakentamisen urakat
 - tavarat
 - palvelut
- Muu, mikä _____

Jokaisesta osa-alueesta laaditaan erillinen sopimusliite, jossa kuvataan kyseisen osa-alueen yksityiskohtaiset sopimusehdot.

VASTUUNJAKO OMAISUUDESTA JA TOIMINNASTA

Sopijapuoli, jonka hallinnassa omaisuus tosiasiallisesti on, vastaa vesihuolto-omaisuuteen kohdistuvista vahingoista, korvauksista ja vahinkovakuutuksista yleisen kontrollivastuun periaatteen mukaisesti (vahingonvaara). Sopijapuoli huolehtii omaisuuden asianmukaisesta ylläpidosta, korjaamisesta ja uusimisesta. Sopijapuoli huolehtii/ei huolehdi hallinnassaan olevan omaisuuden vahinkovakuuttamisesta täydestä arvosta.

Sopijapuoli vastaa omassa vesihuoltotoiminnassaan aiheuttamista vahingoista. Sopijapuoli vastaa/ei vastaa omassa vesihuoltotoiminnassaan aiheutuvien vahinkojen vastuuvakuuttamisesta, mikä on ehto tämän sopimuksen voimassaololle. Vakuutuksen on katettava myös

- Vesihuollon keskeytyminen
- Ylläpidon ja oman rakentamisen vahingot

Sopijapuoli sitoutuu vaatimaan urakoitsijoilta vähintään vastaavia vahinkovastuuvakuutuksia.

Vahinkovastuuvakuutuksen omavastuu saa olla enintään _____ euroa.

PÄÄPERIAATE KUSTANNUSTEN JAOSTA JA KORVAUKSISTA

Kustannusjaossa noudatetaan seuraavaan periaatejakoa:

1) Varautuminen häiriötilanteeseen

Häiriötilanteeseen varautumista koskevassa (esim. henkilöresurssi, varavoimakoneen hankinta ja ylläpito) toiminnassa kustannukset katetaan vuosimaksulla, jossa palvelun tuottaja sitoutuu toimittamaan palvelun ja palvelun ostaja maksaa saamastaan vakuudesta vuosimaksua. Vuosimaksu määritetään talousvesimäärien suhteessa todellisista resurssien ylläpitokuluista. Lisäksi sovitaan resurssien erillisestä käyttömaksusta.

2) Häiriötilanteessa toimimisen kustannukset

Häiriötilanteessa sovelletaan kustannusjakoa, jossa palvelun tuottaja veloittaa vain toteutuneet kustannukset (esim. kaluston vuokra).

Sopimusliitteissä määritetään tarkemmin kunkin osa-alueen kustannustenjako ja korvaukset.

PÄÄPERIAATE RESURSSIEN PRIORISOINNISTA

Sopijapuolet sopivat resurssien jaosta kussakin liitekohdassa siten, että mikäli resurssin tarve on useammalla sopijapuolella yhtä aikaa eikä resursseja riitä kaikille, on tällaista tilannetta varten etukäteen selvitetty ja sopimukseen kirjattu ostopalvelu tai muu

kolmannen tahon tarjoama vastaava resurssi, jonka kustannusten jaosta sovitaan sopimusliitteissä. Resurssin käyttöoikeus on ensisijaisesti sillä sopijapuolella, joka ensimmäisenä ilmoittaa muille sopijapuolille resurssin käyttötarpeesta. Resurssien jako äkillisessä häiriötilanteessa neuvotellaan aina sopijapuolten sekä tarvittaessa terveydensuojeluviranomaisen ja/tai ympäristönsuojeluviranomaisen kesken tapauskohtaisesti.

SANKTIOINTI

Mikäli tässä sopimuksessa sovitun vastaisesti sopijapuoli laiminlyö resurssin ylläpitämisen/hankkimisen, tulee kyseisen sopijapuolen korvata vuosimaksua maksaneelle sopijapuolelle vuosimaksu enintään _____ vuodelta ja mikäli resurssille on ollut tarvetta, vastaavan resurssin hankintamenot toteutuneen mukaisesti.

SEURANTA JA YHTEISTOIMINTA

Sopijapuolet kokoontuvat vähintään kerran vuodessa sopimuskatselmukseen, jossa käydään läpi ainakin seuraavat asiat:

- Sopimuksen sisällön läpikäynti
- Sopijapuolten yhteyshenkilöt
- Sopimuksen soveltamistilanteiden läpikäynti
- Sopimusehdoissa havaitut haasteet tai kehitysideat
- Sopimuksen tarkentamistarpeet
- Sopimuksen laajentamistarpeet (uudet osa-alueet)
- Sopimuksen ja sen liitteiden mukaisesta yhteistoiminnasta sopiminen (tutustumiskäynnit, koulutukset, harjoitukset)
- Sopijapuolten varautumissuunnittelussa ja/tai riskienarvioinnissa tapahtuneet muutokset ja päivitykset
- Seuraavan sopimuskatselmuksen ajankohdasta päättäminen

Tarvittavasta yhteistoiminnasta (tutustuminen, koulutus, harjoitukset ym.) sovitaan osaluueittain sopimusliitteissä.

SOPIMUKSEN TARKENTAMINEN TAI MUUTTAMINEN

Sopimusta voidaan tarvittaessa tarkentaa yksityiskohtaisemmaksi, jos sopijapuolet niin sopivat. Lisäksi sopijapuolet voivat laajentaa sopimusta ottamalla sopimuksen piiriin uusia varautumisyhteistyön osa-alueita.

Sopijapuolet neuvottelevat sopimuksen muuttamisesta, mikäli siihen muuten ennen sopimuksen voimassaolon päättymistä ilmenee riittävä syy. Riittävä syy voi olla esimerkiksi pakottavan lainsäädännön tai viranomais määräyksen muutos, tekninen kehitys, sopijapuolen olosuhteiden olennainen muuttuminen tai muu vastaava syy. Sopimusta on muutettava, jos vesihuolto- tai muu lainsäädäntö sitä edellyttää.

SOPIMUKSEN VOIMAANTULO, SIIRTÄMINEN, IRTISANOMINEN JA PURKAMINEN

Tämä sopimus tulee voimaan, kun sopijapuolten toimivaltaiset edustajat ovat sen allekirjoittaneet ja päätökset sopimuksen hyväksymisestä ovat tulleet lainvoimaisiksi tai ne on pantu täytäntöön muutoksenhausta huolimatta.

Sopimus voidaan irtisanoa päättymään _____ kuukauden kuluttua irtisanomisesta. Sopimus voidaan irtisanoa sopimusrikkomuksen takia _____ kuukauden irtisanomisajalla, jos sopimusrikkomus vaarantaa sopijapuolen vesihuoltovelvollisuuksien noudattamista, sopimusrikkomusta ei ole korjattu _____ kuukauden sisällä kirjallisista reklamaatioista

huolimatta eikä sopijapuolten vesihuoltovelvollisuuksien noudattaminen irtisanomisen takia vaarannu.

Sopimuksen tultua irtisanotuksi tai puretuksi toimitetaan sopijapuolten kesken taloudellinen välienselvittely niiden osa-alueiden osalta, joissa sopijapuolet ovat panostaneet yhteistyöhön taloudellisesti ja joissa taloudellinen panos on yksiselitteisesti määritettävissä.

MALLILIITTEET

Liite 1	Talousveden desinfiointikalusto
Liite 2	Varavedenjakelukalusto
Liite 3	Varavoimakone
Liite 4	Varaosavarasto
Liite 5	Henkilöressurssien käyttö häiriötilanteissa

Tätä sopimusta on laadittu x (n) samasanaista kappaletta, yksi jokaiselle sopijapuolelle.

Päiväys

Allekirjoitukset

LIITE 1. DESINFIOINTIKALUSTO

1. SOPIJAPUOLET

X

Y

tarvittaessa useampi

2. SOPIMUKSEN KOHDE JA TARKOITUS

Sopimuksen kohteena on yhteisen desinfiointikaluston hankinta, varastointi, ylläpito ja siihen liittyvät harjoitukset ja koulutukset.

Desinfiointikalusto hankitaan talousveden laatuhäiriöiden varalle ja vastaamaan veloitteeseen talousveden desinfiointivalmiudesta 6 tunnin kuluttua saastumisepäilystä.

3. KALUSTON HANKINTA, HANKINTAKUSTANNUSTEN JA OMISTUKSEN JAKO

A) Sopijapuolellet hankkivat kaluston _____ kpl yhteisesti ja osallistuvat sen hankintakustannuksiin tässä sovituksessa suhteessa _____.

Kaluston omistus jakautuu seuraavasti: _____.

TAI

B) Sopijapuoli X hankkii ja omistaa kaluston _____ kpl.

4. KALUSTON JA KEMIKAALIN VARASTOINTI JA YLLÄPITO

Sopijapuoli X vastaa desinfiointikaluston varastoisesta paikassa _____.

Sopijapuoli X vastaa kaluston säännöllisestä huoltamisesta ja käyttökunnon testaamisesta. Sopimuksen liitteenä on esitetty huolto- ja testausohjelma.

A) Sopijapuoli X vastaa siitä, että paikassa _____ on aina käyttökelpoista (enintään 3 kk vanhaa) kloorikemikaalia asianmukaisesti varastoituna (kylmässä, pimeässä). Sopijapuolella Y on jatkuva pääsy kemikaalin ja kaluston varastointipaikkaan. Kemikaalin hankkimis- ja avaamispäivä merkitään säilytysastioihin selkeästi.

TAI

B) Sopijapuolellet hankkivat kloorikemikaalin tarvittaessa paikasta _____.

5. KALUSTON KÄYTTÖ

Kaluston käyttötarpeesta ilmoitetaan toiselle sopijapuolelle / muille sopijapuolille heti tarpeen ilmettyä. Kalustoa käyttävä sopijapuoli huolehtii kaluston käytön jälkeisestä puhdistamisesta ja palauttamisesta sovittuun varastointipaikkaan sekä tilanteen päättämisen tiedottamisesta muille sopijapuolille.

Se sopijapuoli, joka ilmoittaa kaluston käyttötarpeesta ensimmäisenä toiselle sopijapuolelle, on oikeutettu käyttämään kalustoa niin kauan, kuin tilanne vaatii. Mikäli käyttötarve ilmenee sopijapuolella silloin, kun kalusto on jo toisen sopijapuolen käytössä,

hankitaan vastaava kalusto ostopalveluna paikasta _____, joka on yhdessä ennakkoon sovittu/selvitetty.

Mikäli käyttötarve ilmenee usealla sopijapuolella samanaikaisesti, neuvotellaan kaluston käytön priorisoinnista ja ostopalvelun käytöstä tilannekohtaisesti sopijapuolten ja terveydensuojeluviranomaisen välillä.

Kukin sopijapuoli vastaa omissa verkostoissaan desinfiointikemikaalin syöttöyhteiden asentamisesta ennakkoon sekä tässä sopimuksessa mainitun kaluston soveltuvuudesta syöttöpisteisiin.

6. KUSTANNUSTENJAKO JA KORVAUKSET

Sopijapuoli Y maksaa sopijapuolelle X seuraavassa esitetyn mukaisen vuosikorvauksen desinfiointikaluston varastoinnista ja säännöllisestä huoltamisesta sekä kloorikemikaalivaraston ylläpidosta.

_____ €/vuodessa

TAI

eriteltyjen toteutuneiden kustannusten mukaisesti laskun mukaisesti vuosittain, sisältäen kemikaalin ja varaosien hankintakulut, huoltokulut, varastoinnin kulut, henkilöstö- ja hallintokulut sekä kohtuullinen tuotto.

JA

Sopijapuoli Y maksaa sopijapuolelle X seuraavassa esitetyn hinnaston perusteella vuokraa kaluston käytöstä toteutuneen käytön mukaisesti.

_____ €/alkava vrk

Kustannukset sidotaan indeksiin.

Kemikaalia käyttävä sopijapuoli maksaa käyttämänsä kemikaalin kustannukset täysimääräisesti.

Mikäli sopijapuolten samanaikaisessa kaluston käyttötarpeessa joudutaan käyttämään ostopalveluna hankittua kalustoa, sen kustannukset jaetaan sopijapuolten välille tässä määritetyssä suhteessa _____.

Kaluston kuluessa tai rikkoutuessa normaalikäytössä uuden hankkimisessa sovelletaan vastaavaa vastuun-, omistuksen- ja kustannustenjakoperustetta kuin tämän sopimusliitteen kohdassa 3.

Jos kalusto rikkoutuu sopijapuolen huolimattomuuden vuoksi, kyseinen sopijapuoli vastaa huolto- tai uuden kaluston hankintakustannuksista täysimääräisesti.

7. HARJOITTELU JA TESTAAMINEN

Sopijapuolet veloitetaan tällä sopimusliitteellä harjoittelemaan kaluston käyttöä yhdessä vähintään kerran vuodessa. Harjoituksista sovitaan sopimuskatselmuksessa (pääsopimus). Harjoittelun tarkoitus on varmistaa, että sopijapuolet osaavat käyttää kalustoa omissa verkostoissaan ja osaavat tarvittaessa auttaa kaluston käytössä myös

toisten sopijapuolten alueilla. Harjoittelulla täytetään talousvesiasetuksen 13 § momentin 1 kohdan 5 mukainen velvoite häiriötilanteissa toteutettavien toimenpiteiden säännöllisestä harjoittelusta.

8. KOULUTUS JA OSAAMINEN

Sopijapuolet veloitetaan tuomaan tässä sopimusliitteessä sovitut asiat tiedoksi kaikille asianosaisille sopijapuolten organisaatioissa. Riittävästä koulutuksesta ja osaamisen ylläpidosta sovitaan vuosittain sopimuskatselmuksessa (pääsopimus).

LIITE 2. VARAVEDENJAKELUKALUSTO

1. SOPIJAPUOLET

X

Y

tarvittaessa useampi

2. SOPIMUKSEN KOHDE JA TARKOITUS

Sopimuksen kohteena on yhteisen varavedenjaketukaluston hankinta, varastointi, ylläpito ja varavedenjakeeluun liittyvät harjoitukset ja koulutukset.

Varavedenjaketukalusto hankitaan talousveden laatuhäiriöiden tai toimitushäiriöiden varalle.

3. KALUSTON HANKINTA, HANKINTAKUSTANNUSTEN JA OMISTUKSEN JAKO

A) Sopijapuolel hankkivat kaluston _____ kpl yhteisesti ja osallistuvat sen hankintakustannuksiin tässä sovitussa suhteessa _____.

Kaluston omistus jakautuu seuraavasti: _____.

TAI

B) Sopijapuoli X hankkii kaluston ja omistaa kaluston _____ kpl.

4. KALUSTON VARASTOINTI JA YLLÄPITO

Sopijapuoli X vastaa varavedenjaketukaluston säilyttämisestä paikassa _____.

Sopijapuoli X vastaa kaluston puhtaudesta/puhdistusvalmiudesta ja siten, että se on tarvittaessa nopeasti käyttöönotettavissa varavedenjaketutilanteisiin. Kalustoa ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen ilman sopijapuolten suostumusta.

Sopijapuolella Y on jatkuva pääsy kaluston varastointipaikkaan.

5. KALUSTON KÄYTTÖ

Kaluston käyttötarpeesta ilmoitetaan toiselle sopijapuolelle / muille sopijapuolille heti tarpeen ilmetyä. Kalustoa käyttävä sopijapuoli huolehtii kaluston käytön jälkeisestä puhdistamisesta ja palauttamisesta sovitettuun varastointipaikkaan sekä tilanteen päättymisen tiedottamisesta muille sopijapuolille.

Se sopijapuoli, joka ilmoittaa kaluston käyttötarpeesta ensimmäisenä toiselle sopijapuolelle, on oikeutettu käyttämään kalustoa niin kauan, kuin tilanne vaatii. Mikäli käyttötarve ilmenee sopijapuolella silloin, kun kalusto on jo toisen sopijapuolen käytössä, hankitaan vastaava kalusto ostopalveluna paikasta _____, joka on yhdessä ennakkoon sovitettu/selvitetty.

Mikäli käyttötarve ilmenee usealla sopijapuolella samanaikaisesti, neuvotellaan kaluston käytön priorisoinnista ja ostopalvelun käytöstä tilannekohtaisesti sopijapuolten ja tarvittaessa terveydensuojeluviranomaisen välillä.

Kukin sopijapuoli vastaa kaluston käytöstä omilla jakelualueillaan.

6. KUSTANNUSTENJAKO JA KORVAUKSET

Sopijapuoli Y maksaa sopijapuolelle X seuraavassa esitetyn mukaisen vuosikorvauksen varavedenjakelukuluston varastoinnista.

_____ €/vuodessa

TAI

eriteltyjen toteutuneiden kustannusten mukaisesti laskun mukaisesti vuosittain, sisältäen mahdolliset desinfiointikemikaalikulut, huoltokulut, varastoinnin kulut, henkilöstö- ja hallintokulut sekä kohtuullinen tuotto.

JA

Sopijapuoli Y maksaa sopijapuolelle X seuraavassa esitetyn hinnaston perusteella vuokraa kaluston käytöstä toteutuneen käytön mukaisesti.

_____ €/alkava vrk

Kustannukset sidotaan indeksiin.

Kalustoa käyttävä sopijapuoli vastaa täysimääräisesti kaluston käytön aikaisista kuluista, kuten kuljetus-, puhdistus- ja desinfiointikuluista.

Mikäli sopijapuolten samanaikaisessa kaluston käyttötärpeessä joudutaan käyttämään ostopalveluna hankittua kalustoa, sen kustannukset jaetaan sopijapuolten välille tässä määritetyssä suhteessa _____.

Kaluston kuluessa tai rikkoutuessa normaalikäytössä uuden hankkimisessa sovelletaan vastaavaa vastuun-, omistuksen- ja kustannustenjakoperustetta kuin tämän sopimusliitteen kohdassa 3.

Jos kalusto rikkoutuu sopijapuolen huolimattomuuden vuoksi, kyseinen sopijapuoli vastaa huolto- tai uuden kaluston hankintakustannuksista täysimääräisesti.

7. HARJOITTELU JA TESTAAMINEN

Sopijapuolet veloitetaan tällä sopimusliitteellä harjoittelemaan kaluston käyttöä yhdessä vähintään kerran vuodessa. Harjoituksista sovitaan sopimuskatselmuksessa (pääsopimus). Harjoittelun tarkoitus on varmistaa, että sopijapuolet osaavat käyttää kalustoa omilla alueillaan ja osaavat tarvittaessa auttaa kaluston käytössä myös toisten sopijapuolten alueilla. Harjoittelulla täytetään talousvesiasetuksen 13 § momentin 1 kohdan 5 mukainen velvoite häiriötilanteissa toteutettavien toimenpiteiden säännöllisestä harjoittelusta.

8. KOULUTUS JA OSAAMINEN

Sopijapuolet veloitetaan tuomaan tässä sopimusliitteessä sovitut asiat tiedoksi kaikille asianosaisille sopijapuolten organisaatioissa. Riittävästä koulutuksesta ja osaamisen ylläpidosta sovitaan vuosittain sopimuskatselmuksessa (pääsopimus).

LIITE 3. VARAVOIMAKALUSTO

1. SOPIJAPUOLET

X

Y

tarvittaessa useampi

2. SOPIMUKSEN KOHDE JA TARKOITUS

Sopimuksen kohteena on yhteisen varavoimakaluston hankinta, varastointi, ylläpito ja siihen liittyvät harjoitukset ja koulutukset.

Varavoimakalusto hankitaan sähkökatkojen varalle varmistamaan talousvedenottamoiden ja paineenkorottamoiden toiminta talousveden jakelua varten sekä jäteveden-pumppaamoiden toiminta jätevesien ylivuotojen ja kiinteistötulvien estämiseksi.

3. KALUSTON HANKINTA, HANKINTAKUSTANNUSTEN JA OMISTUKSEN JAKO

A) Sopijapuolet hankkivat kaluston _____ kpl yhteisesti ja osallistuvat sen hankintakustannuksiin tässä sovituissa suhteissa _____.

Kaluston omistus jakautuu seuraavasti: _____.

TAI

B) Sopijapuoli X hankkii kaluston ja omistaa kaluston _____ kpl.

4. KALUSTON VARASTOINTI JA YLLÄPITO

Sopijapuoli X vastaa varavoimakaluston säilyttämisestä asianmukaisissa olosuhteissa paikassa _____.

Sopijapuoli X vastaa kaluston säännöllisestä huoltamisesta ja käyttökunnon testaamisesta _____ kertaa vuodessa, täydellä kuormalla kalustoa käytetään _____ kertaa vuodessa. Sopimuksen liitteenä on esitetty varavoimakoneen huolto- ja testausohjelma.

A) Sopijapuoli X vastaa siitä, että paikassa _____ on jatkuvasti _____ litraa käyttökuntoista polttoainetta ja _____ litraa voiteluöljyä varastoituna. Sopijapuolella Y on jatkuva pääsy polttoaineen, voiteluöljyn ja varavoimakoneen varastointipaikkaan.

TAI

B) Sopijapuolet hankkivat polttoaineen ja voiteluöljyn tarvittaessa toimittajalta _____, jonka kanssa on tehty asiasta kirjallinen sopimus ja sopimuksen ehdot ja vasteajat ovat tämän sopimuksen sopijapuolten tiedossa.

5. KALUSTON KÄYTTÖ

Kaluston käyttötarpeesta ilmoitetaan toiselle sopijapuolelle / muille sopijapuolille heti tarpeen ilmettyä. Kalustoa käyttävä sopijapuoli huolehtii kaluston käytön jälkeisestä puhdistamisesta ja palauttamisesta sovittuun varastointipaikkaan sekä tilanteen päättymisen tiedottamisesta muille sopijapuolille.

Se sopijapuoli, joka ilmoittaa kaluston käyttötarpeesta ensimmäisenä toiselle sopijapuolelle, on oikeutettu käyttämään kalustoa niin kauan, kuin tilanne vaatii. Mikäli käyttötarve ilmenee sopijapuolella silloin, kun kalusto on jo toisen sopijapuolen käytössä, hankitaan vastaava kalusto ostopalveluna paikasta _____, joka on yhdessä ennakkoon sovittu/selvitetty.

Mikäli käyttötarve ilmenee usealla sopijapuolella samanaikaisesti, neuvotellaan kaluston käytön priorisoinnista ja ostopalvelun käytöstä tilannekohtaisesti sopijapuolten ja tarvittaessa terveys- ja ympäristönsuojeluviranomaisen tai ympäristönsuojeluviranomaisen välillä. Liitteenä on sopijapuolten yhdessä laatima suunnitelma varavoimakaluston käytöstä laajassa sähkökatkostatilanteessa. Prioriteettijärjestyksessä ensimmäisenä on pohjavesialueilla sijaitsevien jätevedenpumppaamoiden ylivuotojen estäminen.

Kukin sopijapuoli vastaa omissa verkostoissaan varavoiman syöttöyhteiden asentamisesta ennakkoon sekä tässä sopimuksessa mainitun kaluston soveltuvuudesta yhteisiin kohteisiin.

6. KUSTANNUSTENJAKO JA KORVAUKSET

Sopijapuoli Y maksaa sopijapuolelle X seuraavassa esitetyn mukaisen vuosikorvauksen varavoimakaluston varastoinnista, koekäytöstä, huollosta ja polttoainevaraston ylläpidosta.

_____ €/vuodessa

TAI eriteltyjen toteutuneiden kustannusten mukaisesti laskun mukaisesti vuosittain, sisältäen mahdolliset polttoaine- ja voiteluainekulut, huoltokulut, varastoinnin kulut, henkilöstö- ja hallintokulut sekä kohtuullinen tuotto.

JA

Sopijapuoli Y maksaa sopijapuolelle X seuraavassa esitetyn hinnaston perusteella vuokraa kaluston käytöstä toteutuneen käytön mukaisesti.

_____ €/h

_____ €/alkava vuorokausi

Kustannukset sidotaan indeksiin.

Kalustoa käyttävä sopijapuoli vastaa täysimääräisesti kaluston käytön aikaisista kuluista, kuten kuljetus- ja polttoainekuluista.

Mikäli sopijapuolten samanaikaisessa kaluston käyttötarpeessa joudutaan käyttämään ostopalveluna hankittua kalustoa, sen kustannukset jaetaan sopijapuolten välille tässä määritetyssä suhteessa _____.

Kaluston kuluessa tai rikkoutuessa normaalikäytössä uuden hankkimisessa sovelletaan vastaavaa vastuun-, omistuksen- ja kustannustenjakoperustetta kuin tämän sopimusliitteen kohdassa 3.

Jos kalusto rikkoutuu sopijapuolen huolimattomuuden vuoksi, kyseinen sopijapuoli vastaa huolto- tai uuden kaluston hankintakustannuksista täysimääräisesti.

7. HARJOITTELU JA TESTAAMINEN

Sopijapuolet veloitetaan tällä sopimusliitteellä harjoittelemaan kaluston käyttöä yhdessä vähintään kerran vuodessa. Harjoituksista sovitaan sopimuskatselmuksessa (pääsopimus). Harjoittelun tarkoitus on varmistaa, että sopijapuolet osaavat käyttää kalustoa omilla alueillaan ja osaavat tarvittaessa auttaa kaluston käytössä myös toisten sopijapuolten alueilla. Harjoittelulla täytetään talousvesiasetuksen 13 § momentin 1 kohdan 5 mukainen velvoite häiriötilanteissa toteutettavien toimenpiteiden säännöllisestä harjoittelusta sekä ympäristönsuojelulain 15 § mukainen velvoite harjoitella toimia onnettomuuksia ja muita poikkeuksellisia tilanteita varten.

8. KOULUTUS JA OSAAMINEN

Sopijapuolet veloitetaan tuomaan tässä sopimusliitteessä sovitut asiat tiedoksi kaikille asianosaisille sopijapuolten organisaatioissa. Riittävästä koulutuksesta ja osaamisen ylläpidosta sovitaan vuosittain sopimuskatselmuksessa (pääsopimus).

LIITE 4. VARAOSAVARASTO

1. SOPIJAPUOLET

X

Y

tarvittaessa useampi

2. SOPIMUKSEN KOHDE JA TARKOITUS

Sopimuksen kohteena on yhteisen varaosavaraston hankinta ja ylläpito.

Varaosavarasto hankitaan laite- ja putkirikkojen varalle varmistamaan talousveden jakelu ja jäteveden viemärointi.

3. VARAOSIEN HANKINTA, HANKINTAKUSTANNUSTEN JA OMISTUKSEN JAKO

A) Sopijapuoleet hankkivat yhteisesti varaosavarastoon seuraavia sopijapuolille kriittisiä osia:

_____ kpl

_____ kpl

_____ kpl

ja osallistuvat niiden hankintakustannuksiin tässä sovitussa suhteessa

_____.

Varaosavaraston omistus jakautuu seuraavasti: _____.

TAI

B) Sopijapuoli X hankkii ja omistaa varaosavaraston:

_____ kpl

_____ kpl

_____ kpl

4. VARAOSIEN VARASTOINTI JA YLLÄPITO

Sopijapuoli X vastaa varaosavaraston säilyttämisestä asianmukaisissa olosuhteissa paikassa _____.

Sopijapuoli X vastaa varaosavaraston säännöllisestä läpikäymisestä, täydentämisestä, varastokirjanpidosta ja tarpeellisilta osin huoltamisesta ja käyttökunnon testaamisesta _____ kertaa vuodessa. Sopimuksen liitteenä on esitetty varaosavarastossa olevien laitteiden (mm. taajuusmuuntajat) huolto- ja testausohjelma.

Sopijapuolella Y on jatkuva pääsy varaosavarastoon.

5. VARAOSIEN KÄYTTÖ

Varaosien käyttötarpeesta ilmoitetaan toiselle sopijapuolelle / muille sopijapuolille heti tarpeen ilmetyä. Varaosan käyttävä sopijapuoli huolehtii siitä, että varaosavarastoon hankitaan korvaava osa/laite mahdollisimman pian.

Se sopijapuoli, joka ilmoittaa varaosan käyttötarpeesta ensimmäisenä toiselle sopijapuolelle, on oikeutettu käyttämään varaosan. Mikäli käyttötarve ilmenee sopijapuolella

silloin, kun varaosa on jo käytetty eikä uutta ole vielä ehditty hankkia, hankitaan vastaava osa ostopalveluna paikasta _____, joka on yhdessä ennakkoon sovittu/selvitetty.

Mikäli varaosan käyttötarve ilmenee usealla sopijapuolella samanaikaisesti, neuvotellaan varaosan käytön priorisoinnista ja ostopalvelun käytöstä tilannekohtaisesti sopijapuolten ja tarvittaessa terveydensuojeluviranomaisen tai ympäristönsuojeluviranomaisen välillä.

Kukin sopijapuoli vastaa omien uusien kriittisten varaosien tunnistamisesta ja lisäämisestä kohdan 3 listaan viimeistään vuosittaisessa sopimuskatselmuksessa.

6. KUSTANNUSTENJAKO JA KORVAUKSET

Sopijapuoli Y maksaa sopijapuolelle X seuraavassa esitetyn mukaisen vuosikorvauksen varaosavaraston ylläpidosta ja mahdollisista huolloista.

_____ €/vuodessa

TAI

eriteltyjen toteutuneiden kustannusten mukaisesti laskun mukaisesti vuosittain, sisältäen mahdolliset huoltokulut, varastoinnin kulut, henkilöstö- ja hallintokulut sekä kohdullinen tuotto.

JA

Sopijapuoli Y maksaa sopijapuolelle X käyttämistään varaosista niiden hankintahinnan täysimääräisesti sopijapuolen Y laskun mukaisesti.

Kustannukset sidotaan indeksiin.

Mikäli sopijapuolten samanaikaisessa varaosan käyttötarpeessa joudutaan käyttämään muualta hankittuja osia, niiden kustannukset jaetaan sopijapuolten välille tässä määritetyssä suhteessa _____.

Varaosien kuluessa tai rikkoutuessa varastoinnin aikana uuden hankkimisessa sovelletaan vastaavaa vastuun-, omistuksen- ja kustannustenjakoperustetta kuin tämän sopimusliitteen kohdassa 3.

Jos varaosa rikkoutuu sopijapuolen huolimattomuuden vuoksi, kyseinen sopijapuoli vastaa huolto- tai uuden kaluston hankintakustannuksista täysimääräisesti.

7. TIEDOTUS

Sopijapuolet veloitetaan tuomaan tässä sopimusliitteessä sovitut asiat tiedoksi kaikille asianosaisille sopijapuolten organisaatioissa.

LIITE 5. HENKILÖSTÖN KÄYTTÖ HÄIRIÖTILANTEISSA

1. SOPIJAPUOLET

X

Y

tarvittaessa useampi

2. SOPIMUKSEN KOHDE JA TARKOITUS

Sopimuksen kohteena on mahdollisuus tarjota sopimuspuolen henkilöresurssien käyttöä toisen sopimuspuolen avuksi vesihuollon häiriötilanteissa. Tämä sopimus tehdään yleisellä tasolla, ja jokaisen häiriötilanteen yhteistyöstä solmitaan aina erillinen kirjallinen sopimus. Sopijapuolet sitoutuvat selvittämään mahdolliset yhteistyön esteet ennakolta mutta eivät sitoudu olemaan toisen sopijapuolen käytettävissä kaikissa tilanteissa.

3. SOPIMINEN HENKILÖSTÖN KANSSA ENNAKKOON

Osana vesihuoltolain 15 a §:n mukaista lakisääteistä vesihuoltolaitoksen palvelujen turvaamista häiriötilanteissa sopijapuolet varmistavat työsopimuslain (55/2001) mukaisissa työsopimuksissaan sekä kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain (304/2003) virkasuhteita koskevissa sopimuksissaan, että niiden henkilöstön velvollisuutena on kaikilta osin noudattaa myös tätä sopimusta tehdessään työtä toisen sopijapuolen alueella tai lukuun vesihuollon häiriötilanteessa.

Sama velvoite on ulotettava koskemaan myös terveydensuojelulain (763/1994) 8 ja 44 §:ssä, ympäristönsuojelulain 52 ja 120 §:ssä tarkoitettuja yhdyskuntajätevesiasetuksen (888/2006) vastaisia tai pelastuslain (379/2011) tarkoitettuja häiriö- ja poikkeustilanteita viranomaisen sitä edellyttäessä sopijapuolten verkkoon liittyvässä toiminnassa, vaikka siitä ei erikseen olisi sovittu.

Henkilöstön kanssa tehtäviin sopimuksiin sisällytetään poikkeus- ja häiriötilanteiden yhteistoiminnan työnantajan ja vastuuhenkilöiden johtosuhteet sekä työturvallisuusmääräysten ja -ohjeiden noudattaminen poikkeus- ja häiriötilanteissa.

4. SOVELTUVAT TILANTEET

Sopijapuolet määrittelevät tähän tilanteet, joissa toisen sopijapuolen henkilöresursseja voidaan tarvita:

Sopijapuoli, joka tarvitsee toisen sopijapuolen henkilöresurssia, ilmoittaa asiasta toiselle sopijapuolelle mahdollisimman pian. Apua tarjoava sopijapuoli sitoutuu vastaamaan pyyntöön _____ kuluessa avunpyynnöstä. Sopijapuolella on oikeus kieltäytyä tarjoamasta apua esimerkiksi henkilöresurssien niukkuuden perusteella. Muutoin sopijapuolet solmivat kirjallisen sopimuksen henkilöresurssin käytöstä.

5. HENKILÖRESURSSIN KÄYTTÖ

Erillisessä kirjallisessa sopimuksessa sovitaan henkilöresurssin määrästä, tehtävistä sekä ajasta. Vastuu talousveden laadusta, toimitusvarmuudesta ja jäteveden asianmukaisesta viemäroinnistä ja käsittelystä on sen sopijapuolen, jonka verkostoalueella toimitaan.

6. KUSTANNUSTENJAKO JA KORVAUKSET

Apua saanut sopijapuoli maksaa henkilöresurssia tarjonneelle sopijapuolelle seuraavassa esitetyn ammattinimikkeittäin jaotellun hinnaston mukaisen korvauksen toteutuneen työn mukaisesti:

_____ (nimike)	_____ €/h	_____ €/vrk
_____ (nimike)	_____ €/h	_____ €/vrk
_____ (nimike)	_____ €/h	_____ €/vrk
_____ (nimike)	_____ €/h	_____ €/vrk
_____ (nimike)	_____ €/h	_____ €/vrk

(tarvittava määrä nimekkeitä)

Kustannukset sidotaan indeksiin.

Vuorokausimaksua sovelletaan yli 8 tunnin mittaisesta työstä.

8. HARJOITTELU JA TESTAAMINEN

Sopijapuolet veloitetaan tällä sopimusliitteellä harjoittelemaan kohdassa 4 mainittuja tilanteita yhdessä vähintään kerran vuodessa. Harjoituksista sovitaan sopimuskatselmuksessa (pääsopimus).

9. KOULUTUS JA OSAAMINEN

Sopijapuolet veloitetaan tuomaan tässä sopimusliitteessä sovitut asiat tiedoksi kaikille asianosaisille sopijapuolten organisaatioissa. Riittävästä koulutuksesta ja osaamisen ylläpidosta sovitaan vuosittain sopimuskatselmuksessa (pääsopimus).

4.1.3 Sopimusehtojen selitykset

C. SOPIMUS YHTEISTYÖSTÄ VESIHUOLLON HÄIRIÖTILANTEISSA

SOPIMUKSEN OSAPUOLET

Sopimuksen alussa kuvataan yksiselitteisesti sopimuksen osapuolet eli sopijapuolet. Tämän sopimuksen piirissä voi olla useita vesihuollon toimijoita.

SOPIMUKSEN TARKOITUS JA LAAJUUS

Sopimuksen tarkoitus kuvataan selkeästi. Sopimuksessa sovittavista aiheista käytetään nimitystä osa-alue. Osa-alueet painottuvat häiriötilanteissa toimimiseen, niiden haittojen minimoimiseen ja niistä palautumiseen, mutta sopimukseen voi sisältyä myös häiriötilanteita ennaltaehkäiseviä osa-alueita, kuten yhteissuunnittelu.

Sopimuksessa avainasemassa ovat jokaisesta osa-alueesta laadittavat erilliset sopimusliitteet, jossa kuvataan kyseisen osa-alueen yksityiskohtaiset sopimusehdot. Liitteisiin on päädytty osa-alueiden monimuotoisuuden vuoksi.

SOPIMUKSEN SOVELTAMISALA

Sopijapuolet sopivat yhdessä, missä tilanteissa sopimusta sovelletaan. Soveltaminen voi olla sopimuksen eri osa-alueilla (kuvattu liitteissä) erilaista.

Erityisesti tulee määritellä häiriötilanne, jossa jonkun sopijapuolen henkilöresursseja sopimuksen nojalla veloitetaan auttamaan toista sopijapuolta. Esimerkiksi normaalit sairauspoissaolot ja niistä johtuva hetkellinen tai pidempi henkilöstövaje eivät täytä häiriötilanteen kriteerejä.

VASTUUNJAKO OMAISUUDESTA JA TOIMINNASTA

Vastuu omaisuudesta jaetaan yleisen kontrollivastuun periaatteen mukaisesti sekä vastuu toiminnasta yleisen aiheuttamisperiaatteen ja huolellisuusvelvoitteiden mukaisesti. Vastuuvakuuttaminen tulee mainita sopimusehtona.

PÄÄPERIAATE KUSTANNUSTEN JAOSTA JA KORVAUKSISTA

Kustannusjako jakautuu häiriötilanteisiin varautumisesta aiheutuvien kustannusten korvaamiseen toiselle, asiasta vastaavalle osapuolelle sekä häiriötilanteissa toimimisesta aiheutuneiden kustannusten korvaamiseen. Kustannusjako kuvataan kaikissa liitteissä erikseen.

PÄÄPERIAATE RESURSSIEN PRIORISOINNISTA

Resurssien priorisoinnin pääperiaatteet kuvataan pääsopimuksessa ja kunkin osa-alueen osalta kyseisessä liitteessä.

Mikäli resurssia pystytään jakamaan sopijapuolten kesken (esim. useampi varavoimakone, desinfiointilaitte tai varavedenjakeilusäiliö), mutta sitä ei ole tarpeeseen nähden riittävästi, jaetaan yhteinen sopimuksen mukainen resurssi ensin mahdollisuuksien mukaan sopijapuolten välille tilannekohtaisesti (esimerkiksi vesimäärien suhteessa tai riskinarvioperusteisesti) ja hankitaan sen lisäksi ostopalveluna tai muun kolmannen tahon tarjoamana resurssia niin paljon, että sitä on riittävästi kaikille sopijapuolille.

SANKTIOINTI

Sovittaessa yhteistyöstä häiriötilanteissa lähtökohtaisesti oletetaan, että molemmat sopijapuolet noudattavat laadittua sopimusta ja suorittavat sopimuksessa sovitut tehtävät. Jos laiminlyöntejä kuitenkin tapahtuu, on niitä koskeva sanktiointi hyvä kirjata sopimukseen, sillä niistä aiheutuu taloudellisen vahingon lisäksi turhaa haittaa ja vaivaa häiriötilanteessa, jossa sovittua resurssia ei voidakaan oletetun mukaisesti hyödyntää.

SEURANTA JA YHTEISTOIMINTA

Sopimukseen kirjattavan sopimuskatselmuksen tavoitteena on sopimuksen sisällön tiedoksi saattaminen kaikille asianosaisille henkilöille sopijapuolten organisaatioissa. Tämä korostuu erityisesti silloin, kun tapahtuu henkilövaihdoksia.

Katselmuksessa käydään läpi myös sopimuksen soveltamiskohteet kuluneen katselmuksvälin aikana sekä mahdolliset kustannuksiin ja resursseihin liittyvät kysymykset. Katselmuksessa tuodaan esiin sopimukseen ja sen ehtoihin liittyvät haasteet sekä kehitysideat ja tarvittaessa päätetään sopimuksen tarkentamisesta tai muuttamisesta.

Sopimuksessa ja erityisesti sen liitteissä on esitetty ehtoja yhteistoiminnalle, jolla on merkittävä rooli häiriötilanteisiin varautumisessa. Toisen sopijapuolen verkostoon, laitoihin, laitteisiin ja varastoihin tai yhteishankittuun kalustoon (varavoima, desinfiointi, varavedenjakelu) tutustuminen ja tarvittava koulutus on ensiarvoisen tärkeää, jotta toiminta ja toisten auttaminen häiriötilanteessa on mahdollista.

SOPIMUKSEN TARKENTAMINEN TAI MUUTTAMINEN

Sopimuksen osalta pyritään siihen, että sen tarkentaminen ja muuttaminen erinäisistä sopijapuolten olosuhteissa tapahtuneitten muutosten takia on joustavaa ja helppoa.

SOPIMUKSEN VOIMAANTULO, SIIRTÄMINEN, IRTISANOMINEN JA PURKAMINEN

Sopimuksen voimaantulon hyväksyntään riittää sopijapuolten allekirjoitukset. Sopimus ei koske vesihuoltotoiminnan kannalta kriittisiä toimintoja (vedenhankinta ja toimittaminen, jätevesien johtaminen ja käsittely), joiden osalta solmittavat sopimukset pitävät sisällään taloudellisesti mittavia ja ajallisesti vuosikymmeniksi tarkoitettuja investointeja.

Sopimuksesta irtautuminen pyritään pitämään riittävän helppona, jolloin se ei lisää kynnystä ylipäätään solmia sopimusta yhteistyöstä.

